

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 63

Год. LXIII

Вторник, 22 мај 2007

Цена на овој број е 220 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
830. Закон за рамномерен регионален развој.....	1	Агенција за електронски комуникации	
831. Закон за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити	17	112. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за распишување на јавен тендер за доделување на одобренија за користење на радиофреквенции од радиофреквенцискиот опсег 3,4-3,6 GHz, за фиксен безжичен пристап.....	39
832. Закон за изменување и дополнување на Законот за трговија.....	28	Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување	
833. Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на производителите.....	35	113. Правила за постапката за спроведување на јавен тендер по укинување на одобрението за управување со пензиски фонд.....	40
834. Решение за формирање Национален комитет за земјоделски информатички систем.....	38	Комисија за заштита на конкуренцијата	
835. Правилник за изменување на Правилникот за легитимациите на овластените службени лица во Министерството за внатрешни работи.....	38	114. Одлука од Комисијата за заштита на конкуренцијата.....	40
836. Правилник за изменување на Правилникот за техничките, технолошките и просторните услови за приредување на игри на среќа и забавни игри и стручната оспособеност на лицата ангажирани во изведувањето на игри на среќа	39	Огласен дел.....	1-72

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

830. Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Се прогласува Законот за рамномерен регионален развој, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 15 мај 2007 година.

Бр. 07-2195/1
15 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Содржина на Законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат целите, начелата и носителите на политиката за поттикнување на рамномерен регионален развој, планирањето на регионалниот развој, финансирањето и распределбата на средства за поттикнување на рамномерниот регионален развој, следењето и оценувањето на спроведувањето на планските документи и проекти и други прашања поврзани со регионалниот развој.

Поимник

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **Регионален развој** е процес на идентификување, поттикнување, управување и искористување на развојните потенцијали на планските региони и подрачјата со специфични развојни потреби;

2. **Политика за поттикнување рамномерен регионален развој** е систем на цели, инструменти и мерки насочени кон намалување на регионалните диспаритети и остварување на рамномерен и одржлив развој во Република Македонија;

3. **Плански регион** е функционално-територијална единица воспоставена за потребите на планирање на развојот и за реализација на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој;

4. **Планирање на регионалниот развој** е процес на утврдување на реални и кохерентни цели, приоритети и мерки за поттикнување на развојот;

5. **Стратегија за регионален развој на Република Македонија** е долгорочен плански документ со кој се утврдуваат принципите, целите и приоритетите на регионалниот развој во Република Македонија и се дефинираат мерките, инструментите и финансиските и други средства за нивна реализација;

6. **Програма за развој на планскиот регион** е среднорочен плански документ во кој се утврдуваат развојните цели на планскиот регион и мерките, инструментите и финансиските и други средства за нивна реализација;

7. **Акционен план** е краткорочен оперативен документ во кој се утврдуваат носители, финансиски средства и временска динамика за реализација на проекти;

8. **Совет за рамномерен регионален развој на Република Македонија** е тело за усогласување и координирање на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој и

9. **Совет за развој на планскиот регион** е тело за усогласување и спроведување на политиката за развој на планскиот регион.

II. ЦЕЛИ И НАЧЕЛА НА ПОЛИТИКАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Цели

Член 3

Цели на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој се:

- рамномерен и одржлив развој на целата територија на Република Македонија, заснован врз моделот на полицентричен развој,

- намалување на диспаритетите меѓу и во рамките на планските региони и подигнување на квалитетот на животот на сите граѓани,

- зголемување на конкурентноста на планските региони преку јакнење на нивниот иновациски капацитет, оптимално користење и валоризирање на природното богатство, човечкиот капитал и економските особености на различните региони,

- зачувување и развивање на посебниот идентитет на планските региони, како и нивна афирмација и развој,

- ревитализација на селата и развој на подрачјата со специфични развојни потреби и

- поддршка на меѓуопштинската и прекуграничната соработка на единиците на локалната самоуправа во функција на поттикнување рамномерен регионален развој.

Начела

Член 4

Начела на политиката за поттикнување на рамномерен регионален развој се начело на:

- програмирање - изградба на повеќегодишен систем на програмирање и спроведување на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој што вклучува идентификација на приоритетите и мерките на политиката, нивното финансирање, управување и контрола,

- партнерство - соработка при подготовката, имплементацијата, мониторингот и евалуацијата на планските документи за регионален развој меѓу органите на централната власт и единиците на локалната самоуправа, економските и социјалните партнери и други релевантни претставници на граѓанското општество,

- усогласување - целите, приоритетите и мерките во планските документи за регионален развој се усогласуваат со целите, приоритетите и мерките во стратешките развојни документи на национално ниво и во програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија,

- кофинансирање - кофинансирање на мерките на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој од Буџетот на Република Македонија, буџетите на единиците на локалната самоуправа, фондовите на Европската унија и други меѓународни извори, како и средства од домашни и странски правни и физички лица,

- транспарентност - редовно, навремено и објективно информирање на јавноста за мерките на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој, како и овозможување слободен пристап до информации на заинтересираните страни,

- субвенционираниост - подготовката, реализацијата, контролата и оценувањето на програмите и мерките за поттикнување рамномерен регионален развој ги вршат планските региони и единиците на локалната самоуправа, освен ако не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на државните органи и

- одржливост - почитување на економските, социјалните и еколошките компоненти на развојот при креирање на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој.

III. ПЛАНИРАЊЕ НА РЕГИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ

Плански региони

Член 5

(1) За потребите на планирањето на регионалниот развој и реализацијата на мерките и инструментите за поттикнување рамномерен регионален развој се воспоставуваат плански региони.

(2) Планските региони од ставот (1) на овој член се единиците на НТЕС трето ниво утврдени со акт на Владата на Република Македонија за утврдување на номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС.

Подрачја со специфични развојни потреби

Член 6

(1) За потребите на планирањето на регионалниот развој и реализација на специфични мерки и инструменти за поттикнување рамномерен регионален развој се определуваат подрачја со специфични развојни потреби.

(2) Подрачја со специфични развојни потреби, во смисла на ставот (1) од овој член, се:

- погранични, рурални, ридско-планински и други подрачја што заостануваат во развојот,
- подрачја со природни богатства и културно наследство кои се заштитени со закон и
- други подрачја со специфични развојни потреби утврдени со закон.

(3) Подрачје со специфични развојни потреби може да се простира на подрачјето на една или повеќе единици на локалната самоуправа во рамките на еден или повеќе плански региони.

(4) Владата на Република Македонија донесува листа на подрачја со специфични развојни потреби на предлог на Советот за рамномерен регионален развој на Република Македонија.

(5) Листата на подрачјата со специфични развојни потреби се ревидира секоја петта година.

Член 7

(1) Основни критериуми за определување на подрачјата со специфични развојни потреби се степенот на економската развиеност, демографскиот индекс, географската положба, степенот на изграденост на техничката и социјалната инфраструктура и вредноста на природното богатство и културното наследство.

(2) Поблиските критериуми и индикатори за определување на подрачјата со специфични развојни потреби ги пропишува Владата на Република Македонија.

Плански документи

Член 8

(1) Планирањето на регионалниот развој се врши со плански документи.

(2) Планските документи се усогласуваат со Просторниот план на Република Македонија, стратешките развојни документи на национално ниво и програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија.

Член 9

(1) Плански документи за регионален развој се:

- Стратегија за регионален развој на Република Македонија и
- Програма за развој на планскиот регион.

(2) За спроведување на планските документи од ставот (1) на овој член се донесуваат акциони планови.

(3) Планските документи од ставот (1) на овој член се изготвуваат врз основа на Методологијата за изработка на планските документи.

(4) Методологијата од ставот (3) на овој член ја пропишува министерот за локална самоуправа.

(5) Во подготовката на планските документи за регионален развој задолжително се консултираат засегнатите страни на национално и локално ниво.

Стратегија за регионален развој на Република Македонија

Член 10

(1) Стратегијата за регионален развој на Република Македонија (во натамошниот текст: Стратегијата) се донесува за период од десет години.

(2) Стратегијата ја донесува Собранието на Република Македонија на предлог на Владата на Република Македонија.

(3) Стратегијата за наредниот плански период се донесува најдоцна 12 месеца пред истекот на тековниот плански период.

(4) За спроведување на Стратегијата се донесува тригодишен акционен план.

(5) Акциониот план од ставот (4) на овој член го донесува Владата на Република Македонија.

(6) Акциониот план од ставот (4) на овој член за наредниот плански период се донесува најдоцна шест месеца пред истекот на тековниот плански период.

Член 11

(1) Во Стратегијата се определуваат:

- концептот, приоритетите и стратешките цели на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој,

- мерките и инструментите за поттикнување на развојот на планските региони и подрачјата со специфични развојни потреби и

- финансирањето, институциите и механизмите за имплементација на мерките на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој.

(2) Стратегијата претставува основа за изготвување на програмите за развој на планските региони.

Програма за развој на плански регион

Член 12

(1) Програмата за развој на планскиот регион се донесува за период од пет години.

(2) Програмата за развој на планскиот регион се изработува одделно за секој плански регион, во согласност со Стратегијата и програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија.

(3) Програмата за развој на планскиот регион ја изработува Центарот за развој на планскиот регион, согласно со Методологијата за изработка на планските документи.

(4) Програмата за развој на планскиот регион ја донесува Советот за развој на планскиот регион по претходна согласност од Советот за рамномерен регионален развој на Република Македонија.

(5) Програмата за развој на планскиот регион за наредниот плански период се донесува најдоцна шест месеца пред истекот на тековниот плански период.

Член 13

(1) За спроведување на Програмата за развој на планскиот регион се донесуваат годишни акциони планови.

(2) Годишните акциони планови за наредната година се донесуваат до крајот на третото тримесечје во тековната година.

Член 14

(1) Во Програмата за развој на планскиот регион се определуваат:

- цели за развој на планскиот регион,
- мерки и инструменти за поттикнување развој на планскиот регион,

- мерки и инструменти за поттикнување развој на подрачја со специфични развојни потреби, доколку се определени во регионот и

- финансиски извори, временска динамика и индикатори за спроведување на мерките за поттикнување на развојот.

(2) Во Програмата се дефинираат приоритетите за развој на регионот и приоритетите за развој на подрачјата со специфични развојни потреби, доколку такви се определени во регионот.

(3) Програмата за развој на планскиот регион е основа за подготовка на плановите на единиците на локалната самоуправа во сферата на нивниот економски, социјален, урбанистички, еколошки, културен и друг развој.

IV. НОСИТЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Член 15

(1) Носители на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој се:

- Владата на Република Македонија,
- Советот за рамномерен регионален развој на Република Македонија,
- Министерството за локална самоуправа и
- Советот за развој на планскиот регион.

(2) Во планирањето на регионалниот развој и спроведувањето на планските документи за регионален развој учествуваат и Бирото за регионален развој и центрите за развој на планските региони.

Совет за рамномерен регионален развој на Република Македонија

Член 16

(1) Владата на Република Македонија формира Совет за рамномерен регионален развој на Република Македонија (во натамошниот текст: Советот за рамномерен регионален развој).

(2) Членови на Советот за рамномерен регионален развој се:

- заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања,
- министрите кои раководат со министерствата за локална самоуправа, финансии, економија, транспорт и врски, труд и социјална политика, култура, животна средина и просторно планирање и земјоделство, шумарство и водостопанство,
- претседателите на советите за развој на планските региони и
- претседателот на Заедницата на единиците на локалната самоуправа.

(3) Во работата на Советот за рамномерен регионален развој можат да учествуваат и научни и стручни лица од областа на регионалниот развој.

(4) Со Советот за рамномерен регионален развој раководи заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија, задолжен за економски прашања.

(5) Начинот на работа на Советот за рамномерен регионален развој се уредува со деловник.

(6) Стручна и административно-техничка поддршка за работата на Советот за рамномерен регионален развој обезбедува Министерството за локална самоуправа.

Член 17

Советот за рамномерен регионален развој:

- ја усогласува политиката за поттикнување рамномерен регионален развој со секторските политики и макроекономската политика на Република Македонија,
- ја утврдува предлог-стратегијата за регионален развој,
- дава претходна согласност за програмите за развој на планските региони,
- го утврдува предлогот на поблиските критериуми и индикатори од членовите 7 став (2) и 30 став (3) на овој закон,
- ја утврдува предлог-листата на подрачја со специфични развојни потреби,
- утврдува предлог-одлука за класификација на единиците на локалната самоуправа и планските региони според степенот на развиеност,

- утврдува предлог за финансирање на конкретни проекти од средствата од Буџетот на Република Македонија, наменети за развој на планските региони, подрачјата со специфични развојни потреби и на селата,

- дава мислење по извештаите за спроведување на планските документи за регионален развој,
- иницира разгледување на прашања од областа на регионалниот развој за кои е неопходна координација меѓу Владата на Република Македонија, единиците на локалната самоуправа и другите засегнати страни и
- разгледува други прашања од областа на рамномерниот регионален развој.

Министерство за локална самоуправа

Член 18

(1) Министерството за локална самоуправа е надлежно за водење на политиката за поттикнување рамномерен регионален развој.

(2) Министерството за локална самоуправа, во соработка со другите министерства што преземаат мерки за поттикнување на развојот, ја дефинира и спроведува политиката за поттикнување рамномерен регионален развој, согласно со целите на економската политика на Владата на Република Македонија и со програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија.

(3) Министерството за локална самоуправа ги врши следниве работи:

- ја организира и координира подготовката на националните стратешко-плански документи за регионален развој,
- обезбедува усогласеност на Стратегијата со програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија,
- подготвува и и доставува на Владата на Република Македонија извештаи за спроведување на планските документи за регионален развој,
- ги организира и координира активностите за следење и оценување на спроведувањето на планските документи за регионален развој и
- врши и други работи за поттикнување на рамномерниот регионален развој, утврдени со закон.

Совет за развој на планскиот регион

Член 19

(1) Совет за развој на планскиот регион се формира за секој плански регион.

(2) Конститутивната седница на советот на планскиот регион ја свикува градоначалникот на единицата на локалната самоуправа со најголем број жители во планскиот регион.

(3) Членови на советот за развој на планскиот регион се градоначалниците на единиците на локалната самоуправа што влегуваат во состав на планскиот регион.

(4) Членови на советот за развој на планскиот регион во чиј состав е градот Скопје се градоначалниците на единиците на локалната самоуправа што влегуваат во состав на планскиот регион и градоначалникот на градот Скопје.

(5) Претседателот на советот за развој на планскиот регион се избира од редот на членовите на советот, со мандат од две години со право на повторен избор.

(6) Во работата на советот за развој на планскиот регион можат да учествуваат стручни лица од областа на регионален развој, претставници од стопанските комори, синдикатите, здруженијата на граѓани и други релевантни партнери од приватниот и граѓанскиот сектор.

Член 20

(1) Советот за развој на планскиот регион ги врши следниве работи:

- ги организира и координира активностите за следење и оценување на спроведувањето на планските документи за регионален развој,

- донесува Програма за развој на планскиот регион, по претходна согласност од Советот за рамномерен регионален развој,

- донесува годишен акционен план за спроведување на Програмата за развој на планскиот регион,

- утврдува годишна листа на предлог-проекти за развој на планскиот регион,

- доставува предлози до Бирото за регионален развој за идентификување на подрачјата со специфични развојни потреби во рамките на планскиот регион, согласно со критериумите од членот 7 на овој закон,

- обезбедува координација на активностите на единиците на локалната самоуправа, здруженијата на граѓани, државните агенции и институции во рамките на регионот кои дејствуваат во областа на регионалниот развој,

- иницира разгледување на прашања поврзани со регионалниот развој за кои е неопходна координација меѓу единиците на локалната самоуправа и партнери од приватниот и граѓанскиот сектор,

- ја промовира прекуграничната соработка со региони од други земји врз основа на заедничките интереси и

- врши и други работи од областа на регионалниот развој утврдени со закон.

(2) Советот за развој на планскиот регион усвојува годишен извештај за спроведување на Програмата за развој на планскиот регион.

Член 21

(1) Начинот на работа на советот за развој на планскиот регион се уредува со деловник.

(2) Советот за развој на планскиот регион одлучува со 2/3 мнозинство од вкупниот број членови на советот.

(3) Советот за развој на планскиот регион по правило одржува седници во седиштето на најголемата, по број на жители, единица на локалната самоуправа во планскиот регион.

(4) Стручните и административно-техничките работи за советот за развој на планскиот регион ги врши центарот за развој на планскиот регион.

Биро за регионален развој

Член 22

(1) Бирото за регионален развој (во натамошниот текст: Бирото) е орган во состав на Министерството за локална самоуправа, со својство на правно лице.

(2) Директорот на Бирото го именува и разрешува Владата на Република Македонија.

Член 23

Бирото ги врши следниве работи:

- подготвува аналитичко-документациона основа за изготвување на стратешките и оперативните плански документи за регионален развој,

- ја изработува предлог-методологијата за изработка на планските документи,

- подготвува годишни извештаи за имплементацијата на Акциониот план на Стратегијата,

- ја изработува предлог-одлуката за критериумите и индикаторите за идентификување на подрачјата со специфични развојни потреби,

- ја изработува предлог-листата на подрачјата со специфични развојни потреби,

- ги изработува предлог-критериумите за степенот на развиеност на единиците на локалната самоуправа и регионите,

- го изработува предлог-актот за класификација на единиците на локалната самоуправа и планските региони според степенот на развиеност,

- дава стручна помош на центрите за развој на планските региони, при подготовка на програмите за развој на планските региони и вршење на други активности поврзани со регионалниот развој,

- ги информира засегнатите страни за видовите и обемот на средствата и за инструментите за поттикнување на регионалниот развој,

- воспоставува и се грижи за одржување на информацискиот систем за регионалниот развој во соработка со Државниот завод за статистика и

- врши и други работи од областа на регионалниот развој, утврдени со закон.

Центар за развој на планскиот регион

Член 24

(1) За вршење на стручни работи од значење за развојот на планскиот регион се основа центар за развој на планскиот регион.

(2) Центар за развој на планскиот регион се основа за секој плански регион.

(3) Центарот за развој на планскиот регион го основаат единиците на локалната самоуправа што влегуваат во состав на планскиот регион.

(4) Со актот за основање на центарот за развој на планскиот регион се уредува неговата организација, работата и финансирањето.

(5) Центарот за развој на планскиот регион има својство на правно лице.

(6) Седиштето на центарот за развој на планскиот регион е во единицата на локалната самоуправа со најголем број жители во планскиот регион.

Член 25

(1) Центарот за развој на планскиот регион има раководител кој се избира по пат на јавен конкурс.

(2) Раководителот на центарот го избира советот за развој на планскиот регион за период од четири години.

(3) Тековното работење на центарот за развој на планскиот регион се финансира од буџетите на единиците на локалната самоуправа што влегуваат во состав на планскиот регион.

Член 26

(1) Центарот за развој на планскиот регион ги врши следниве работи:

- ја изготвува предлог-програмата за развој на планскиот регион,

- изготвува предлог-акционен план за имплементација на Програмата за развој на планскиот регион,

- подготвува предлог-проекти за развој на планскиот регион и за подрачјата со специфични развојни потреби,

- ги координира активностите поврзани со имплементацијата на Програмата за развој на планскиот регион и ги реализира проектите за развој на планскиот регион,

- подготвува годишен извештај за спроведување на Програмата за развој на планскиот регион,

- обезбедува информации до заинтересираните страни за текот на реализацијата на Програмата за развој на планскиот регион и други прашања поврзани со регионалниот развој,

- обезбедува стручна и техничка помош за единиците на локалната самоуправа при подготовката на нивните програми за развој,

- обезбедува стручни услуги на здруженија на граѓани и други заинтересирани страни за подготовка на проекти од областа на регионалниот развој,

- ја поттикнува меѓуопштинската соработка во рамките на планскиот развој,

- спроведува проекти за поттикнување на развојот на планскиот регион, финансирани од фондовите на Европската унија и други меѓународни извори,

- врши промоција на развојните можности на планскиот регион и
 - врши стручни и административно-технички работи за потребите на советот за развој на планскиот регион.

(2) Центарот за развој на планскиот регион поднесува годишен извештај за своето работење до советот за развој на планскиот регион и советите на единиците на локалната самоуправа.

V. ФИНАНСИРАЊЕ НА РЕГИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ

Извори за финансирање на регионалниот развој

Член 27

(1) Извори за финансирање на регионалниот развој се:

- Буџетот на Република Македонија,
- буџетите на единиците на локалната самоуправа,
- фондовите на Европската унија,
- други меѓународни извори,
- донации и спонзорства од физички и правни лица и
- други средства утврдени со закон.

(2) За поттикнување на рамномерниот регионален развој од Буџетот на Република Македонија годишно се издвојуваат средства во висина од најмалку 1% од БДП.

(3) За поттикнување на развојот на планскиот регион, единиците на локалната самоуправа можат да користат и средства од фондовите на Европската унија.

(4) Користењето на средства од фондовите на Европската унија се уредува со акт на Владата на Република Македонија.

Инструменти за поттикнување рамномерен регионален развој

Член 28

(1) Инструменти за поттикнување рамномерен регионален развој во Република Македонија се:

- капитални влогови,
- неповратни грантови,
- финансирање и кофинансирање на подготовка на анализи, студии, плански документи и акциони планови и
- финансирање на градењето на институционалните капацитети за регионален развој во Република Македонија.

(2) За поттикнување рамномерен регионален развој може да се доделува и државна помош во вид на заеми под поволни услови, гаранции за заеми, осигурување на кредити, даночни олеснувања, субвенции и други инструменти, согласно со закон.

V. РАСПРЕДЕЛБА И ДОДЕЛУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Распределба на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој

Член 29

(1) Средствата од членот 27 став (2) на овој закон за поттикнување рамномерен регионален развој ги распределува Владата на Република Македонија.

(2) Средствата од ставот (1) на овој член се распределуваат:

- 70% за финансирање на проекти за развој на планските региони,
- 20% за финансирање на проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби и
- 10% за финансирање на проекти за развој на селата.

Член 30

(1) Средствата од членот 29 став (2) алинеја 1 на овој закон, за финансирање на проекти за развој на планските региони, се распределуваат по плански региони согласно со класификацијата на планските региони според степенот на развиеност.

(2) Основа за определување на степенот на развиеност на планските региони се индексот на економска развиеност и демографскиот индекс.

(3) Поблиски критериуми и индикатори за определување на степенот на развиеност на планските региони се утврдуваат со акт на Владата на Република Македонија.

(4) Класификацијата на планските региони според степенот на развиеност се утврдува со акт на Владата на Република Македонија за период од пет години.

Член 31

Средствата од членот 29 став (2) алинеја 2 на овој закон за финансирање на проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби се доделуваат на единици на локалната самоуправа во кои се определени подрачја со специфични развојни потреби.

Член 32

Средствата од членот 29 став (2) алинеја 3 на овој закон за финансирање на проекти за развој на селата се распределуваат по региони, при што секој плански регион добива подеднаков дел.

Член 33

Средствата од членот 29 став 2 на овој закон се пренесуваат на сметка на Бирото за регионален развој кое ја спроведува одлуката за нивна распределба.

Постапка за прибирање и оценување на предлог-проекти

Член 34

(1) За користење на средствата за финансирање на проекти за развој на планските региони, советот за развој на планскиот регион утврдува листа на предлог-проекти за развој на регионот, согласно со приоритетите во Програмата за развој на планскиот регион.

(2) Предлог-проектите за кои се бара финансирање во наредната година ги изготвува центарот за развој на планскиот регион и најдоцна до 15 декември во тековната година ги доставува до Бирото за регионален развој.

(3) Планските региони што нема да достават предлог-проекти во рокот утврден во ставот (1) од овој член го губат правото за користење на средствата распределени за финансирање на проекти за развој на планскиот регион во наредната година.

(4) Планските региони кои ќе достават предлог-проекти чија вкупна финансиска вредност е помала од вкупниот износ на средствата распределени за планскиот регион за наредната година, го губат правото на користење на средствата за кои не доставиле предлог-проекти.

(5) Планските региони за доставените предлог-проекти за кои ќе биде донесена одлука да не се финансираат заради неисполнување на пропишаните услови, го губат правото на користење на тие средства.

(6) Средствата што нема да бидат искористени по основ на ставовите (3), (4) и (5) од овој член, Владата на Република Македонија ги прераспределува за финансирање на проекти од другите плански региони, согласно со членот 30 став (1) на овој закон.

Член 35

(1) За доделување на средствата од членот 29 став (2) алинеја 2 на овој закон за финансирање на проекти за развој на подрачјата за специфични развојни потреби, Бирото за регионален развој објавува јавен повик за прибирање на предлог-проекти.

(2) Во повикот се наведува вкупниот износ на средства за финансирање на проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби.

(3) Право да поднесуваат предлог проекти имаат единиците на локалната самоуправа на чија територија се определени подрачја со специфични развојни потреби.

Член 36

(1) За доделување на средствата од членот 29 став (2) алинеја 3 на овој закон, за финансирање на проекти за развој на селата, Бирото за регионален развој објавува јавен повик за прибирање на предлог-проекти.

(2) Во повикот се наведува вкупниот износ на средствата за финансирање на проекти за развој на селата, одделно за секој регион.

(3) Право да поднесуваат предлог-проекти имаат единиците на локалната самоуправа што припаѓаат на планскиот регион.

(4) Единиците на локалната самоуправа со седиште во град кои пријавуваат проекти за развој на селата во нивен состав се должни да обезбедат кофинансирање на проектот во износ од 50% од вредноста на проектот.

(5) Кофинансирањето на проектите може да се обезбеди од сопствени извори на приходи и од други домашни и меѓународни извори на средства.

(6) Единиците на локалната самоуправа со седиште во село немаат обврска за кофинансирање на проектите.

Член 37

(1) Предлог-проектите за развој на планските региони на подрачјата со специфични развојни потреби и селата, кои за финансирање се доставуваат до Бирото за регионален развој, задолжително треба да ги содржат следниве елементи:

- име на проектот,
- носител на проектот,
- цели на проектот,
- очекувани резултати од проектот,
- финансиска конструкција на проектот,
- времетраење и динамика на реализација на проектот и
- други елементи во зависност од специфичноста на проектот.

(2) Во предлог-проектите за развој на планските региони и подрачја со специфични развојни потреби задолжително се назначува поврзаноста на проектот со приоритетите од Програмата за развој на планскиот регион.

Член 38

(1) Доставените предлог-проекти за развој на планските региони на подрачјата со специфични развојни потреби и селата ги разгледува и оценува Комисија за оцена на предлог-проекти.

(2) Комисијата ја формира министерот за локална самоуправа и е составена од претседател и шест члена.

(3) Претседателот на Комисијата се именува од редот на раководните државни службеници во Министерството за локална самоуправа.

(4) Еден член на Комисијата се именува од редот на раководните државни службеници во Министерството за финансии.

(5) Двајца члена на Комисијата се именуваат од редот на државните службеници во Бирото за регионален развој.

(6) Тројца члена се именуваат од редот на стручни лица од областа на регионалниот развој.

Член 39

(1) Предлог-проектите за развој на планските региони и предлог-проектите за развој на подрачјата со специфични развојни потреби треба да произлегуваат од дефинираните приоритети во Програмата за развој на планскиот регион.

(2) Предлог-проектите од ставот (1) на овој член кои не го исполнуваат овој услов нема да бидат разгледувани.

(3) Постапката и методологијата за оценувањето на предлог-проекти се утврдуваат со правилник што го донесува министерот за локална самоуправа.

Доделување на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој

Член 40

(1) По извршеното оценување на проектите, Комисијата подготвува предлог-листи за финансирање на:

- проекти за развој на планските региони,
- проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби и
- проекти за развој на селата.

(2) Предлог-листите од ставот (1) алинеи 1 и 3 на овој член се подготвуваат одделно за секој регион.

(3) Предлог-листите се доставуваат до Советот за рамномерен регионален развој.

Член 41

(1) Советот за рамномерен регионален развој, врз основа на предлог-листите утврдува предлог за финансирање на конкретни проекти за развој на планските региони, подрачјата со специфични развојни потреби и на селата.

(2) При утврдувањето на предлогот за финансирање на проектите за развој на планските региони и развој на селата, Советот за рамномерен регионален развој води сметка за рамномерна застапеност при доделување на средства на сите општини што припаѓаат во планскиот регион.

Член 42

Владата на Република Македонија врз основа на предлогот од членот 41 став (1) на овој закон донесува одлука за доделување средства за финансирање на проекти за развој на планските региони, подрачјата со специфични развојни потреби и на селата.

Член 43

(1) Врз основа на Одлуката за доделување на средства, Бирото за регионален развој склучува договори за реализација на проектите.

(2) Договорите за реализација на проектите за развој на планскиот регион се склучуваат со центрите за развој на планските региони кои ги реализираат проектите во соработка со општините на кои се однесуваат.

(3) Договорите за имплементација на проектите за развој на подрачјата на специфични развојни потреби и развој на селата се склучуваат со општините што се носители на проекти.

(4) Начинот и користењето на финансиските средства се определуваат со договор.

VII. СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ НА ПЛАНСКИТЕ ДОКУМЕНТИ И ПРОЕКТИТЕ ЗА РАГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Следење на спроведувањето на планските документи за регионален развој

Член 44

(1) Следење на реализацијата на Стратегијата за регионален развој врши Владата на Република Македонија преку годишен извештај за спроведување на акциониот план на Стратегијата.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член го подготвува Министерството за локална самоуправа и го доставува до Владата, по претходно мислење од Советот за рамномерен регионален развој.

Член 45

(1) Следење на спроведувањето на Програмата за развој на планскиот регион вршат Советот за рамномерен регионален развој, советот за развој на планскиот регион и советите на општините кои припаѓаат на планскиот регион, преку годишен извештај за реализација на Програмата.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член го подготвува центарот за развој на планскиот регион и го доставува до советот за развој на планскиот регион.

(3) Извештајот од ставот (1) на овој член советот за развој на планскиот регион го доставува до Советот за рамномерен регионален развој и советите на општините кои припаѓаат на планскиот регион.

Следење на користењето на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој**Член 46**

(1) Следење на користењето на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој врши Бирото за регионален развој преку извештај за реализација на проектите за кои се доделени финансиски средства.

(2) За проектите за развој на планските региони, извештај за реализација подготвува центарот за развој на планскиот регион и го доставува до Бирото за регионален развој согласно со временската динамика утврдена во договорот за реализација на проектот.

(3) За проектите за развој на подрачјата со специфични развојни потреби и развој на селата, извештај за реализација подготвуваат носителите на проектите и ги доставуваат до Бирото за регионален развој согласно со временската динамика утврдена во договорот за реализација на проектот.

Оценување на планските документи за регионален развој**Член 47**

Стратегијата за регионален развој и Програмата за развој на планскиот регион се оценуваат преку прелиминарно, тековно и завршно оценување.

Член 48

(1) Прелиминарното оценување на Стратегијата за регионален развој и програмите за развој на планскиот регион се врши пред почетокот на спроведување на планските документи.

(2) Со прелиминарното оценување се прави оценка на кохерентноста и усогласеноста на целите, приоритетите и мерките меѓу Стратегијата за регионален развој и програмите за развој на планските региони, како и нивната усогласеност со целите, мерките и приоритетите во стратешките развојни документи на национално ниво и програмските документи за интеграција на Република Македонија во Европската унија.

Член 49

(1) Тековното оценување на Стратегијата за регионален развој и програмите за развој на планските региони се врши на средина од периодот на спроведување на планските документи.

(2) Со тековното оценување се прави оценка на реализацијата и ефектите од спроведените мерки за поттикнување регионален развој, идентификувани во Стратегијата и програмите за развој на планските региони.

Член 50

(1) Завршното оценување се врши по завршувањето на периодот на спроведување на планските документи.

(2) Со завршното оценување се прави оценка на степенот на реализација на планскиот документ, исполнувањето на приоритетите и целите од планските документи и за постигнатите ефекти за поттикнување рамномерен регионален развој.

Член 51

(1) За спроведеното прелиминарно, тековно и завршно оценување се подготвуваат извештаи кои се основа за измена и дополнување на планските документи.

(2) Постапката за избор на оценувачи и методологијата за оценување се регулираат со Правилник кој го донесува министерот за локална самоуправа.

Оценување на реализацијата на проектите**Член 52**

Оценувањето на реализацијата на проектите за развој на планските региони, подрачјата со специфични развојни потреби и на селата што се финансираат од средства од Буџетот на Република Македонија за поттикнување рамномерен регионален развој, се врши преку прелиминарно, тековно и завршно оценување.

Член 53

(1) Прелиминарното оценување се врши на предлог-проектите поднесени за финансирање од средствата од Буџетот на Република Македонија за поттикнување рамномерен регионален развој.

(2) Со прелиминарното оценување на предлог-проектите се прави оценка за исполнетоста на пропишаните услови за финансирање од средствата од Буџетот на Република Македонија за поттикнување рамномерен регионален развој.

(3) Прелиминарното оценување на предлог-проектите го врши Комисијата за оценување проекти согласно со членот 39 од овој закон.

Член 54

(1) Тековното оценување на проектите се врши во текот на реализација на проектите.

(2) Со тековното оценување на проектите се прави оценка на целисходноста на користењето на средствата, почитувањето на временската динамика за реализација на предвидените активности и ефектите од нивната реализација.

Член 55

(1) Завршното оценување на проектите се врши по завршувањето на проектите.

(2) Со завршното оценување се прави оценка на општата успешност за реализирање на проектот, целисходноста на користење на средствата, исполнувањето на поставените цели и реализацијата на очекуваните резултати.

Член 56

(1) За спроведеното прелиминарно, тековно и завршно оценување се подготвуваат извештаи кои се основа за изменување и дополнување на планските документи.

(2) Изборот на оценувачи, постапката и методологијата за тековното и завршното оценување на проекти се регулираат со правилник кој го донесува министерот за локална самоуправа.

VIII. НАДЗОР**Член 57**

Надзор над примената на одредбите на овој закон врши Министерството за локална самоуправа.

Член 58

Финансиска контрола над материјално-финансиското работење на Бирото и центрите за развој на планските региони вршат Министерството за финансии и Државниот завод за ревизија.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 59

Советите за развој на планските региони ќе се конституираат во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 60

Советот за рамномерен регионален развој ќе се конституира во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 61

Центрите за развој на планските региони ќе се основаат во рок од девет месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 62

(1) Тековното работење на центарот за развој на планскиот регион во првите пет години се финансира од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на единиците на локалната самоуправа кои влегуваат во состав на планскиот регион во однос 50:50.

(2) Градоначалниците - членови на советот за развој на планскиот регион и министерот за локална самоуправа склучуваат договор за кофинансирање на центарот за развој на планскиот регион.

(3) За реализација на договорот од ставот (2) на овој член и трансферот на средства од Буџетот на Република Македонија, градоначалниците - членови на советот за развој на планскиот регион се должни претходно да обезбедат 50% од средствата потребни за функционирање на центарот од Буџетите на единиците на локалната самоуправа во состав на планскиот регион.

Член 63

Планските документи за регионален развој, утврдени со овој закон, ќе се донесат во рок од девет месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 64

Методологијата од членот 9 став (3) на овој закон ќе ја донесе Министерот за локална самоуправа во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 65

Актите од членовите 6 став (4), 7 став (2) и 30 ставови (3) и (4) на овој закон Владата на Република Македонија ќе ги донесе во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 66

Правилниците од членовите 39 став (3), 51 став (2) и 56 став (2) на овој закон, министерот за локална самоуправа ќе ги донесе во рок од девет месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 67

Информацискиот систем за регионален развој од членот 23 став (1) алинеја 10 на овој закон ќе се воспостави во рок од 12 месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 68

(1) Доделувањето на средствата за финансирање на проекти за развој на планскиот регион во 2008 година ќе се врши врз основа на доставени предлог-проекти од страна на општините во планскиот регион.

(2) Предлог-проектите од ставот (1) на овој член општините ги доставуваат по претходно мислење од советот за развој на планскиот регион за значењето на проектите за развој на регионот.

(3) Одлуката за финансирање на проекти во 2008 година се носи врз основа на приоритетите утврдени во Стратегијата за регионален развој.

(4) Договорите за реализација на проектите за развој на планските региони во 2008 година се склучуваат со општините кои ги доставиле предлог-проектите.

Член 69

Од денот на почнувањето на примената на овој закон Бирото за стопански недоволно развиените подрачја продолжува да работи како Биро за регионален развој.

Член 70

Со денот на отпочнувањето со примената на овој закон престанува да важи Законот за поттикнување на развојот на стопански недоволно развиените подрачја ("Службен весник на Република Македонија" број 2/94 и 39/99).

Член 71

(1) Лицата кои имаат стекнато право на плаќање придонеси за пензиско-инвалидско и здравствено осигурување согласно со Законот за поттикнување на развојот на стопански недоволно развиените подрачја ("Службен весник на Република Македонија" број 2/94 и 39/99), до влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да го користат до остварувањето на правото на пензија согласно со закон.

(2) Средствата за остварување на правото од ставот (1) на овој член се обезбедуваат од средствата од членот 29 став (2) алинеја 1 на овој закон.

Член 72

Исплатата на средствата за одобрени регреси на дел од камати по користени кредити согласно со Законот за поттикнување на развојот на стопански недоволно развиените подрачја ("Службен весник на Република Македонија" број 2/94 и 39/99), до влегувањето во сила на овој закон, продолжува до завршувањето на отплатата на кредитите.

Член 73

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2008 година, освен одредбите на главите III и IV од овој закон.

L I G J

PËR ZHVILLIMIN E BARABARTË RAJONAL

I. DISPOZITA TË PËRGGJITHSHME

Përmbajtja e ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen qëllimet, parimet dhe bartësit e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal; planifikimi i zhvillimit rajonal; financimi dhe ndarja e mjeteve për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal; përcjellja dhe vlerësimi i zbatimit i dokumenteve dhe projekteve të planit, dhe çështje të tjera të lidhura me zhvillimin rajonal.

Nocionet

Neni 2

Shprehjet e veçanta të përdorura në këtë ligj, e kanë kuptimin si vijon:

1. **Zhvillim rajonal** është procesi i identifikimit, nxitjes, menaxhimit dhe shfrytëzimit të potencialeve zhvillimore të rajoneve dhe vendeve të planit, me nevoja specifike zhvillimore;

2. **Politikë për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal** është sistemi i qëllimeve, instrumenteve dhe masave të orientuara në zvogëlimin e pabarazive rajonale dhe realizimin e zhvillimit të barabartë dhe të qëndrueshëm në Republikën e Maqedonisë.

3. **Rajon i planit** është njësi funksionale-territoriale e themeluar për nevojat e planifikimit të zhvillimit dhe për realizimin e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

4. **Planifikim i zhvillimit rajonal** është procesi për përcaktimin e qëllimeve reale dhe koherente, prioriteteve dhe masave për nxitjen e zhvillimit.

5. **Strategji për zhvillimin rajonal të Republikës së Maqedonisë** është dokumenti plani afatgjatë, me të cilin përcaktohen principet, qëllimet dhe prioritetet e zhvillimit rajonal në Republikën e Maqedonisë, dhe definojnë masat, instrumentet dhe mjetet financiare e të tjera, për realizimin e tyre.

6. **Program për zhvillimin e rajonit të planit** është dokumenti plani afatmesëm, në të cilin përcaktohen qëllimet zhvillimore të rajonit të planit, dhe masat, instrumentet dhe mjetet financiare e të tjera, për realizimin e tyre.

7. **Plan aksionar** është dokumenti operativ afatshkurtër, në të cilin përcaktohen bartësit, mjetet financiare dhe dinamika kohore për realizimin e projekteve.

8. **Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal të Republikës së Maqedonisë** është trup për harmonizimin dhe koordinimin e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

9. **Këshill për zhvillimin e rajonit të planit** është trupi për harmonizimin dhe zbatimin e politikës, për zhvillimin e rajonit të planit.

II. QËLLIMET DHE PARIMET E POLITIKËS PËR NIXITJEN E ZHVILLIMIT TË BARABARTË RAJONAL

Qëllimet

Neni 3

Qëllimet e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, janë:

- zhvillimi i barabartë dhe i qëndrueshëm në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë, i bazuar në modelin e zhvillimit policentrik;

- zvogëlimi i pabarazive ndërmjet dhe në kuadër të rajoneve të planit, dhe ngritja e kualitetit të jetës për të gjithë qytetarët;

- rritja e konkurrencës së rajoneve të planit nëpërmjet forcimit të kapacitetit të tyre të inovacionit, shfrytëzimi optimal dhe valorizimi i pasurisë natyrore, kapitalit njerëzor dhe veçorive ekonomike të rajoneve të ndryshme;

- ruajtja dhe zhvillimi i identitetit të veçantë të rajoneve të planit, si dhe afirmimi dhe zhvillimi i tyre;

- rivitalizimi i fshatrave dhe zhvillimi i rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, dhe

- përkrahja e bashkëpunimit ndërkomunal dhe tejkufitar të njësive të vetadministrimit lokal, në funksion të nxitjes së zhvillimit të barabartë rajonal.

Parimet

Neni 4

Parimet e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, janë:

- programimi – ndërtimi i sistemit shumëvjeçar të programimit dhe zbatimit të politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, që përfshin identifikimin e prioriteteve dhe masave të politikës, financimin, udhëheqjen dhe kontrollin e tyre;

- partneriteti – bashkëpunimi gjatë përgatitjes, implementimit, monitorimit dhe evalvacionit të dokumenteve të planit për zhvillim rajonal, ndërmjet organeve të pushtetit qendror dhe njësive të vetadministrimit lokal, partnerëve ekonomikë dhe socialë dhe përfaqësuesve të tjerë relevantë të shoqërisë qytetare;

- harmonizimi – qëllimet, prioritetet dhe masat në dokumentet e planit për zhvillimin rajonal, harmonizohen me qëllimet, prioritetet dhe masat në dokumentet strategjike zhvillimore në nivel nacional, dhe në dokumentet programore për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian;

- bashkëfinancimi – bashkëfinancimi i masave të politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, buxhetet e njësive të vetadministrimit lokal, fondet e Unionit Evropian dhe burimet e tjera ndërkombëtare, si dhe mjetet e personave juridikë dhe fizikë të vendit dhe të huaj;

- transparenca – informimi i rregullt, me kohë dhe objektiv i opinionit, për masat e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, si dhe mundësimi i qasjes së lirë të informatat për palët e interesuara;

- subsidiariteti – përgatitjen, realizimin, kontrollin dhe vlerësimin e programeve dhe masave për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, i kryejnë rajonet e planit dhe njësitë e vetadministrimit lokal, përveç nëse nuk janë të përshtatshme nga kompetenca e tyre, ose nuk janë në kompetencë të organeve shtetërore.

- qëndrueshmëria – respektimi i komponentëve ekonomikë, socialë dhe ekologjikë të zhvillimit, gjatë krijimit të politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

III. PLANIFIKIMI I ZHVILLIMIT RAJONAL

Rajonet e planit

Neni 5

(1) Për nevojat e planifikimit të zhvillimit rajonal dhe realizimit të masave dhe instrumenteve për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, caktohen rajonet e planit.

(2) Rajonet e planit nga paragrafi 1 i këtij neni, janë njësitë e NNJTS nivelit 3, të përcaktuara me aktin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, për përcaktimin e nomenklaturës së njësive territoriale të statistikës - NNJTS

Rajonet me nevoja specifike zhvillimore

Neni 6

(1) Për nevojat e planifikimit të zhvillimit rajonal dhe realizimit të masave dhe instrumenteve specifike për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, caktohen rajonet me nevoja specifike zhvillimore.

(2) Rajonet me nevoja specifike zhvillimore sipas paragrafit 1 të këtij neni, janë:

- rajonet kufitare, rurale, kodrinore – malore dhe të tjera, që ngecin në zhvillim;

- rajonet me pasuri natyrore dhe trashëgimi kulturor, të cilat janë të mbrojtura me ligj, dhe

- rajonet e tjera me nevoja specifike zhvillimore, të përcaktuara me ligj.

(3) Rajoni me nevoja specifike zhvillimore mund të shtrihet në rajonin e një apo më tepër njësive të vetadministrimit lokal, në kuadër të një apo më tepër rajoneve të planit.

(4) Qeveria e Republikës së Maqedonisë e miraton listën e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore me propozimin e Këshillit për zhvillim të harmonizuar regional të Republikës së Maqedonisë.

(5) Lista e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, rivedohet në çdo të pestin vit.

Neni 7

(1) Kriteret themelore për caktimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore përcaktohen janë shkalla e zhvillimit ekonomik, indeksi demografik, pozita gjeografike, shkalla e ndërtimit të infrastrukturës teknike dhe sociale, dhe vlera e pasurisë natyrore dhe trashëgimia kulturore.

(2) Kriteret dhe Indikatorët më të afërt për caktimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Dokumentet e planit

Neni 8

Planifikimi i zhvillimit rajonal kryhet me dokumentet e planit.

(1) Dokumentet e planit harmonizohen me Planin hapësinor të Republikës së Maqedonisë, dokumentet strategjike zhvillimore në nivel nacional dhe dokumentet programore për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian.

Neni 9

(1) Dokumentet e planit për zhvillimin rajonal janë:
- strategjia për zhvillimin rajonal të Republikës së Maqedonisë;

- programi për zhvillimin e rajonit të planit.

(2) Për zbatimin e dokumenteve të planit nga paragrafi 1 i këtij neni, miratohen plane aksionare.

(3) Dokumentet e planit nga paragrafi 1 i këtij neni përgatiten në bazë të Metodologjisë për përpilimin e dokumenteve të planit.

(4) Metodologjinë nga paragrafi 3 i këtij neni e përcakton ministri i Vetadministrimit Lokal.

(5) Në përgatitjen e dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal detyrimisht konsultohen palët e prekura në nivel nacional dhe lokal.

Strategjia për zhvillimin rajonal të Republikës së Maqedonisë

Neni 10

(1) Strategjia për zhvillimin rajonal të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Strategjia) miratohet për periudhën prej dhjetë vjetësh.

(2) Strategjinë e miraton Kuvendi i Republikës së Maqedonisë me propozimin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

(3) Strategjia për periudhën e ardhshme të planit miratohet më së voni 12 muaj para skadimit të periudhës rrjedhëse të planit.

(4) Për zbatimin e Strategjisë miratohet plani trevjeçar aksionar.

(5) Planin aksionar nga paragrafi 4 i këtij neni, e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(6) Plani aksionar nga paragrafi 4 i këtij neni për periudhën e ardhshme të planit, miratohet më së voni gjashtë muaj para skadimit të periudhës rrjedhëse të planit.

Neni 11

(1) Në Strategji përcaktohen:
- koncepti, prioritetet dhe qëllimet strategjike të politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal;

- masat dhe instrumentet për nxitjen e zhvillimit të rajoneve të planit, dhe vendeve me nevoja specifike zhvillimore, dhe

- financimi, institucionet dhe mekanizmat për implementimin e masave të politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

(2) Strategjia paraqet bazë për përpilimin e programeve për zhvillimin e rajoneve të planit.

Programi për zhvillimin e rajonit të planit

Neni 12

(1) Programi për zhvillimin e rajonit të planit miratohet për periudhën prej pesë vjetësh.

(2) Programi për zhvillimin e rajonit të planit përpilohet veç e veç për secilin rajon të planit, në pajtim me Strategjinë dhe dokumentet programore, për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian.

(3) Programin për zhvillimin e rajonit të planit e përpilon Qendra për zhvillimin e rajonit të planit, në pajtim me Metodologjinë për përpilimin e dokumenteve të planit.

(4) Programin për zhvillimin e rajonit të planit e miraton Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit, pas pajtimit paraprak nga Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal të Republikës së Maqedonisë.

(5) Programi për zhvillimin e rajonit të planit për periudhën e ardhshme të planit, miratohet më së voni gjashtë muaj para skadimit të periudhës rrjedhëse të planit.

Neni 13

(1) Për zbatimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit miratohen plane vjetore aksionare.

(2) Planet vjetore aksionare për vitin e ardhshëm miratohen deri në fund të tremujorit të tretë, në vitin rrjedhës.

Neni 14

(1) Në Programin për zhvillimin e rajonit të planit, përcaktohen:

- qëllimet për zhvillimin e rajonit të planit;

- masat dhe instrumentet për nxitjen e zhvillimit të rajonit të planit;

- masat dhe instrumentet për nxitjen e zhvillimit të rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, nëse janë të përcaktuara në rajon, dhe

- burimet financiare, dinamika kohore dhe indikatorët për zbatimin e masave për nxitjen e zhvillimit.

(2) Në Program përcaktohen prioritetet për zhvillimin e rajonit dhe prioritetet për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, nëse të atilla janë përcaktuar në rajon.

(3) Programi për zhvillimin e rajonit të planit është bazë për përgatitjen e planeve të njëjësive të vetadministrimit lokal në sferën e zhvillimit të tyre ekonomik, social, urbanistik, ekologjik, kulturor dhe zhvillimit tjetër.

IV. BARTËSIT E POLITIKËS PËR NXITJEN E ZHVILLIMIT TË BARABARTË RAJONAL

Neni 15

(1) Bartësit e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, janë:

- Qeveria e Republikës së Maqedonisë;

- Këshilli për zhvillimin rajonal të barabartë të Republikës së Maqedonisë;

- Ministria e Vetadministrimit Lokal; dhe

- Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit.

(2) Në planifikimin e zhvillimit rajonal dhe zbatimin e dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal marrin pjesë edhe Byroja për zhvillimin rajonal edhe Qendrat për zhvillimin e rajoneve të planit.

Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal i Republikës së Maqedonisë

Neni 16

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë e formon Këshillin për zhvillimin e barabartë rajonal të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal).

(2) Anëtarë të Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal, janë:

- zëvendëskryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, i obliguar për çështjet ekonomike,

- ministrat që udhëheqin me Ministrinë e Vetadministrimit Lokal; Financave; Ekonomisë; Transportit dhe Ndërlidhjeve; Punës dhe Politikës Sociale; Kulturës; Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor dhe Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, dhe

- kryetarët e këshillave për zhvillimtë rajoneve të planit, dhe
 - kryetarët e Bashkësisë së Njësive të Vetadministrimit lokal.

(3) Në punën e Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal, mund të marrin pjesë edhe personat shkencorë dhe profesionalë, nga sfera e zhvillimit rajonal.

(4) Me Këshillin për zhvillimin e barabartë rajonal udhëheq zëvendëskryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, i obliguar për çështjet ekonomike.

(5) Mënyra e punës së Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal rregullohet me rregullore pune.

(6) Përkrahjen profesionale dhe administrative teknike, për punën e Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal, e siguron Ministria e Vetadministrimit Lokal.

Neni 17

Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal:

- harmonizon politikën për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, me politikën e sektorëve dhe politikën makroekonomike të Republikës së Maqedonisë;

- përcakton Propozim-strategjinë për zhvillimin rajonal;
 - jep pajtimin paraprak për programet për zhvillimin e rajoneve të planit;

- përcakton propozimin për kriteret dhe indikatorët më të afërt nga nenet 7 paragrafi (2) dhe (30) paragrafi (3) të këtij ligji;

- përcakton propozim-listën për rajonet me nevoja specifike zhvillimore;

- përcakton propozim-vendimin për klasifikimin e njësive të vetadministrimit lokal, dhe rajoneve të planit sipas shkallës së zhvillimit;

- përcakton propozimin për financimin e projekteve konkrete nga mjetet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, të dedikuara për zhvillimin e rajoneve të planit, rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe të fshatrave;

- jep mendimin për raportet për zbatimin e dokumenteve të planit, për zhvillimin rajonal;

- inicion shqyrtimin e çështjeve nga sfera e zhvillimit rajonal për të cilat është i domosdoshëm koordinimi ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, njësive të vetadministrimit lokal dhe palëve të tjera të prekura, dhe

- shqyrton çështje të tjera nga sfera e zhvillimit të barabartë rajonal.

Ministria e Vetadministrimit Lokal

Neni 18

(1) Ministria e Vetadministrimit Lokal është kompetente për udhëheqjen e politikës për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

(2) Ministria e Vetadministrimit Lokal, në bashkëpunim me ministrinë e tjera që ndërmarrin masa për nxitjen e zhvillimit, e definon dhe zbaton politikën për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, në pajtim me qëllimet e politikës ekonomike të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, dhe me dokumentet programore për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian.

(3) Ministria e Vetadministrimit Lokal i kryen punët si vijojnë:

- organizon dhe koordinon përgatitjen e dokumenteve nacionale strategjike të planit për zhvillimin rajonal;

- siguron harmonizimin e Strategjisë me dokumentet programore për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian;

- përgatit dhe ia dërgon Qeverisë së Republikës së Maqedonisë raportet për zbatimin e dokumenteve të planit, për zhvillimin rajonal;

- organizon dhe koordinon aktivitetet për përcjelljen dhe vlerësimin e zbatimit të dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal;

- kryen edhe punë të tjera për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, të përcaktuara me ligj.

Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit

Neni 19

(1) Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit formohet për secilin rajon të planit.

(2) Mbledhjen konstitutive të Këshillit për rajonin e planit e thirr kryetari i komunës i njësive të vetadministrimit lokal, me numër më të madh banorësh në rajonin e planit.

(3) Anëtarë të Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit janë kryetarët e komunave të njësive të vetadministrimit lokal që hyjnë në përbërjen e rajonit të planit.

(4) Anëtarë të Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit në përbërjen e të cilit është Qyteti i Shkupit janë kryetarët e komunave të njësive të vetadministrimit lokal, që hyjnë në përbërjen e rajonit të planit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit.

(5) Kryetari i Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit zgjidhet nga radhët e anëtarëve të Këshillit, me mandat prej dy vjetësh, me të drejtë rizgjedhjeje.

(6) Në punën e Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit mund të marrin pjesë persona profesionalë për zhvillimin rajonal, përfaqësuesit e odave ekonomike, sindikatave, shoqatave të qytetarëve dhe partnerët e tjerë relevantë nga sektori privat dhe civil.

Neni 20

(1) Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit i kryen punët si vijojnë:

- organizon dhe koordinon aktivitetet për përcjelljen dhe vlerësimin e zbatimit të dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal;

- miraton Programin për zhvillimin e rajonit të planit, pas pajtimit paraprak nga Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal;

- miraton planin vjetor aksionar për zbatimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit;

- përcakton listën vjetore për propozim-projektet për zhvillimin e rajonit të planit;

- i dërgon propozime Byrosë e zhvillimit rajonal për identifikimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, në kuadër të rajonit të planit, në pajtim me kriteret nga neni 7 të këtij ligji;

- siguron koordinimin e aktiviteteve të njësive të vetadministrimit lokal, shoqatave të qytetarëve, agjencive dhe institucioneve shtetërore në kuadër të rajonit, të cilat veprojnë në sferën e zhvillimit rajonal;

- inicion shqyrtimin e çështjeve të lidhura me zhvillimin rajonal për të cilat është i domosdoshëm koordinimi ndërmjet njësive të vetadministrimit lokal, dhe partnerëve nga sektori privat dhe civil;

- promovon bashkëpunimin tejkufitar me rajonet e vendeve të tjera, në bazë të interesave të përbashkëta, dhe

- kryen punë të tjera nga sfera e zhvillimit rajonal, të përcaktuara ligj.

(2) Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit e miraton planin vjetor për zbatimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit.

Neni 21

Mënyra e punës së Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit rregullohet me rregullore pune.

(1) Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit vendos me 2/3 e shumicës nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

(2) Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit, sipas rregullës mban mbledhje në selinë e njësive më të madhe të vetadministrimit lokal sipas numrit të banorëve, në rajonin e planit.

(3) Punët profesionale dhe administrative teknike të Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit i kryen Qendra për zhvillimin e rajonit të planit.

Byroja për zhvillim rajonal

Neni 22

Byroja për zhvillim rajonal (në tekstin e mëtejshëm: Byroja) është organ në përbërje të Ministrisë së Vetëadministrimit lokal, me cilësi të personit juridik.

(1) Drejtorin e Byrosë e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Neni 23

Byroja i kryen punët si vijojnë:

- përgatit bazën analitike dokumentuese për përpilimin e dokumenteve strategjike dhe operative të planit për zhvillimin rajonal;

- përpilon propozim-metodologjinë për përpilimin e dokumenteve të planit;

- përgatit raporte vjetore për implementimin e Planit aksionar të Strategjisë;

- përpilon propozim-vendimin për kriteret dhe indikatorët për identifikimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore;

- përpilon propozim-listën për rajonet me nevoja specifike zhvillimore;

- përpilon propozim-kriteret për shkallën e zhvillimit të njësisve të vetëadministrimit lokal dhe të rajoneve;

- përpilon propozim-aktin për klasifikimin e njësisve të vetëadministrimit lokal dhe rajoneve të planit sipas shkallës së zhvillimit;

- u ofron ndihmë profesionale Qendrave për zhvillimin e rajoneve të planit gjatë përgatitjes së programeve për zhvillimin e rajoneve të planit dhe kryerjen e aktiviteteve të tjera të lidhura me zhvillimin rajonal;

- informon palët e prekura për llojet dhe vëllimin e mjeteve dhe për instrumentet për nxitjen e zhvillimit rajonal;

- zbaton dhe kujdeset për mirëmbajtjen e sistemit të informacionit për zhvillimin rajonal në bashkëpunim me Entin Shtetëror të Statistikës, dhe

- kryen edhe punë të tjera nga sfera e zhvillimit rajonal, të përcaktuara ligj.

Qendra për zhvillimin e rajonit të planit

Neni 24

(1) Për kryerjen e punëve profesionale me rëndësi për zhvillimin e rajonit të planit themelohet Qendra për zhvillimin e rajonit të planit.

(2) Qendra për zhvillimin e rajonit të planit themelohet për secilin rajon të planit.

(3) Qendrën për zhvillimin e rajonit të planit e themelojnë njësitë e vetëadministrimit lokal, që hyjnë në përbërjen e rajonit të planit.

(4) Me aktin për themelimin e Qendrës për zhvillimin e rajonit të planit rregullohet organizimi, puna dhe financimi i saj.

(5) Qendra për zhvillimin e rajonit të planit e ka cilësinë e personit juridik.

(6) Selia e Qendrës për zhvillimin e rajonit të planit është në njësinë e vetëadministrimit lokal, me numër më të madh banorësh në rajonin e planit.

Neni 25

(1) Qendra për zhvillimin e rajonit të planit ka udhëheqës, i cili zgjidhet me konkurs publik.

(2) Udhëheqësin e Qendrës e zgjedh Këshilli për zhvillimin e rajonit të planit për periudhën prej katër vjetësh.

(3) Puna rrjedhëse e Qendrës për zhvillimin e rajonit të planit financohet nga buxhetet e njësisve të vetëadministrimit lokal, që hyjnë në përbërjen e rajonit të planit.

Neni 26

(1) Qendra për zhvillimin e rajonit të planit i kryen punët si vijojnë:

- përgatit propozim-programin për zhvillimin e rajonit të planit;

- përgatit propozim-planin aksionar për implementimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit;

- përgatit propozim-projektet për zhvillimin të rajonit të planit, edhe për rajonet me nevoja specifike zhvillimore;

- koordinon aktivitetet e lidhura me implementimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit, dhe i realizon projektet për zhvillimin e rajonit të planit;

- përgatit plan vjetor për zbatimin e Programit për zhvillimin e rajonit të planit;

- u siguron informata palëve të interesuara për rrjedhën e realizimit të Programit për zhvillimin e rajonit të planit dhe të çështjeve të tjera të lidhura me zhvillimin rajonal;

- u siguron ndihmë profesionale dhe teknike njësisve të vetëadministrimit lokal gjatë përgatitjes së programeve të tyre për zhvillim;

- u siguron shërbime profesionale shoqatave të qytetarëve dhe palëve të tjera të interesuara për përgatitjen e projekteve nga sfera e zhvillimit rajonal;

- nxit bashkëpunimin ndërkomunal në kuadër të zhvillimit sipas planit;

- zbaton projekte për nxitjen e zhvillimit të rajonit të planit të financuara nga fondet e Unionit Evropian dhe burime të tjera ndërkombëtare;

- kryen promovimin e mundësive zhvillimore të rajonit të planit, dhe

- kryen punë profesionale dhe administrative teknike për nevojat e Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit.

(2) Qendra për zhvillimin e rajonit të planit i paraqet raportin vjetor për punën e vet Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit dhe këshillave të njësisve të vetëadministrimit lokal.

V. FINANCIMI I ZHVILLIMIT RAJONAL

Burimet e financimit të zhvillimit rajonal

Neni 27

(1) Burimet e financimit të zhvillimit rajonal, janë:

- Buxheti i Republikës së Maqedonisë;

- buxhetet e njësisve të vetëadministrimit lokal;

- fondet e Unionit Evropian;

- burime të tjera ndërkombëtare;

- donacionet dhe sponsorimet nga personat fizikë dhe juridikë;

- mjete të tjera të përcaktuara me ligj.

(2) Për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë për çdo vit ndahen mjete në lartësi prej së paku 1% nga PBSH.

(1) Për nxitjen e zhvillimit të rajonit të planit, njësitë e vetëadministrimit lokal mund të shfrytëzojnë edhe mjete nga fondet e Unionit Evropian.

(2) Shfrytëzimi i mjeteve nga fondet e Unionit Evropian rregullohet me aktin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

Instrumentet për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal

Neni 28

(1) Instrumentet për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal të Republikës së Maqedonisë, janë:

- depozitimet kapitale;

- grantet e pakthyeshme;

- financimi dhe bashkëfinancimi i përgatitjes së analizave, studimeve, dokumenteve të planit dhe planeve aksionare, dhe

- financimi i ndërtimit të kapaciteteve institucionale për zhvillimin rajonal në Republikën e Maqedonisë.

(2) Për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal mund të ndahet edhe ndihma shtetërore në formë të huave me kushte të volitshme; garancive për hua; sigurimit të kredive; lehtësimeve tatimore, subvencioneve dhe instrumenteve të tjera, në pajtim me ligjin.

V. SHPËRNDARJA DHE NDARJA E MJETEVE
PËR NXITJEN E ZHVILLIMIT TË BARABARTË
RAJONAL

**Shpërndarja e mjeteve
për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal**

Neni 29

(1) Mjetet nga neni 27 paragrafi 2 i këtij ligji për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, i shpërndan Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Mjetet nga paragrafi 1 i këtij neni, shpërndahen:

- 70% për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit;
- 20% për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore;
- 10% për financimin e projekteve për zhvillimin e fshatrave.

Neni 30

(1) Mjetet nga neni 29 paragrafi 2 alineja 1 e këtij ligji për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit, shpërndahen nëpër rajonet e planit, në bazë të klasifikimit të rajoneve të planit sipas shkallës së zhvillimit.

(2) Baza për përcaktimin e shkallës së zhvillimit të rajoneve të planit janë indeksi i zhvillimit ekonomik dhe indeksi demografik.

(3) Kriteret dhe indikatorët më të afërt për caktimin e shkallës së zhvillimit të rajoneve të planit përcaktohen me aktin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

(4) Klasifikimi i rajoneve të planit sipas shkallës së zhvillimit përcaktohet me aktin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

Neni 31

Mjetet nga neni 29 paragrafi 2 alineja 2 e këtij ligji për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, u ndahen njësisë të vetadministrimit lokal në të cilat janë caktuar rajonet me nevoja specifike zhvillimore.

Neni 32

Mjetet nga neni 29 paragrafi (2) alineja 3 të këtij ligji për financimin e projekteve për zhvillimin e fshatrave ndahen nëpër rajone, me ç'rast secili rajon i planit merr pjesë të barabartë.

Neni 33

Mjetet nga neni 29 paragrafi 2 barten në llogarinë e Byrosë për zhvillimin rajonal, e cila e zbaton vendimin për ndarjen e tyre.

**Procedura për grumbullimin dhe për vlerësimin e
propozim-projekteve**

Neni 34

(1) Për shfrytëzimin e mjeteve për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit, këshilli për zhvillimin e rajoneve të planit përcakton listën e propozim-projekteve për zhvillimin e rajonit në pajtim me përparësitë në Programin për zhvillimin e rajonit të planit.

Propozim-projektet për të cilat kërkohet financim në vitin vijues i përgatit qendra për zhvillimin e rajonit të planit dhe më së voni deri më 15 dhjetor në vitin në viji ia dërgon Byrosë për zhvillim rajonal.

(2) Rajonet e planit që nuk do të dërgojnë propozim-projekte në afatin e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, e humbin të drejtën e shfrytëzimit të mjeteve të ndara për financimin e projekteve, për zhvillimin e rajonit të planit në vitin e ardhshëm.

(3) Rajonet e planit që do të dorëzojnë propozim-projekte, vlera e përgjithshme financiare e të cilave është më e vogël se shuma e përgjithshme e mjeteve të ndara për rajonin e planit për vitin e ardhshëm, e humbin të drejtën e shfrytëzimit të mjeteve për të cilat nuk kanë dërguar propozim-projekte.

(4) Rajonet e planit për propozim-projektet e dorëzuara, për të cilat do të merret vendim që të mos financohen për shkak të mosplotësimit të kushteve të përcaktuara, e humbin të drejtën e shfrytëzimit të atyre mjeteve.

(5) Mjetet që nuk do të shfrytëzohen në bazë të paragrafit (3), (4) dhe (5) të këtij neni, Qeveria e Republikës së Maqedonisë i rishpërndan për financimin e projekteve nga rajonet tjera të planit, në pajtim me nenin 30 paragrafi (1).

Neni 35

(1) Për ndarjen e mjeteve nga neni 29 paragrafi 2 alineja 2 e këtij ligji për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore, Byroja për zhvillimin rajonal shpall thirrje publike për grumbullimin e propozim-projekteve.

(2) Në thirrje shënohet shuma e përgjithshme e mjeteve për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore;

(3) Të drejtën për paraqitjen e propozim-projekteve e kanë njësitë e vetadministrimit lokal në territorin e të cilave janë caktuar rajonet me nevoja specifike zhvillimore.

Neni 36

(1) Për ndarjen e mjeteve nga neni 29 paragrafi 2 alineja 3 e këtij ligji, për financimin e projekteve për zhvillimin e fshatrave, Byroja për zhvillimin rajonal shpall thirrje publike për grumbullimin e propozim-projekteve.

(2) Në thirrje shënohet shuma e përgjithshme e mjeteve për financimin e projekteve për zhvillimin e fshatrave, veç e veç për secilin rajon.

Të drejtën për paraqitjen e propozim-projekteve e kanë njësitë e vetadministrimit lokal, që i takojnë rajonit të planit.

(3) Njësitë e vetadministrimit lokal me seli në qytet, të cilat paraqesin projekte për zhvillimin e fshatrave në përbërjen e tyre, janë të obliguara që të sigurojnë bashkëfinancimin e projektit në shumë prej 50% nga vlera e projektit.

(4) Bashkëfinancimi i projekteve mund të sigurohet nga burimet e veta të hyrjeve, dhe nga burimet e tjera të mjeteve të vendit dhe ndërkombëtare.

(5) Njësitë e vetadministrimit lokal me seli në fshat nuk kanë për obligim bashkëfinancimin e projekteve.

Neni 37

(1) Propozim-projektet për zhvillimin e rajoneve të planit, në rajonet me nevoja specifike zhvillimore dhe në fshatra, të cilat për financim dorëzohen në Byronë për zhvillimin rajonal, detyrimisht duhet t'i përmbajnë elementet si vijojnë:

- emrin e projektit;
- bartësin e projektit;
- qëllimet e projektit;
- rezultatet e pritura nga projekti;
- konstruktin financiar të projektit;
- kohëzgjatjen dhe dinamikën e realizimit të projektit; dhe
- elementet e tjera, varësisht nga specifika e projektit.

(2) Në propozim-projektet për zhvillimin e rajonit të planit dhe të viseve me nevoja specifike të zhvillimit detyrimisht theksohet ndërlidhja e projektit me përparësitë nga Programi për zhvillimin e rajonit të planit.

Neni 38

(1) Propozim-projektet e dërguara për zhvillimin e rajoneve të planit, në rajonet me nevoja specifike zhvillimore dhe në fshatra, i shqyrton dhe vlerëson Komisioni për vlerësimin e propozim-projekteve.

Komisionin e formon Ministria e Vetadministrimit Lokal, dhe përbëhet nga kryetari dhe 6 anëtarë.

(2) Kryetari i Komisionit emërohet nga radhët e nëpunësve udhëheqës shtetërorë në Ministrinë e Vetadministrimit Lokal.

(3) Një anëtar i Komisionit emërohet nga radhët e nëpunësve udhëheqës shtetërorë në Ministrinë e Financave.

(4) Dy anëtarë të Komisionit emërohen nga radhët e nëpunësve shtetërorë në Byronë për zhvillimin rajonal.

(5) Tre anëtarë emërohen nga radhët e personave profesionalë nga sfera e zhvillimit rajonal.

Neni 39

(1) Propozim-projektet për zhvillimin e rajoneve të planit dhe propozim-projektet për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore duhet të dalin nga prioritetet e përcaktuara në Programin për zhvillimin e rajonit të planit.

(2) Propozim-projektet nga paragrafi 1 i këtij neni, që nuk e plotësojnë këtë kusht nuk do të shqyrtohen.

(3) Procedura dhe metodologjia për vlerësimin e propozim-projekteve përcaktohen me rregulloren që e miraton Ministria e Vetadministrimit Lokal.

Ndarja e mjeteve për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal

Neni 40

(1) Pas vlerësimit të kryer të projekteve, Komisioni përgatit propozim-lista për financimin e:

- projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit;
- projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe
- projekteve për zhvillimin e fshatrave.

(2) Propozim-listat nga alineja 1 dhe 3 nga paragrafi 1 i këtij neni, përgatiten veç e veç për secilin rajon.

(3) Propozim-listat i dërgohen Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal.

Neni 41

(1) Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal, në bazë të propozim-listave e përcakton propozimin për financimin e projekteve konkrete për zhvillimin e rajoneve të planit, rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe fshatrave.

(2) Gjatë përcaktimit të propozimit për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit dhe zhvillimin e fshatrave, Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal mban llogari për përfaqësimin e drejtë gjatë ndarjes së mjeteve të gjitha komunave, që bëjnë pjesë në rajonin e planit.

Neni 42

Qeveria e Republikës së Maqedonisë në bazë të propozimit nga neni 41 paragrafi 1 të këtij ligji, merr vendim për ndarjen e mjeteve për financimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit, rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe fshatrave.

Neni 43

(1) Në bazë të Vendimit për ndarjen e mjeteve, Byroja për zhvillimin rajonal lidh marrëveshje për realizimin e projekteve.

(2) Marrëveshjet për realizimin e projekteve për zhvillimin e rajonit të planit lidhen me qendrat për zhvillimin e rajoneve të planit, të cilat i realizojnë projektet në bashkëpunim me komunat me të cilat ka të bëjnë.

(3) Marrëveshjet për implementimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe zhvillimin e fshatrave, lidhen me komunat që janë bartëse të projekteve.

(4) Mënyra dhe shfrytëzimi i mjeteve financiare përcaktohen me marrëveshje.

VII. PËRCJELLJA DHE VLERËSIMI I DOKUMENTEVE TË PLANIT DHE PROJEKTEVE PËR ZHVILLIMIN RAJONAL

Përcjellja e zbatimit të dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal

Neni 44

(1) Përcjelljen e realizimit të Strategjisë për zhvillimin rajonal e kryen Qeveria e Republikës së Maqedonisë nëpërmjet raportit vjetor për zbatimin e planit aksionar të Strategjisë.

(2) Raportin nga paragrafi 1 i këtij neni e përgatit Ministria e Vetadministrimit Lokal dhe ia dërgon Qeverisë, pas mendimit paraprak nga Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal.

Neni 45

(1) Përcjelljen e zbatimit të Programit për zhvillimin e rajonit të planit e kryejnë Këshilli për zhvillimin e barabartë rajonal, këshilli për zhvillim i rajonit të planit dhe këshillat e komunave që bëjnë pjesë në rajonin e planit, nëpërmjet raportit vjetor për realizimin e Programit.

(2) Raportin nga paragrafi 1 i këtij neni e përgatit qendra për zhvillimin e rajonit të planit dhe ia dërgon këshillit për zhvillim të rajonit të planit.

(3) Raportin nga paragrafi (1) të këtij neni këshilli për zhvillimin e rajonit të planit e ia dërgon Këshillit për zhvillimin e barabartë rajonal dhe këshillave të komunave që bëjnë pjesë në rajonin e planit.

Përcjellja e shfrytëzimit të mjeteve për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal

Neni 46

(1) Përcjelljen e shfrytëzimit të mjeteve për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal e kryen Byroja për zhvillimin rajonal nëpërmjet raporteve për realizimin e projekteve për të cilat janë ndarë mjetet financiare.

(2) Për projektet për zhvillimin e rajoneve të planit, raportet për realizim i përgatit Qendra për zhvillimin e rajonit të planit dhe ia dërgon Byrosë për zhvillimin rajonal, në pajtim me dinamikën kohore të përcaktuar në marrëveshjen për realizimin e projektit.

(3) Për projektet për zhvillimin e rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe për zhvillimin e fshatrave, raportet për realizim i përgatiten bartësit e projekteve dhe ia dërgojnë Byrosë për zhvillimin rajonal, në pajtim me dinamikën kohore, të përcaktuar në marrëveshjen për realizimin e projektit.

Vlerësimi i dokumenteve të planit për zhvillimin rajonal

Neni 47

Strategjia për zhvillimin rajonal dhe Programi për zhvillimin e rajonit të planit vlerësohen nëpërmjet vlerësimit preliminar, rrjedhës dhe përfundimtar.

Neni 48

(1) Vlerësimi preliminar i Strategjisë për zhvillimin rajonal dhe Programeve për zhvillimin e rajonit të planit, kryhet para fillimit të zbatimit të dokumenteve të planit.

(2) Me vlerësimin preliminar bëhet vlerësimi i koherencës dhe harmonizimit të qëllimeve, prioritetëve dhe masave ndërmjet Strategjisë për zhvillimin rajonal dhe Programeve për zhvillimin e rajoneve të planit, si dhe harmonizimi i tyre me qëllimet, masat dhe prioritetet në dokumentet strategjike zhvillimore në nivel nacional, dhe dokumentet programore për integrimin e Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian.

Neni 49

(1) Vlerësimi rrjedhës i Strategjisë për zhvillimin rajonal dhe Programeve për zhvillimin e rajoneve të planit, kryhet në mesin e periudhës së zbatimit të dokumenteve të planit.

(2) Me vlerësimin rrjedhës bëhet vlerësimi i realizimit dhe efekteve nga masat e zbatuara, për nxitjen e zhvillimit rajonal, të identifikuar në Strategjinë dhe Programet për zhvillimin e rajoneve të planit.

Neni 50

(1) Vlerësimi përfundimtar kryhet pas përfundimit të periudhës së zbatimit të dokumenteve të planit.

(2) Me vlerësimin përfundimtar bëhet vlerësimi i shkallës së realizimit të dokumentit të planit, plotësimit të prioriteteve dhe qëllimeve nga dokumentet e planit, dhe për efektet e arritura për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

Neni 51

(1) Për vlerësimin e zbatuar preliminar, rrjedhës dhe përfundimtar, përgatiten raporte të cilat janë bazë për ndryshimin dhe plotësimin e dokumenteve të planit.

(2) Procedura për zgjedhjen e vlerësuesve dhe metodologjia për vlerësimin, rregullohen me Rregulloren që e miraton ministri i Vetadministrimit Lokal.

Vlerësimi i realizimit të projekteve

Neni 52

Vlerësimi për realizimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit, rajoneve me nevoja specifike zhvillimore dhe fshatrave, që financohen nga mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal, kryhet përmes vlerësimit preliminar, rrjedhës dhe përfundimtar.

Neni 53

(1) Vlerësimi preliminar kryhet në propozim-projektet e paraqitura për financim nga mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

(2) Me vlerësimin preliminar të propozim-projekteve bëhet vlerësimi i përbushjes së kushteve të përcaktuara për financim nga mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë për nxitjen e zhvillimit të barabartë rajonal.

(3) Vlerësimin preliminar të propozim-projekteve e kryen Komisioni për vlerësimin e projekteve, në pajtim me nenin 39 të këtij ligji.

Neni 54

(1) Vlerësimi rrjedhës i projekteve kryhet gjatë realizimit të projekteve.

(2) Me vlerësimin rrjedhës të projekteve bëhet vlerësimi i përshtatshmërisë së shfrytëzimit të mjeteve, respektimit të dinamikës kohore për realizimin e aktiviteteve të parapara dhe efekteve nga realizimi i tyre.

Neni 55

(1) Vlerësimi përfundimtar i projekteve kryhet pas përfundimit të projekteve.

(2) Me vlerësimin përfundimtar bëhet vlerësimi i suksesit të përgjithshëm për realizimin e projektit, përshtatshmëria e shfrytëzimit të mjeteve, plotësimit të qëllimeve të parashtruara dhe realizimit të rezultateve të pritura.

Neni 56

(1) Për vlerësimin e zbatuar preliminar, rrjedhës dhe përfundimtar, përgatiten raporte të cilat janë bazë për ndryshimin dhe plotësimin e dokumenteve të planit.

(2) Zgjedhja e vlerësuesve, procedura dhe metodologjia për vlerësimin rrjedhës dhe përfundimtar të projekteve, rregullohen me rregulloren që e miraton ministri i Vetadministrimit Lokal.

VIII. MBIKËQYRJA

Neni 57

Mbikëqyrjen ndaj zbatimit të dispozitave të këtij ligji e kryen Ministria e Vetadministrimit Lokal.

Neni 58

Kontrollin financiar të punës materiale financiare të Byrosë dhe Qendrave për zhvillimin e rajoneve të planit, e kryen Ministria e Financave dhe Enti shtetëror i revizionit.

IX. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 59

Këshillat për zhvillimin e rajoneve të planit do të konstituohen në afat prej 45 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 60

Këshilli për zhvillimin të barabartë rajonal do të konstituohet në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 61

Qendrat për zhvillimin e rajoneve të planit do të themelohen në afat prej nëntë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 62

(1) Puna rrjedhëse e Qendrës për zhvillimin e rajonit të planit, në pesë vjetët e para financohet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e njësisve të vetadministrimit lokal, që hyjnë në përbërjen e rajonit të planit, në përpjesëtim 50:50.

(2) Kryetarët e komunave - anëtarë të Këshillit për zhvillimin e rajonit të planit dhe ministri i Vetadministrimit Lokal, lidhin marrëveshje për bashkëfinancimin e Qendrës për zhvillimin e rajonit të planit.

(3) Për realizimin e marrëveshjes nga paragrafi 2 i këtij neni dhe transferimin e mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, kryetarët e komunave - anëtarë të Këshillit të rajonit të planit, janë të obliguar që paraprakisht të sigurojnë 50% nga mjetet e nevojshme për funksionimin e Qendrës nga Buxhetet e njësisve të vetadministrimit lokal në përbërjen e rajonit të planit.

Neni 63

Dokumentet e planit për zhvillimin rajonal të përcaktuara me këtë ligj do të miratohen në afat prej nëntë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 64

Metodologjinë nga neni 9 paragrafi 3 i këtij ligji do ta miratojë ministri i Vetadministrimit Lokal në afat prej 6 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 65

Aktet nga neni 6 paragrafi 4, neni 7 paragrafi 2 dhe nga neni 30 paragrafët 3 dhe 4 të këtij ligji, Qeveria e Republikës së Maqedonisë do t'i miratojë në afat prej 6 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 66

Rregulloret nga neni 39 paragrafi 3, neni 51 paragrafi 2 dhe nga neni 56 paragrafët 2 të këtij ligji, ministri i Vetadministrimit Lokal do t'i miratojë në afat prej 9 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 67

Sistemi i informacionit për zhvillimin rajonal nga neni 23 paragrafi 1 alineja 10 e këtij ligji do të vendoset në afat prej dymbëdhjetë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 68

(1) Ndarja e mjeteve për financimin e projekteve për zhvillimin rajonit të planit në vitin 2008 do të bëhet në bazë të propozim-projekteve të paraqitura nga ana e komunave në rajonin e planit.

(2) Propozim-projektet nga paragrafi (1) të këtij neni komunat i paraqesin pas mendimit paraprak të këshillit për zhvillimin e rajonit të planit për rëndësinë e projekteve për zhvillimin e rajonit.

(3) Vendimi për financimin e projekteve në vitin 2008 merret në bazë të përparësive të përcaktuara në Strategjinë për zhvillimin e rajonit.

(4) Marrëveshjet për realizimin e projekteve për zhvillimin e rajoneve të planit në vitin 2008 lidhen me komunat të cilat i kanë paraqitur propozimet.

Neni 69

Nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji, Byroja për rajonet e zhvilluara ekonomikisht në mënyrë të pamjaftueshme, vazhdon të punojë si Byro për zhvillimin rajonal.

Neni 70

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji pushon të vlejë Ligji për nxitjen e zhvillimit të rajoneve të zhvilluara ekonomikisht në mënyrë të pamjaftueshme ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 2/94 dhe 39/99).

Neni 71

(1) Personat që e kanë fituar të drejtën e pagesës së kontributeve për sigurim pensional invalidor dhe shëndetësor, në pajtim me Ligjin për nxitjen e zhvillimit të rajoneve të zhvilluara ekonomikisht në mënyrë të pamjaftueshme ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 2/94 dhe 39/99), deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë ta shfrytëzojnë deri në realizimin e të drejtës për pension në pajtim me ligjin.

(2) Mjetet për realizimin e të drejtës nga paragrafi 1 i këtij neni, sigurohen nga mjetet nga neni 29 paragrafi 2 alineja 1 të këtij ligji.

Neni 72

Pagesa e mjeteve për regreset e lejuara të një pjese nga kamatat për kreditë e shfrytëzuara, në pajtim me Ligjin për nxitjen e zhvillimit të rajoneve të zhvilluara ekonomikisht në mënyrë të pamjaftueshme ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 2/94 dhe 39/99), deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji, vazhdon deri në përfundimin e pagesës së kredive.

Neni 73

Ky Ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet nga 1 janar 2008, përveç dispozitave të Kreut III dhe Kreut IV të këtij ligji.

831.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ПРИ
ДОГОВОРИ ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ**

Се прогласува Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 мај 2007 година.

Бр. 07-2219/1
16 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ПРИ ДО-
ГОВОРИ ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој закон се уредува заштитата на потрошувачите при склучување и реализација на договори за потрошувачки кредит во кои како корисник на кредитот се јавува потрошувачот, кој го користи кредитот во обем и за намени предвидени со овој закон.

(2) Со овој закон не се засегаат правата на потрошувачите кои се гарантираат со Законот за заштита на потрошувачите, Законот за облигационите односи и други закони.

(3) За сè што не е уредено со овој закон, на договорот за кредит се применуваат одредбите на Законот за облигационите односи, а на заштита на потрошувачите одредбите од Законот за заштита на потрошувачите.

(4) Доколку поинаку не е уредено со овој закон, на договорите за финансиски лизинг се применуваат одредбите од Законот за лизинг.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Потрошувач" е физичко лице кое склучува договор за потрошувачки кредит согласно со овој закон, а заради остварување на цели кои не се поврзани со вршење на неговата трговска, деловна или професионална дејност;

2. "Давател на потрошувачки кредит" е банка или друго трговско друштво и трговец поединец кое во рамките на својата регистрирана дејност, одобрува кредит или заем на потрошувачот;

3. "Договор за потрошувачки кредит" е:

1) договор со кој давателот на потрошувачки кредит се обврзува на потрошувачот да му одобри или му одобрува определен износ на пари, вклучувајќи договор за одобрени кредитни лимити на кредитни картички, а потрошувачот се обврзува да плаќа одредена камата и добиениот износ да го врати во време и под услови утврдени со договорот,

2) договор за продажба на производи и услуги со одложено плаќање, доколку потрошувачот е обврзан да ја плати цената на повеќе рати со тоа што збирот на износот на сите рати е повисок од цената на производот или услугата и

3) други финансиски договори кои во економска смисла имаат иста намена како договорите за кредит, како што се договорите за финансиски лизинг и договор за закуп на ствари кај кој закупнината се смета за одложено плаќање и на крајот на договорениот период правото на сопственост на стварта преминува на закупувачот;

4. "Кредитен посредник" е физичко или правно лице кое во име на давателот на потрошувачки кредит и за надоместок, врши една или повеќе од следниве активности:

1) дава информации за можностите за склучување на договор за потрошувачки кредит,

2) нуди склучување на договор за потрошувачки кредит или

3) презема други подготвителни активности за склучување на договор за потрошувачки кредит;

5. "Вкупни трошоци на кредитот" се камати, провизии и други надоместоци кои потрошувачот треба да ги плати при одобрувањето и редовната отплата на кредитот и

6. "Годишна стапка на вкупните трошоци" е дисконтна стапка изразена на годишно ниво како однос на вкупните трошоци на кредитот и износот на одобриениот кредит пресметана согласно со членовите 11 и 12 од овој закон и со која износот на одобриениот кредит се изедначува со износите на сите обврски по кредитот што треба да ги плати потрошувачот (отплата на главнина и вкупни трошоци на кредитот).

Член 3

Одредбите од овој закон не се применуваат на:

1) договори за оперативен лизинг и за закуп на ствари, освен договорите за закуп кај кои е предвидено на крајот на договорениот рок правото на сопственост на стварта да премине врз закупувачот;

2) договори за кредит со кои не е предвидено плаќање на камата или други трошоци;

3) договори за кредит кај кои потрошувачот се обврзува да го врати кредитот во период пократок од три месеца;

4) договори за кредит со кои потрошувачот се обврзува да го врати кредитот во најмногу четири рати за период пократок од 12 месеца;

5) договори за дозволено пречекорување на тековна сметка на кои се применуваат само одредбите од членот 8 на овој закон;

6) договори за кредит на износи помали од 200 и повисоки од 20.000 евра во денарска противвредност и

7) договори за кредит кои се резултат на судско порамнување или порамнување пред орган на државна управа, како и одложено плаќање по извршна исправа со посредство на извршител.

Член 4

Доколку давателот на потрошувачки кредит склучи повеќе договори за потрошувачки кредит за износи помали од 200 евра во денарска противвредност, а за иста економска цел, тие договори за потребите на овој закон се сметаат за еден договор за потрошувачки кредит.

II. РЕКЛАМИРАЊЕ И ПОНУДА

Член 5

(1) Секое рекламирање и понуда со кои некој нуди одобрување на потрошувачки кредит, било непосредно или посредно, преку друго лице, во деловните простории или на друг начин, мора да содржи:

1) трошоци на кредитот, без оглед дали влегуваат или не во пресметката на годишната стапка на вкупните трошоци;

2) годишната стапка на вкупните трошоци;

3) услови за отплата на кредитот (број на рати, висина на поединечна рата, период на пристигнување и слично) и

4) репрезентативен и разбирлив пример за висината на вкупните трошоци на кредитот и за годишната стапка на вкупните трошоци.

(2) Податоците што се однесуваат на потрошувачкиот кредит содржани во рекламите и понудите, мораат да бидат точни и актуелни за времето кога се прави рекламирањето и понудата.

(3) Секое рекламирање и нудење спротивно на одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член се смета за заведувачко и подлежи на санкции предвидени во Законот за заштита на потрошувачите.

(4) На секое рекламирање со кое се нуди склучување на договор за потрошувачки кредит се применуваат одредбите од Законот за заштита на потрошувачите кои се однесуваат на споредбено рекламирање.

III. ДОГОВОР ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ

1. Форма на договорот

Член 6

(1) Договорот за потрошувачки кредит мора да биде склучен во писмена форма.

(2) Договорите за потрошувачки кредит кои не се склучени во писмена форма се ништовни.

(3) Еден примерок од договорот за потрошувачки кредит задолжително му се врачува на потрошувачот.

(4) Потрошувачот мора да биде запознаен со содржината и условите од договорот за потрошувачки кредит, во писмена форма и во разумен период пред склучување на договорот за потрошувачки кредит.

2. Елементи на договорот за потрошувачки кредит

Член 7

(1) Во договорот за потрошувачки кредит, на едноставен и разбирлив начин, задолжително се наведува:

1) видот на договорот;

2) договорните страни;

3) предметот на договорот;

4) висината на кредитот, односно кредитниот лимит;

5) висината и видот на трошоците и надоместоците, вкупно и поединечно, кои треба да ги плати потрошувачот при одобрувањето на кредитот;

6) годишната стапка на вкупните трошоци и условите под кои таа може да се промени;

7) висината, бројот и периодите или датумите на отплата на главнината, каматата и на другите трошоци на кредитот;

8) инструментите за обезбедување на кредитот и условите за нивно активирање;

9) вкупните трошоци на кредитот;

10) висината на каматната стапка за ненавремено исполнување на обврските од договорот и условите под кои таа може да се промени;

11) видот на валутата и девизниот курс кој се применува во пресметките при одобрување и отплата на обврските, во случај на договори за потрошувачки кредит со девизна клаузула;

12) условите под кои може да се изврши предвремево враќање на кредитот и

13) условите и постапката за откажување и раскинување на договорот.

(2) Потрошувачот не е должен да плати трошоци (камата, провизии, надоместоци) кои не се наведени во договорот за потрошувачки кредит.

(3) Доколку во договорот за потрошувачки кредит не е можно да се утврди годишната стапка на вкупните трошоци, во договорот се наведуваат најмалку податоците од членот 8 став (1) на овој закон, а кои важат на денот на склучувањето на договорот.

Член 8

(1) Договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка задолжително е во писмена форма и содржи:

1) висина на дозволеното пречекорување;

2) каматна стапка изразена на годишно ниво и услови под кои таа може да се промени;

3) трошоци кои се наплатуваат при склучување на договорот и

4) услови под кои може да се измени, дополни или раскине договорот.

(2) Давателот на потрошувачки кредит во форма на дозволено пречекорување на тековна сметка е должен на барање на потрошувачот, да му издаде извештај (извод) за состојбата на тековна сметка, кој содржи:

- 1) период за кој се однесува извештајот (извод);
 - 2) износи и датуми на уплати и исплати на и од тековната сметка;
 - 3) состојба и датум на претходниот извештај (извод) од тековната сметка;
 - 4) состојба на тековната сметка на денот на издавањето на извештајот (извод);
 - 5) важечка каматна стапка и
 - 6) висина на дозволеното пречекорување.
- (3) За времетраењето на договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка давателот на потрошувачки кредит е должен во писмена форма да го информира потрошувачот за промените на содржината на договорот од ставот (1) на овој член во рок од пет дена од направената промена.

Член 9

Доколку договорот за потрошувачки кредит е обезбеден со залог, нотарот пред кој се потврдува договорот е должен да го извести сопственикот на залогот за правните последици од договорот и особено за обезбедувањето, вкупните трошоци на кредитот, годишната стапка на вкупните трошоци и последиците од ненавременно исполнување на обврските од договорот.

3. Годишна стапка на вкупните трошоци

Член 10

(1) Годишната стапка на вкупните трошоци се пресметува врз основа на околностите кои постојат при склучувањето на договорот за потрошувачки кредит.

(2) За потребите на пресметување на годишната стапка на вкупните трошоци се смета дека договорот за потрошувачки кредит е полноважен и дека давателот на потрошувачки кредит и потрошувачот ги исполнуваат своите права и обврски од договорот на договорениот начин и во договореното време.

(3) Во случај договорот за потрошувачки кредит да содржи одредби со кои се предвидува можност за промена на каматната стапка, провизиите и другите надоместоци, при пресметката на годишната стапка на вкупните трошоци се смета дека до исполнување на договорот каматите и другите трошоци кои влегуваат во пресметката на годишната стапка на вкупните трошоци се непроменети.

Член 11

Во пресметката на годишната стапка на вкупните трошоци, во вкупните трошоци на кредитот не се вклучуваат:

- 1) трошоците поврзани со неисполнување или ненавременно исполнување на обврските по договорот за потрошувачки кредит;
- 2) трошоците за трансфер на средства по кредитот (платен промет);
- 3) трошоците, освен куповната цена, што ги плаќа потрошувачот при купувањето на стоката или користењето на услугата, без оглед на тоа дали плаќањето се врши во готовина или на кредит;
- 4) надоместоците за членарини и слични трошоци со кои е условено одобрувањето на кредитот и
- 5) трошоците за осигурување или гарантирање на кредитот, освен оние наменети за обезбедување на плаќањето во случај на смрт, болест, инвалидност или невработеност на потрошувачот во износ до или помал од износот на кредитот заедно со каматата и другите трошоци со кои се условува одобрувањето на кредитот.

Член 12

Годишната стапка на вкупни трошоци се пресметува според методологија пропишана од Советот на Народната банка на Република Македонија.

4. Ништовност

Член 13

(1) Одредбата на договор за потрошувачки кредит со која се оневозможуваат или се намалуваат правата на потрошувачите гарантирани со овој закон е ништовна.

(2) Одредбите од овој закон директно се применуваат во договор за потрошувачки кредит во случај кога одредбата на договорот за потрошувачки кредит е нејасна или непотполна.

IV. ПРАВО НА ПОТРОШУВАЧОТ И НА ДАВАТЕЛОТ НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ

Член 14

(1) Потрошувачот има право со писмено известување да се откаже од договорот за потрошувачки кредит пред да почне да го користи кредитот, но најмногу пет дена по склучувањето на договорот.

(2) Во случај на откажување од договорот давателот на потрошувачки кредит има право од потрошувачот да наплати трошоци за одобрување на кредитот.

Член 15

(1) Потрошувачот има право во рок од десет дена од плаќањето на првата рата по договорот за потрошувачки кредит еднострано, со изјава дадена во писмена форма, да го раскине договорот за потрошувачки кредит, доколку договорот не ги содржи елементите од членот 7 на овој закон.

(2) Во случај на раскинување на договорот за потрошувачки кредит согласно со ставот (1) од овој член, давателот на потрошувачки кредит е должен, во рок од 15 дена од добивањето на изјавата, на потрошувачот да му ги врати сите износи што ги наплатил во врска со договорот за потрошувачки кредит. Во истиот рок потрошувачот е должен на давателот на потрошувачки кредит да му го врати искористениот дел од кредитот.

Член 16

(1) Давателот на потрошувачки кредит може еднострано да го раскине договорот за потрошувачки кредит и да бара предвремена наплата доколку потрошувачот доцни со плаќање на првата рата или две последователни рати.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, давателот на потрошувачки кредит не може еднострано да го раскине договорот без писмено известување во кое ќе го повика потрошувачот во рок не пократок од 15 дена да ги плати пристигнатите обврски.

(3) Ако потрошувачот не ги плати обврските во рокот од ставот (2) на овој член, договорот за потрошувачки кредит се смета за раскинат, а целиот износ на кредитот за пристигнат. Давателот на потрошувачки кредит има право на камата за ненавременно исполнување на обврската за пристигнатиот а неплатен износ на кредитот и на трошоци за предвремена наплата на кредитот, доколку истите се предвидени во договорот за потрошувачки кредит.

Член 17

(1) Потрошувачот има право во кое било време да го плати непристигнатиот за наплата дел од кредитот без дополнителни трошоци, освен трошоците за пресметка на предвременото плаќање на кредитот, доколку истите се предвидени со договорот за потрошувачки кредит.

(2) Во случај од ставот (1) на овој член давателот на потрошувачки кредит е должен на потрошувачот да му ги намали вкупните обврски по кредитот за износот на камата која пристигнува после денот на предвременото плаќање на кредитот.

Член 18

(1) Давателот на потрошувачки кредит е должен да го извести потрошувачот за промена на страната на давателот на потрошувачки кредит во случај на отстапување на побарување од договорот за потрошувачки кредит или отстапување на договор за потрошувачки кредит на друго лице.

(2) Потрошувачот има право кон лицето на кое му е отстапено побарувањето, односно договорот за потрошувачки кредит да ги истакне сите приговори, освен личните приговори што ги имал кон давателот на потрошувачки кредит.

(3) Договорите за отстапување на побарувањата со кои се намалуваат правата на потрошувачот се ништовни.

Член 19

(1) Кога е договорено потрошувачот да може да го плати кредитот со меница или чек, или кога кредитот е обезбеден со меница, давателот на потрошувачки кредит е должен овие средства да ги користи исклучиво за наплата на кредитот во согласност со договорот за потрошувачки кредит.

(2) Ако давателот на потрошувачки кредит ги искористи средствата за безготовинско плаќање од ставот (1) на овој член за други цели, одговара за штета што би ја претрпел потрошувачот.

Член 20

(1) Потрошувачот кој бил обврзан, заради претходен договор на давателот на потрошувачки кредит и продавачот на производот или услугата според кој давателот на потрошувачки кредит се обврзува да одобрува кредит исклучиво за купување на определени производи и услуги од тој продавач, за купување на одреден производ или услуга да склучи договор за купопродажба на стока или услуга и договор за потрошувачки кредит со продавач и давател на потрошувачки кредит кои не се исто лице, а не успее да ги оствари правата што ги има спрема продавачот, има право да бара од давателот на потрошувачки кредит надоместок за штетата што ја претрпел заради неисполнување или неуредно исполнување на договорот за продажба од страна на продавачот.

(2) Кога во случај од ставот (1) на овој член договорот за продажба ќе се раскине, се раскинува и договорот за потрошувачки кредит, а давателот на потрошувачки кредит не може од потрошувачот да бара надоместок за настаната штета.

(3) Давателот на потрошувачки кредит кој врз основа на ставот (1) од овој член на потрошувачот му ја надоместил претрпената штета поради неисполнување или неуредно исполнување на договорот за продажба, може да бара од продавачот да му надомести сè што овој исплатил за негова сметка, како што се каматите од денот на исплатата, трошоците настанати во спорот со потрошувачот од моментот кога продавачот бил известен за спорот, како и надоместок на штета која ја претрпел давателот на потрошувачки кредит.

V. ПОСРЕДУВАЊЕ ПРИ СКЛУЧУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ

Член 21

(1) Кредитниот посредник врши посредување при склучување на потрошувачки кредити врз основа на писмено овластување за кредитен посредник од давател на потрошувачки кредит, заверено на нотар.

(2) Кредитните посредници се должни во контактите со потрошувачите да го презентираат овластувањето од давателот на потрошувачки кредит.

(3) Кредитните посредници се должни да водат евиденција за видот и обемот на кредитите за кои посредувале и за тоа дневно да го известуваат давателот на потрошувачки кредит кој ги овластил за кредитни посредници.

Член 22

Давателот на потрошувачки кредит и кредитниот посредник заеднички одговараат доколку кредитниот посредник ги пречекори овластувањата дадени од давателот на потрошувачки кредит.

Член 23

(1) Кредитниот посредник не смее да бара од потрошувачот надоместок за услугата за посредување и за трошоците на посредување.

(2) Давателот на потрошувачки кредит надоместокот за услугата за посредување и трошоците на посредување на кредитниот посредник ги изразува во вкупните трошоци на кредитот доколку надоместокот го пресметува и наплатува на сметка на потрошувачот.

Член 24

(1) Давателот на потрошувачки кредит е должен да води евиденција за кредитните посредници на кои им дал овластување за посредување и за видот и обемот на активностите на секој од кредитните посредници.

(2) Давателите на потрошувачки кредит, се должни најдоцна до 31 март во тековната година до Министерството за економија да достават список на кредитни посредници на кои им дал овластување за посредување со податоци за видот и обемот на активностите на секој од кредитните посредници во претходната календарска година.

(3) Давателите на потрошувачки кредит над кои супервизија и надзор врши Народната банка на Република Македонија, се должни да достават список за кредитни посредници и до Народната банка на Република Македонија согласно со ставот (2) од овој член.

(4) Давателите на потрошувачки кредит кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган, се должни да достават список за кредитни посредници и до органот кој ја има издадено посебната дозвола согласно со ставот (2) од овој член.

VI. ДОЗВОЛА ЗА ДАВАТЕЛИ НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ

Член 25

(1) Давател на потрошувачки кредит, освен давателите над кои супервизија и надзор спроведува Народната банка на Република Македонија и давателите на потрошувачки кредит кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган, пред да започне со активности за одобрување на потрошувачки кредит е должен да добие дозвола од министерот за економија за одобрување на потрошувачки кредити.

(2) За добивање на дозвола од ставот (1) на овој член давателот на потрошувачки кредит треба да ги исполнува следниве услови:

1) да е регистриран во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија;

2) да не е отворена стечајна или ликвидациона постапка;

3) против одговорното лице и вработените да не е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност;

4) одговорното лице да има високо образование и најмалку три години работно искуство;

5) да има вработено најмалку еден дипломиран правник и еден дипломиран економист и

6) да располага со соодветен деловен простор и техничка опременост.

(3) Министерот за економија со правилник поблиску ги пропишува формата и содржината на барањето за добивање на дозволата од ставот (1) на овој член и формата и содржината на дозволата за одобрување на потрошувачки кредити, како и техничката опременост, односно техничките услови што треба да ги исполни подносителот на барањето.

(4) Министерот за економија ќе го одбива барањето за добивање на дозволата за одобрување на потрошувачки кредити, доколку:

1) барањето е некомплетно;
2) не се исполнети пропишаните услови од ставот (2) на овој член;

3) на барателот претходно му била одземена дозвола за одобрување на потрошувачки кредити издадена согласно со одредбите од овој закон или

4) на барателот му била изречена прекршочна санкција заради одобрување на потрошувачки кредити без да поседува дозвола за одобрување на потрошувачки кредити, согласно со одредбите од овој закон.

(5) На постапката за издавање на дозволата од ставот (1) на овој член се применува Законот за општата управна постапка.

Член 26

(1) Министерството за економија води Регистар на даватели на потрошувачки кредити на кои министерот за економија им издал дозвола за одобрување на кредити и Регистар на кредитни посредници кај даватели на кои министерот за економија им издал дозвола за одобрување на кредити.

(2) На давателите на потрошувачки кредити кои се запишани во Регистарот од ставот (1) на овој член Министерството за економија им издава налепници кои мора да бидат истакнати во сите простории на давателот на потрошувачки кредит во кои се врши дејноста.

(3) Формата и содржината на регистрите од ставот (1) на овој член и формата и содржината на налепниците од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за економија.

VII. ИЗВЕШТАИ

Член 27

(1) Давателите на потрошувачки кредит, освен давателите на потрошувачки кредити кои се финансиска институција над кои супервизија и надзор спроведува Народната банка на Република Македонија, се должни секои шест месеца, најдоцна на петтиот работен ден по истекот на шестомесечјето, до Министерството за економија да достават извештај за бројот на склучените договори за кредит и договорената годишна стапка на вкупните трошоци.

(2) Министерот за економија ги пропишува формата, содржината и начинот на доставување на извештаите од ставот (1) на овој член, како и начинот на доставување на извештаите од ставот (1) на овој член.

(3) Давателите на потрошувачки кредит кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган, се должни извештајот од ставот (1) на овој член да го достават и до органот кој ја има издадено посебната дозвола согласно со ставот (2) од овој член.

VIII. НАДЗОР И ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Член 28

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството за економија.

Член 29

(1) Инспекциски надзор над давателите на потрошувачки кредити кои работат врз основа на дозвола издадена од министерот за економија врши Државниот пазарен инспекторат преку државни пазарни инспектори.

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член се врши на барање на Организацијата за заштита на потрошувачите и по службена должност.

(3) Надзорот од ставот (1) на овој член опфаќа контрола над:

1) огласувањето;
2) рекламирањето;
3) понудата;
4) содржината на договорите за потрошувачки кредити;

5) начинот на пресметка на годишната стапка на вкупните трошоци;

6) исполнување на условите од дозволата од страна на давателите на потрошувачки кредити;

7) издадените овластувања за кредитни посредници и
8) начинот на вршење на посредување од страна на кредитните посредници.

(4) Доколку Државната пазарна инспекција при вршењето на надзорот утврди дека давателот на потрошувачки кредит или кредитниот посредник не постапува или постапува спротивно на одредбите од овој закон, веднаш, а најдоцна во рок од десет дена, го известува министерот за економија.

Член 30

Министерот за економија, на предлог на Државниот пазарен инспекторат или Организацијата за заштита на потрошувачите, ја одзема дозволата за одобрување на потрошувачки кредити и му изрекува мерка забрана за вршење на дејност во траење од 30 дена на давател на потрошувачки кредит, доколку:

1) при рекламирањето и понудата не ги наведува податоците од членот 4 став (1) на овој закон или наведените податоци се неточни и неактуелни;

2) склучува договори за потрошувачки кредит кои не се во форма и содржина пропишани со членовите 5, 6 и 8 од овој закон;

3) годишната стапка на вкупни трошоци и вкупните трошоци на кредитот не ги пресметува во согласност со членовите 10, 11 и 12 од овој закон или

4) од потрошувачот бара издавање или акцептирање на бланко меница или чек.

Член 31

(1) Надзор на спроведувањето на овој закон од страна на давателите на потрошувачки кредити над кои супервизија и надзор спроведува Народната банка на Република Македонија, врши Народната банка на Република Македонија на начин и во постапка пропишана од страна на Советот на Народната банка на Република Македонија.

(2) Надзор над давателите на потрошувачки кредити кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган, врши органот кој ја има издадено посебната дозвола за финансиска активност.

(3) Во случај на непочитување на одредбите од овој закон од страна на давателите од ставовите (1) и (2) на овој член Народната банка на Република Македонија и органот кој ја има издадено посебната дозвола за финансиска активност соодветно ги применуваат одредбите од овој закон кои се во надлежност на Министерството за економија.

IX. ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ

Член 32

Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции предвидени со овој закон е надлежниот суд.

Член 33

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на потрошувачки кредит, ако:

1) кое било рекламирање или понуда со кои нуди одобрување на потрошувачки кредит, непосредно или посредно, преку друго лице, во деловните простории или на друг начин, не ги содржи потребните податоци или податоците содржани во рекламните и понудите не се точни и актуелни за времето кога се прави рекламирањето и понудата (член 5 ставови (1) и (2));

2) договорот за потрошувачки кредит не е склучен во писмена форма или еден примерок од договорот не му се врачи на потрошувачот (член 6 ставови (1) и (3));

3) во договорот за потрошувачки кредит на едноставен и разбирлив начин не се наведени задолжителните елементи, наплати на трошоци од потрошувачот кои не се наведени во договорот за потрошувачки кредит или доколку во договорот за потрошувачки кредит поради неможност за утврдување на годишната стапка на вкупните трошоци не ги наведе податоците од членот 8 став (1) на овој закон (член 7);

4) договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка не е склучен во писмена форма, не ги содржи потребните елементи, не издаде извештај (извод) за состојба на тековната сметка, извештајот (изводот) за состојбата на тековната сметка не ги содржи потребните елементи или не го извести потрошувачот во рок од пет дена од промената на условите кои се содржани во договорот (член 8);

5) во пресметка на годишната стапка на вкупните трошоци постапува спротивно на членовите 11 и 12 од овој закон;

6) во договорот за потрошувачки кредит внесе одредба со која се оневозможуваат или се намалуваат правата на потрошувачите гарантирани со овој закон (член 13);

7) во рок од 15 дена од добивањето на изјавата на потрошувачот за раскинување на договорот на потрошувачот не му ги врати сите износи што ги платил потрошувачот во врска со договорот за потрошувачки кредит (член 15 став (2));

8) го раскине договорот за потрошувачки кредит без писмено известување до потрошувачот или од потрошувачот бара во рок пократок од 15 дена да ги плати пристигнатите обврски (член 16 став (2));

9) на потрошувачот не му ги намали вкупните обврски во случај на плаќање на непристигнатиот дел од кредитот од страна на потрошувачот за износот на каматата која пристигнува после денот на предвременото плаќање на кредитот (член 17 став (2));

10) не го извести потрошувачот за промена, односно отстапување на побарувањето од договорот за потрошувачки кредит на друго лице или со договорот за отстапување на побарувањето се намалат правата на потрошувачот (член 18 ставови (1) и (3));

11) мениците и чековите со кои се плаќа или обезбедува кредитот ги користи спротивно на членот 19 став (1) од овој закон;

12) даде овластување за кредитен посредник кое не е заверено на нотар (член 21 став (1));

13) надоместокот за услугата за посредување и трошоците на посредување на кредитниот посредник не ги изрази во вкупните трошоци на кредитот, доколку надоместокот се наплатува од потрошувачот (член 23 став (2));

14) не води евиденција за кредитни посредници на кои им дал овластување за посредување, не води евиденција за видот и обемот на активностите за секој од кредитните посредници (член 24 став (1));

15) најдоцна до 31 март во тековната година до Министерството за економија не достави список на овластени кредитни посредници или достави список без податоци за видот и обемот на активностите за секој кредитен посредник во претходната година (член 24 став (2));

16) не истакне налепница добиена од Министерството за економија во сите простории во кои се врши дејноста (член 26 став (2)) и

17) не доставува извештај за бројот на склучени договори за кредит или извештај за договорената годишна стапка на вкупните трошоци или доставува извештај по истекот на одредениот рок или не доставува извештај во пропишаната форма и содржина (член 27).

(2) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) на овој член на давателот на потрошувачки кредит ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност. Траењето на забраната не може да биде пократко од шест месеца ниту подолго од пет години.

(3) За прекршоците од ставот (1) на овој член ќе се изрече глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност и на одговорното лице кај давателот на потрошувачки кредит.

Член 34

(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на кредитен посредник, ако:

1) кое било рекламирање или понуда со кои нуди склучување на потрошувачки кредит во деловните простории или на друг начин, не ги содржат потребните податоци или податоците содржани во рекламните и понудите не се точни и актуелни за времето кога се прави рекламирањето и понудата (член 5 ставови (1) и (2));

2) посредува за договорот за потрошувачки кредит кој не е склучен во писмена форма или еден примерок од договорот не му се врачи на потрошувачот (член 6 ставови (1) и (3));

3) во договорот за потрошувачки кредит на едноставен и разбирлив начин не се наведени задолжителните елементи или во договорот за потрошувачки кредит поради неможност за утврдување на годишната стапка на вкупните трошоци не ги наведе податоците од членот 8 став (1) на овој закон (член 7);

4) договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка не е склучен во писмена форма или не ги содржи потребните елементи (член 8);

5) во договорот за кредит внесе одредба со која се оневозможуваат или се намалуваат правата на потрошувачите гарантирани со овој закон (член 13);

6) посредува при склучување на договори за потрошувачки кредит врз основа на овластување за кредитен посредник од давател на потрошувачки кредит кое не е заверено на нотар (член 21 став (1));

7) во контактите со потрошувачите не го презентира овластувањето од давателот на потрошувачки кредит, не води евиденција за видот и обемот на кредитите за кои посредувал и за тоа дневно не го известува давателот на потрошувачки кредит од кој го добил овластувањето за кредитен посредник (член 21 став (2)) и

8) бара од потрошувачот надоместок за услугата за посредување или трошоци за посредувањето (член 23 став (1)).

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член ќе се изрече глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност и на одговорното лице кај кредитниот посредник - правно лице.

Член 35

(1) Глоба во износ од 6.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на трговско друштво или трговец поединец ако нуди одобрување или одобрува потрошувачки кредит без добиена дозвола за одобрување на потрошувачки кредит или извршува активности на кредитен посредник без овластување за кредитен посредник од давател на потрошувачки кредит.

(2) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) на овој член на трговско друштво или трговец-поединец ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност. Траењето на забраната не може да биде пократко од шест месеца ниту подолго од пет години.

(3) За прекршоците од ставот (1) на овој член ќе се изрече глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во трговското друштво или трговецот-поединец.

(4) Покрај глобата од ставот (2) на овој член на одговорното лице во трговското друштво или трговецот поединец ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 36

Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице ако извршува активности на кредитен посредник без овластување за кредитен посредник од давател на потрошувачки кредит.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 37

Трговските друштва и трговците-поединци кои нудат одобрување, склучување или одобруваат потрошувачки кредити до денот на влегувањето во сила на овој закон се должни да се усогласат со одредбите од овој закон во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 38

Подзаконските акти кои произлегуваат од овој закон, Народната банка на Република Македонија и Министерството за економија се должни да ги донесат во рок од три месеца од влегувањето во сила на овој закон.

Член 39

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе почне да се применува од 1 јануари 2008 година.

LIGJ PËR MBROJTJEN E KONSUMATORËVE GJATË MARRËVESHJEVE PËR KREDI KONSUMI

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

(1) Me këtë ligj rregullohet mbrojtja e konsumatorëve gjatë lidhjes dhe realizimit të marrëveshjeve për kredi konsumi në të cilat si shfrytëzues i kredisë paraqitet konsumuesi, i cili e shfrytëzon kredinë në sasi dhe dedikime të parapara me këtë ligj.

(2) Me këtë ligj nuk preken të drejtat e konsumatorëve të cilat garantohen me Ligjin për mbrojtjen e konsumatorëve, Ligjin për marrëdhëniet obligative dhe ligje të tjera.

(3) Për çdo gjë që nuk është rregulluar me këtë ligj, ndaj marrëveshjes për kredi zbatohen dispozitat e Ligjit për marrëdhënie obligative, ndërsa ndaj mbrojtjes së konsumatorëve dispozitat nga Ligji për mbrojtjen e konsumatorëve.

(4) Përderisa nuk është rregulluar ndryshe me këtë ligj, ndaj marrëveshjeve për lizing finaciар zbatohen dispozitat nga Ligji për lizing.

Neni 2

Shprehje të veçanta të пëрдорурa në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. "Konsumues" është personi fizik i cili lidh marrëveshje për kredi konsumi në pajtim me këtë ligj, por për shkak të realizimit të qëllimeve të cilat nuk janë të lidhura me kryerjen e veprimtarisë së tij tregtare, afariste ose profesionale.

2. "Ofrues i kredisë së konsumit" është banka ose shoqëri tjetër tregtare dhe tregtar individ i cili në suazat e veprimtarisë së vet të regjistruar, i miraton kredi ose hua konsumatorit.

3. "Marrëveshje për kredi konsumi" është:

1) Marrëveshja me të cilën dhënësi i kredisë së konsumit është i obliguar që konsumatorit t'i miratojë ose miraton shumë të përcaktuar parash, duke lidhur marrëveshje për limite të miratuara kreditore të kartelave kreditore, ndërsa konsumuesi obligohet të paguajë kamatë të caktuar dhe shumën e marrë ta kthejë me kohë dhe nën kushte të përcaktuara me marrëveshjen;

2) Marrëveshja për shitjen e prodhimeve dhe të shërbimeve të pagesës së shtyrë, nëse konsumatori është i detyruar të paguajë çmimin në më shumë këste me atë që totali i shumës së të gjitha kësteve është më e madhe se çmimi i prodhimit ose shërbimit;

3) Marrëveshje tjera finaciарe të cilat në kuptimin ekonomik kanë destinim të njëтe sikurse marrëveshjet për kredi, siç janë marrëveshjet për lizing finaciар dhe marrëveshje për qira të sendeve te të cilat qiramarrja konsiderohet për pagesë të shtyrë dhe në fund të periudhës së kontraktuar e drejta e pronësisë së sendit kalon te qiramarrësi.

4. "Ndërmjetës kreditues" është personi fizik ose juridik i cili në emër të ofruesit të kredisë së konsumit dhe për kompensim, kryen një ose më shumë prej aktiviteteve vijuese:

1) Jep informacione për mundësitë për lidhjen e marrëveshjes për kredi konsumi;

2) Ofron lidhjen e marrëveshjes për kredi konsumi, ose

3) Ndërmerr aktivitete të tjera përgatitore për lidhjen e marrëveshjes për kredi konsumi;

5. "Shpenzime të përgjithshme të kredisë" janë kamata, provizione dhe kompensime tjera të cilat konsumatori duhet t'i paguajë gjatë miratimit dhe pagesës së rregullt të kredisë;

6. "Shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme" është shkalla e diskontit e shprehur në nivel vjetor si raport i shpenzimeve të përgjithshme të kredisë dhe shumës së kredisë së miratuar të llogaritur në pajtim me nenet 11 dhe 12 të këtij ligji dhe me të cilën shuma e kredisë së miratuar barazohet me shumat e të gjitha obligimeve të kredisë që duhet t'i paguajë konsumatori (pagesa e kryegjësë dhe shpenzimeve të përgjithshme të kredisë).

Neni 3

Dispozitat nga ky ligj nuk zbatohen për:

1) marrëveshje për lizing operativ dhe për marrjen sendeve me qira, përveç marrëveshjeve për qira te të cilat është paraparë që në fund të afatit të kontraktuar e drejta e pronësisë së sendeve të tejkaloj te qiramarrësi;

2) marrëveshje për kredi te të cilat nuk është paraparë pagesa e kamatës ose shpenzimeve tjera;

3) marrëveshje për kredi te të cilat konsumatori ka për obligim ta kthejë kredinë në periudhë më të shkurtër se tre muaj;

4) marrëveshje për kredi me të cilat konsumatori ka për obligim ta kthejë kredinë më së shumti në katër këste për periudhë më të shkurtër se 12 muaj;

5) marrëveshjet për tejkalimin e lejuar të llogarisë rrjedhëse për të cilat zbatohen vetëm dispozitat nga neni 8 të këtij ligji;

6) marrëveshje për kredi për shuma më të vogla se 200 dhe më të mëdha se 20 000 euro me kundërvlerë në denarë, dhe

7) marrëveshje për kredi të cilat janë rezultat i barazimit gjyqësor ose barazimit para organit të administratës shtetërore si dhe pagesës së shtyrë sipas dokumentit ekzekutiv me ndërmjetësimin e përbaruesit.

Neni 4

Nëse ofruesi i kredisë së konsumit lidh më tepër marrëveshje për kredi konsumi për shumë më të vogla se 200 euro me kundërvlerë në denarë, e për qëllimin e njëjtë ekonomik, këto marrëveshje për nevojat e këtij ligji konsiderohen si një marrëveshje për kredi konsumi.

II. REKLAMIMI DHE OFERTA

Neni 5

(1) Secili reklamim dhe ofertë me të cilat dikush ofron miratim e kredisë së konsumit, qoftë në mënyrë të drejtpërdrejt ose të tërthortë, nëpërmjet personit të tretë, në lokalet afariste ose në tjetër mënyrë, doemos duhet të përmbajë:

1) shpenzimet e kredisë, pa marrë parasysh se a hyjnë ose jo në llogarinë e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme;

2) shkallën vjetore të shpenzimeve të përgjithshme;

3) kushtet për pagesën e kredisë (numri i kësteve, lartësia e këstit të veçantë, periudha e arritjes dhe e ngjashëm), dhe

4) shembullin reprezentativ dhe të kuptueshëm për lartësinë e shpenzimeve të përgjithshme të kredisë dhe për shkallën vjetore të shpenzimeve të përgjithshme.

(2) Të dhënat të cilat kanë të bëjnë me kredinë e konsumit në reklamim dhe ofertat, doemos duhet të jenë të sakta dhe aktuale gjatë kohës kur bëhet reklamimi dhe oferta.

(3) Secili reklamim dhe ofertë në kundërshtim me dispozitat nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni konsiderohet e regjistruar dhe u nënshtrohet sanksioneve të parapara në Ligjin për mbrojtjen e konsumatorëve.

(4) Ndaj çdo reklamimi me të cilin ofrohet lidhja e marrëveshjes për kredi konsumi do të zbatohen dispozitat nga Ligji për mbrojtjen e konsumatorëve të cilat kanë të bëjnë me reklamimin krahasues.

III. MARRËVESHJA PËR KREDI KONSUMI

1. Forma e marrëveshjes

Neni 6

(1) Marrëveshja për kredi konsumi doemos duhet të lidhet në formë me shkrim.

(2) Marrëveshjet për kredi konsumi që nuk janë lidhur në formë me shkrim nuk vlejnë.

(3) Një ekzemplar i marrëveshjes për kredi konsumi detyrimisht i dorëzohet konsumuesit.

(4) Konsumuesi doemos duhet të njoftohet me përmbajtjen dhe me kushtet e marrëveshjes për kredinë e konsumit, në formë me shkrim dhe në një periudhë të arsyeshme para lidhjes së marrëveshjes për kredi konsumi.

2. Elementet e marrëveshjes për kredi konsumi

Neni 7

(1) Në marrëveshjen për kredi konsumi, në mënyrë të thjeshtë dhe të kuptueshme, detyrimisht shënohet:

1) lloji i marrëveshjes;

2) palët në marrëveshje;

3) lënda e marrëveshjes;

4) lartësia e kredisë, përkatësisht limiti i kredisë;

5) lartësia dhe lloji i shpenzimeve dhe kompensimeve, gjithsej dhe veças, të cilat duhet t'i paguajë konsumuesi gjatë lejimit të kredisë;

6) shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme dhe kushtet me të cilat mund të ndryshohet;

7) lartësia, numri dhe periudhat ose datat e pagesës së kryegjësë, kamatës dhe e shpenzimeve tjera të kredisë;

8) instrumentet për sigurimin e kredisë dhe kushtet për aktivizimin e tyre;

9) shpenzimet e përgjithshme të kredisë;

10) lartësia e shkallës së kamatës për mosplotësimin në kohë të obligimeve nga marrëveshja dhe kushtet me të cilat ajo mund të ndryshohet;

11) lloji i valutës dhe kursi revizor i cili zbatohet në llogaritjet gjatë lejimit dhe pagesës së obligimeve, në rastin e marrëveshjeve për kreditë e konsumit me klauzolë revizore;

12) kushtet me të cilat mund të kryhet pagesa para kohe të kredisë, dhe

13) kushtet dhe procedura për heqjen dorë dhe prishjen e marrëveshjes.

(2) Konsumuesi nuk është i detyruar të paguajë shpenzime (kamata, provizione, kompensime) të cilat nuk janë shënuar në marrëveshjen për kredi konsumi.

(3) Nëse në marrëveshjen për kredi konsumi nuk është e mundur të përcaktohet shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme, në marrëveshje shënohen së paku të dhënat e nenit 8 paragrafi 1 të këtij ligji, e të cilat vlejnë në ditën e lidhjes së marrëveshjes.

Neni 8

(1) Marrëveshja për tejkalimin e lejuar të llogarisë rrjedhëse detyrimisht është në formë me shkrim dhe përmban:

1) lartësinë e tejkalimit të lejuar;

2) shkallën e kamatës të shprehur në nivel vjetor dhe kushtet nën të cilat ajo mund të ndryshohet;

3) shpenzimet të cilat arkëtohen gjatë lidhjes së marrëveshjes, dhe

4) kushtet nën të cilat mund të ndryshohet, plotësohet ose të prishet marrëveshja.

(2) Dhënësi i kredisë së konsumit në formën e tejkalimit të lejuar të llogarisë rrjedhëse është i detyruar që me kërkesën e konsumuesit, t'i japë raport (ekstrakt) për gjendjen e llogarisë rrjedhëse i cili përmban:

1) periudhën së cilës i dedikohet raporti (ekstrakti);

2) shumat dhe datat e arkëtimeve dhe pagesave në llogarinë rrjedhëse dhe nga ajo;

3) gjendjen dhe datën e raportit paraprak (ekstraktit) nga llogaria rrjedhëse;

4) gjendjen e llogarisë rrjedhëse në ditën e dhënies së raportit (ekstraktit);

5) shkallën e kamatës që vlen, dhe

6) lartësinë e tejkalimit të lejuar.

(3) Gjatë kohëzgjatjes së marrëveshjes për tejkalimin e lejuar të llogarisë rrjedhëse, dhënësi i kredisë së konsumit është i detyruar që me shkrim ta informojë konsumuesin për ndryshimet e përmbajtjes së marrëveshjes nga paragrafi 1 të këtij neni në afat prej 5 ditësh nga ndryshimi i bërë.

Neni 9

Nëse marrëveshja për kredi konsumi është siguruar me peng, noter para të cilit vërtetohet marrëveshja është i detyruar ta njoftojë pronarin e pengut për pasojat juridike të marrëveshjes dhe veçanërisht për sigurimin, shpenzimet e përgjithshme të kredisë, shkallën vjetore të shpenzimeve të përgjithshme dhe për pasojat e mosplotësimit në kohë të obligimeve të marrëveshjes.

3. Shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme

Neni 10

(1) Shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme llogaritet në bazë të rrethanave të cilat ekzistojnë gjatë lidhjes së marrëveshjes për kredi konsumi.

(2) Për nevojat e llogaritjes së shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme konsiderohet se marrëveshja për kredi konsumi është e plotfuqishme dhe se dhënësi i kredisë së konsumit dhe konsumuesi i plotësojnë të drejtat dhe obligimet e veta nga marrëveshja e mënyrës së kontraktuar dhe në kohën e kontraktuar.

(3) Në rastin kur marrëveshja për kredi konsumi përmban dispozita me të cilat parashihet mundësia për ndryshimin e shkallës së kamatës, provizioneve dhe

kompensimeve tjera, gjatë llogaritjes së shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme konsiderohet se deri në plotësimin e marrëveshjes kamatat dhe shpenzimet tjera të cilat hyjnë në llogaritjen e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme nuk kanë ndryshuar.

Neni 11

Në llogaritjen e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme, në shpenzimet e përgjithshme të kredisë nuk përfshihen:

1) shpenzimet lidhur me mosplotësimin ose mosplotësimin në kohë të obligimeve për kredinë e konsumit;

2) shpenzimet për transferimin e mjeteve sipas kredisë (qarkullimi i pagesës);

3) shpenzimet, përveç çmimit blerës, të cilat i paguan konsumuesi gjatë blerjes së mallit dhe shfrytëzimit të shërbimit, pa marrë parasysh se a është bërë pagesa me para në dorë ose me kredi;

4) kompensimet për anëtarësi dhe shpenzime të ngjashme me të cilat është kushtëzuar lejimi i kredisë, dhe

5) shpenzimet për sigurimin ose garantimin e kredisë, përveç atyre dedikimeve për sigurimin e pagesës në rast vdekjeje, sëmurje, invaliditeti ose papunësi të konsumuesit në shumën deri në ose më të vogël se shumata e kredisë së bashku me kamatën dhe shpenzimet tjera me të cilat kushtëzohet lejimi i kredisë.

Neni 12

Shkalla vjetore e shpenzimeve të përgjithshme llogaritet sipas metodologjisë së përcaktuar nga Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë.

4. Pavlefshmëria

Neni 13

(1) Dispozita e marrëveshjes për kredi konsumi me të cilën pengohen ose zvogëlohen të drejtat e konsumuesve të garantuara me këtë ligj është e pavlerë.

(2) Dispozitat e këtij ligji zbatohen drejtpërdrejt në marrëveshjen për kredi konsumi në rastin kur dispozita e marrëveshjes për kredi konsumi është e paqartë dhe e paplotë.

IV. E DREJTA E KONSUMUESIT DHE E DHËNËSIT TË KREDISË SË KONSUMIT

Neni 14

(1) Konsumuesi ka të drejtë që me njoftim me shkrim të heqë dorë nga marrëveshja për kredi konsumi para se të fillojë ta shfrytëzojë kredinë, por më së shumti pesë ditë pas lidhjes së marrëveshjes.

(2) Në rast të heqjes dorë nga marrëveshja dhënësi i kredisë së konsumit ka të drejtë që nga konsumuesi të arkëtojë shpenzime për lejimin e kredisë.

Neni 15

(1) Konsumuesi ka të drejtë që në afat prej 10 ditësh nga pagesa e kështit të parë sipas marrëveshjes për kredinë e konsumit njëanshëm, me deklaratën e dhënë me shkrim, ta prishë marrëveshjen për kredi konsumi, nëse marrëveshja nuk i përmban elementet nga neni 7 të këtij ligji.

(2) Në rast të prishjes së marrëveshjes për kredi konsumi në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, dhënësi i kredisë së konsumit është i detyruar që në afat prej 15 ditësh nga marrja e deklaratës, t'ia kthejë konsumuesit të gjitha shumatat që i ka paguar lidhur me marrëveshjen për kredi konsumi. Në të njëjtin afat konsumuesi është i detyruar që dhënësit të kredisë së konsumit t'ia kthejë pjesën e shfrytëzuar të kredisë.

Neni 16

(1) Dhënësi i kredisë së konsumit mund ta prishë marrëveshjen në mënyrë të njëanshme për kredinë e konsumit dhe të kërkojë arkëtimin para kohe nëse konsumuesi vonohet me pagesën e kështit të parë ose të dy kësteve të njëpasnjëshme.

(2) Në rastet nga paragrafi 1 të këtij neni, dhënësi i kredisë së konsumit nuk mund ta prishë në mënyrë të njëanshme marrëveshjen pa paralajmërimin me shkrim në të cilin do ta ftojë konsumuesin që në një afat jo më të shkurtër se 15 ditë t'i paguajë obligimet e arritura.

(3) Nëse konsumuesi nuk i paguan obligimet në afatin nga paragrafi 2 i këtij neni, marrëveshja për kredi konsumi konsiderohet e prishur, kurse e tërë shumata e kredisë e arritur. Dhënësi i kredisë së konsumit ka të drejtë kamate për mosplotësimin në kohë të obligimeve për shumën e arritur por të papaguar të kredisë dhe të shpenzimeve për arkëtimin para kohe të kredisë, nëse të njëjtat janë paraparë në marrëveshjen për kredi konsumi.

Neni 17

(1) Konsumuesi ka të drejtë që në çfarëdo kohe ta paguajë pjesën e parritur për arkëtim të kredisë pa shpenzime plotësuese, përveç shpenzimeve për llogaritjen e pagesës para kohe të kredisë, nëse të njëjta janë paraparë me marrëveshjen për kredi konsumi.

(2) Në rastin nga paragrafi 1 të këtij neni dhënësi i kredisë së konsumit është i obliguar që konsumuesit t'ia zvogëlojë obligimet e përgjithshme të kredisë për shumën e kamatës e cila arrin pas ditës së arkëtimit të kredisë para kohe.

Neni 18

(1) Dhënësi i kredisë së konsumit është i detyruar ta informojë konsumuesin për ndryshimin nga ana e dhënësit të kredisë së konsumit në rast të tërheqjes nga kërkesa e marrëveshjes për kredi konsumi ose tërheqje nga marrëveshja për kredi konsumi personit tjetër.

(2) Konsumuesi ka të drejtë që ndaj personit të cilit i është transferuar kërkesa, përkatësisht marrëveshja për kredi konsumi t'i theksojë të gjitha ankesat përveç ankesave personale që i ka pasur ndaj dhënësit të kredisë së konsumit.

(3) Marrëveshjet për tërheqje nga kërkesat me të cilat zvogëlohen të drejtat e konsumuesit janë të pavlefshme.

Neni 19

(1) Kur është kontraktuar që konsumuesi të mund ta paguajë kredinë me kambiale ose çek, ose kur kredia është siguruar me kambiale, dhënësi i kredisë së konsumit është i detyruar që këto mjete t'i shfrytëzuar vetëm për arkëtimin e kredisë në pajtim me marrëveshjen për kredi konsumi.

(2) Nëse dhënësi i kredisë së konsumit i shfrytëzon mjetet për pagesë pa para në dorë nga paragrafi 1 të këtij neni për qëllime tjera, përgjigjet për dëmin që do ta pësonte konsumuesi.

Neni 20

(1) Konsumuesi i cili ka qenë i detyruar që, për shkak të marrëveshjes paraprake të dhënësit të kredisë dhe shitësit të prodhimit ose të shërbimit sipas së cilës dhënësi i kredisë së konsumit obligohet të lejojë kredi vetëm për blerjen e prodhimeve dhe shërbimeve të caktuara nga ai shitës, për blerjen e prodhimeve dhe shërbimeve të caktuara të lidhë marrëveshje për shitblerjen e mallit ose të shërbimit dhe marrëveshje për kredi konsumi me shitës ose dhënësit të kredisë së konsumit të cilët nuk janë personi i njëjtë, kurse nuk mund t'i realizojë të drejtat që i ka ndaj shitësit, ka të drejtë të kërkojë nga dhënësi i kredisë së konsumit dëmshpërblim që e ka pësuar për shkak të mosplotësimit ose plotësimit jo në rregull të marrëveshjes për shitje nga ana e shitësit.

(2) Kur në rastin e paragrafit 1 të këtij neni marrëveshja për shitje priset, priset edhe marrëveshja për kredi konsumi, kurse dhënësi i kredisë së konsumit nuk mund të kërkojë nga konsumuesi kompensim për dëmin e krijuar.

(3) Dhënësi i kredisë së konsumit i cili në bazë të paragrafit 1 të këtij neni ia kompenson konsumuesit dëmin e shkaktuar për shkak të mosplotësimit ose plotësimit në mënyrë jo të rregullt të marrëveshjes për shitje, mund të

kërkojë nga shitësi t'ia kompensojë çdo gjë që ai ka paguar për llogarinë e tij, siç janë kamatat nga dita e pagesës, shpenzimet e krijuara në kontestin me konsumuesin nga momenti kur shitësi është lajmëruar për kontestin dhe kompensimin e dëmit që e ka pësuar dhënësi i kredisë së konsumit.

V. NDËRMJETËSIMI GJATË LIDHJES SË KREDIVE TË KONSUMIT

Neni 21

(1) Ndërmjetësuesi kreditor bën ndërmjetësim gjatë lidhjes së kredive të konsumit në bazë të autorizimit me shkrim për ndërmjetësues kreditor nga dhënësi i kredisë së konsumit, të verifikuar te noteri.

(2) Ndërmjetësuesit kreditorë janë të detyruar që në kontaktet me konsumuesit ta prezantojnë autorizimin nga dhënësi i kredisë së konsumit.

(3) Ndërmjetësuesit kreditorë janë të detyruara të mbajnë evidencë për llojin dhe sasinë e kredive për të cilat kanë ndërmjetësuar dhe për këtë ta informojnë çdo ditë dhënësin e kredisë së konsumit i cili i ka autorizuar për pasojat e kredisë.

Neni 22

Dhënësi i kredisë së konsumit dhe ndërmjetësuesi kreditor përgjigjen bashkërisht nëse ndërmjetësuesi kreditor i tejkalon autorizimet e dhëna nga dhënësi i kredisë së konsumit.

Neni 23

(1) Ndërmjetësuesi kreditor nuk guxon të kërkojë nga konsumuesi kompensim për shërbimin e ndërmjetësimit dhe për shpenzimet e ndërmjetësimit.

(2) Dhënësi i kredisë së konsumit kompensimin për shërbimin e ndërmjetësimit dhe për shpenzimet e ndërmjetësimit të ndërmjetësuesit kreditor i shpreh në shpenzimet e përgjithshme të kredisë nëse e llogarit dhe e paguan kompensimin në llogarinë e konsumuesit.

Neni 24

(1) Dhënësi i kredisë së konsumit është i detyruar të mbajë evidencë për ndërmjetësuesit kreditorë të cilëve u ka dhënë autorizim për ndërmjetësim dhe për llojin dhe vëllimin e aktiviteteve të çdonjërit nga ndërmjetësuesit kreditorë.

(2) Dhënësit e kredisë së konsumit janë të detyruar që më së voni deri më 31 mars në vitin në vijim t'ia paraqesin Ministrisë së Ekonomisë listën e ndërmjetësuesve kreditorë të cilëve u ka dhënë autorizim për ndërmjetësim me të dhëna për llojin dhe vëllimin e aktiviteteve të çdonjërit nga ndërmjetësuesit kreditorë në vitin kalendarik paraprak.

(3) Dhënësit e kredisë së konsumit mbi të cilët bën supervizion dhe mbikëqyrje Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë, janë të detyruar t'ia paraqesin listën për ndërmjetësuesit kreditorë edhe Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni.

(4) Dhënësit e kredive të konsumit të cilët kryejnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë në bazë të lejes së veçantë nga organi kompetent, janë të detyruara t'ia paraqesin listën e ndërmjetësuesve kreditorë edhe organit i cili ka dhënë leje në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni.

VI. LEJA PËR DHËNËSIT E KREDIVE TË KONSUMIT

Neni 25

(1) Dhënësi i kredisë së konsumit, përveç dhënësve mbi të cilët zbaton superrevizion dhe mbikëqyrje Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë dhe dhënësit e kredive të konsumit të cilët bëjnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin

qendror të Republikës së Maqedonisë në bazë të lejes së posaçme të organit kompetent, para se të fillojë me aktivitete për lejimin e kredisë së konsumit është i detyruar të marrë leje nga ministri i Ekonomisë për lejimin e kredive të konsumit.

(2) Për marrjen e lejes nga paragrafi 1 të këtij neni dhënësi i kredisë së konsumit duhet t'i plotësojë kushtet vijuese:

1) të jetë i regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë;

2) të mos jetë hapur procedurë për falimentim dhe likuidim;

3) kundër personit përgjegjës dhe të punësuarve të mos jetë kumtuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose obligimit;

4) personi përgjegjës të ketë arsim sipëror dhe së paku tri vjet përvojë pune;

5) të ketë punësuar së paku një jurist të diplomuar dhe një ekonomist të diplomuar, dhe

6) të disponojë me lokal afarist dhe pajisje teknike përkatëse.

(3) Ministri i Ekonomisë e përcakton me rregullore për së afërmi formën dhe përmbajtjen e kërkesës për marrjen e lejes nga paragrafi 1 të këtij neni dhe formën dhe përmbajtjen e lejes për lejimin e kredive të konsumit, si dhe pajisjen teknike, përkatësisht kushtet teknike që duhet t'i plotësojë paraqitësi i kërkesës.

(4) Ministri i Ekonomisë do ta refuzojë kërkesën për marrjen e lejes për lejimin e kredive të konsumit, nëse:

1) kërkesa është jo komplete;

2) nuk janë plotësuar kushtet e përcaktuara nga paragrafi 2 i këtij neni;

3) kërkuesit i është marrë paraprakisht leja për lejimin e kredive të konsumit të dhënë në pajtim me dispozitat e këtij ligji, ose

4) kërkuesit i është kumtuar sanksioni për kundërvajtje për shkak të lejimit të kredive të konsumit pa poseduar leje për lejimin e kredive të konsumit, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(5) Ndaj procedurës për dhënien e lejes nga paragrafi 1 të këtij neni nuk zbatohet Ligji për procedurë të përgjithshme administrative.

Neni 26

(1) Ministria e Ekonomisë mban Regjistrin për dhënësit e kredive të konsumit, të cilëve ministri i ekonomisë u ka dhënë leje për lejimin e kredive dhe Regjistrin e ndërmjetësuesve kreditorë të dhënësit të cilëve ministri i ekonomisë u ka dhënë leje për lejimin e kredive.

(2) Dhënësve të kredive të konsumit, të cilët janë regjistruar në Regjistrin nga paragrafi 1 të këtij neni Ministria e Ekonomisë u jep etiketa ngjitëse të cilat doemos duhet të vendosen në të gjitha lokalitetet e dhënësit të kredisë së konsumit në të cilat kryhet veprimtaria.

(3) Formën dhe përmbajtjen e regjistrave nga paragrafi 1 të këtij neni dhe formën dhe përmbajtjen dhe etiketave ngjitëse nga paragrafi 2 të këtij neni e përcakton ministri i Ekonomisë.

VII. RAPORTET

Neni 27

(1) Dhënësit e kredive të konsumit, përveç dhënësve të kredive të konsumit që janë institucion financiar mbi të cilat zbaton supervizion dhe mbikëqyrje Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë, janë të detyruar që për çdo gjashtë muaj, më së voni në ditën e pestë të punës pas kalimit të gjashtëmujorit, Ministrisë së Ekonomisë t'ia paraqesin raport për numrin e marrëveshjeve të lidhura për kredi dhe për shkallën e kontraktuar vjetore të shpenzimeve të përgjithshme.

(2) Ministri i Ekonomisë përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e paraqitjes së raporteve nga paragrafi 1 të këtij neni, si dhe mënyrën e paraqitjes së raporteve nga paragrafi 1 të këtij neni.

(3) Dhënësit e kredive të konsumit të cilët kryejnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë në bazë të lejes së veçantë, janë të obliguar që raportin nga paragrafi (1) të këtij neni t'ia paraqesin edhe organit i cili e ka dhënë lejen e veçantë në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni.

VIII. MBIKËQYRJA DHE MBIKËQYRJA INSPEKTUESE

Neni 28

Mbikëqyrjen ndaj zbatimit të dispozitave të këtij ligji dhe dispozitave të miratuara në bazë të këtij ligji e bën Ministria e Ekonomisë.

Neni 29

(1) Mbikëqyrjen inspektuese ndaj dhënësve të kredive të konsumit të cilët punojnë në bazë të lejes së dhënë nga ministri i Ekonomisë, e bën Inspektorati shtetëror i tregut nëpërmjet inspektorëve të tregut.

(2) Mbikëqyrja nga paragrafi (1) të këtij neni bëhet me kërkesën e Organizatës për mbrojtjen e konsumuesve dhe me detyrë zyrtare.

(3) Mbikëqyrja nga paragrafi (1) të këtij neni përfshin kontrollin mbi:

- 1) shpalljen,
- 2) reklamimin,
- 3) ofertën,
- 4) përmbajtjen e marrëveshjeve për kreditë e konsumit,
- 5) mënyrën e llogaritjes së shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme,
- 6) plotësimin e kushteve të lejes nga ana e dhënësve të kredive të konsumit,
- 7) autorizimet e dhëna për ndërmjetësuesit e kredive, dhe
- 8) mënyrën e kryerjes së ndërmjetësimit nga ana e ndërmjetësuesve kreditorë.

(4) Nëse Inspeksioni shtetëror i tregut gjatë kryerjes së mbikëqyrjes vërteton se dhënësi i kredisë së konsumit ose ndërmjetësuesi kreditor nuk vepron ose vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, e më së voni në afat prej 10 ditësh, e informon ministrin e Ekonomisë.

Neni 30

Ministri i Ekonomisë, me propozimin e Inspektoratit shtetëror të tregut ose të Organizatës për mbrojtjen e konsumuesve, e merr lejen për lejimin e kredive të konsumit dhe i kumton masën ndalim për kryerjen e veprimtarisë në kohëzgjatje deri më 30 ditë dhënësit të kredisë së konsumit, nëse:

1) gjatë reklamimit ose ofertës nuk i shënon të dhënat nga neni 4 paragrafi 1 të këtij ligji ose të dhënat e shënuara janë të pasakta dhe joaktuale;

2) lidh marrëveshje për kredi konsumi të cilat nuk janë në formën dhe përmbajtjen e përcaktuar në nenet 5, 6 dhe 8 të këtij ligji;

3) shkallën vjetore të shpenzimeve të përgjithshme dhe shpenzimeve të përgjithshme të kredisë nuk i llogarit në pajtim me nenet 10, 11 dhe 12 të këtij ligji, ose;

4) kërkon nga konsumuesi dhënien ose pranimin e kambiales ose çekut blanko.

Neni 31

(1) Mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji nga ana e dhënësve të kredive të konsumit ndaj të cilëve supervizionin dhe mbikëqyrjen e bën Banka Popullore e Maqedonisë, e bën Banka Popullore e Maqedonisë në mënyrë dhe me procedurë të përcaktuar nga ana e Këshillit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë.

(2) Mbikëqyrjen ndaj dhënësve të kredive të konsumit të cilët bëjnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë, e bën organi i cili ka dhënë leje të posaçme për aktivitet financiar.

(3) Në rast të mosrespektimit të dispozitave të këtij ligji nga ana e dhënësve të paragrafit 1 dhe 2 të këtij neni, Banka Popullore e Maqedonisë dhe organi i cili e ka dhënë lejen e posaçme për aktivitet financiar, i zbatojnë në mënyrë përkatëse dispozitat e këtij ligji që janë në kompetencë të Ministrisë së Ekonomisë.

IX. SANKSIONET PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 32

Organ kompetent për kumtimin e sanksioneve për kundërvajtje të parapara me këtë ligj, është gjykata kompetente.

Neni 33

(1) Gjobë në shumë prej 3000 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtojë për kundërvajtje dhënësit të kredisë së konsumit, nëse:

1) çfarëdo qoftë reklame ose ofertë me të cilat ofron lejimin e kredisë së konsumit, drejtpërdrejt ose në mënyrë të tërthortë, nëpërmjet personit tjetër, në lokalet afariste ose në mënyrë tjetër, nuk i përmban të dhënat e nevojshme ose të dhënat e përmbajtura në reklamata dhe ofertat nuk janë të sakta dhe aktuale për kohën kur bëhet reklamimi dhe oferta (neni 5 paragrafi 1 dhe 2);

2) marrëveshja për kredi konsumi nuk është lidhur në formë me shkrim ose një ekzemplar të marrëveshjes nuk i dorëzohet konsumuesit (neni 6 paragrafi 3);

3) në marrëveshjen për kredi konsumi në mënyrë të thjeshtë dhe të kuptueshme nuk janë shënuar elementet e obligueshme, pagesat, shpenzimet nga konsumuesi të cilat nuk janë shënuar në marrëveshjen për kredi konsumi ose nëse në marrëveshjen për kredi konsumi për shkak të pamundësisë për përcaktimin e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme nuk i shënon të dhënat nga neni 8 paragrafi (1) të këtij ligji (neni 7);

4) marrëveshja për tejkalimin e lejuar të llogarisë rrjedhëse nuk është lidhur në formë me shkrim, nuk i përmban elementet e nevojshme, nuk jep raport (ekstrakt) për gjendjen e llogarisë rrjedhëse, raporti (ekstrakti) për gjendjen e llogarisë rrjedhëse nuk i përmban elementet e nevojshme ose nuk i informon konsumuesit në afat prej 5 ditësh nga ndryshimi i kushteve që përmban marrëveshja (neni 8);

5) në llogaritjen e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme vepron në kundërshtim me nenin 11 dhe 12 të këtij ligji;

6) në marrëveshjen për kredi konsumi fut dispozitë me të cilën pamundësohen ose zvogëlohen të drejtat e konsumatorëve të garantuara me këtë ligj (neni 13);

7) në afat prej 15 ditësh nga marrja e deklaratës së konsumuesit për prishjen e marrëveshjes, konsumuesit nuk i kthen të gjitha shumatat që i ka paguar konsumuesi lidhur me marrëveshjen për kredi konsumi (neni 15 paragrafi 2);

8) e prish marrëveshjen për kredi konsumi pa paralajmërimin me shkrim të konsumuesit ose nga konsumuesi kërkon afat më të shkurtër se 15 ditë që t'i paguajë obligimet e arritura (neni 16 paragrafi 2);

9) konsumatorit ia zvogëlon detyrimet e përgjithshme në rast të pagesës së pjesës së paarritur të kredisë nga ana e konsumuesit për shumën e kumatës e cila arrin pas ditës së pagesës para kohe të kredisë (neni 17 paragrafi 2);

10) nuk e informon konsumuesin për ndryshimin, përkatësisht lënien e kërkesës nga marrëveshja për kredi konsumi personit tjetër ose me marrëveshje për lënien e kërkesës zvogëlohen të drejtat e konsumuesit (neni 18 paragrafi 1 dhe 3);

11) kambialet dhe çeket me të cilat paguhet ose sigurohet kredia i shfrytëzon në kundërshtim me nenin 19 paragrafi (1) të këtij ligji;

12) i jep autorizim për kredi ndërmjetësuesit i cili nuk është noter i regjistruar (neni 21 paragrafi 1);

13) kompensimin për shërbimin për ndërmjetësim dhe shpenzimet e ndërmjetësimit të ndërmjetësuesit kreditor nuk i shpreh në shpenzimet e përgjithshme të kredisë, nëse kompensimi paguhet nga konsumuesi (neni 23 paragrafi 2);

14) nuk mban evidencë për ndërmjetësuesit kreditorë të cilëve u ka dhënë autorizim për ndërmjetësim, nuk mban evidencë për llojin dhe vëllimin e aktiviteteve për secilin nga ndërmjetësuesit kreditorë (neni 24 paragrafi 1);

15) më së voni deri më 31 mars në vitin në vijim nuk ia paraqet Ministrisë së Ekonomisë listën e ndërmjetësuesve të autorizuar kreditorë ose paraqet listë pa të dhëna për llojin dhe vëllimin e aktiviteteve për çdo ndërmjetësues kreditor në vitin paraprak (neni 24 paragrafi 2);

16) nuk e vendos etiketën ngjyese të marrë nga Ministria e Ekonomisë në të gjitha lokalet në të cilat kryhet veprimtaria (neni 26 paragrafi 2);

17) nuk paraqet raport për numrin e marrëveshjeve të lidhura për kredi ose raport për shkallën e kontraktuar vjetore të shpenzimeve të përgjithshme ose paraqet raporte pas kalimit të afatit të përcaktuar ose nuk paraqet raporte në formë dhe përmbajtjen e përcaktuar (neni 27).

(2) Përveç gjobës për veprimet nga paragrafi (1) të këtij ligji dhënësit të kredisë së konsumit do t'i kumtohet edhe sanksioni për kundërvajtje ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë. Kohëzgjatja e ndalesës nuk mund të jetë më e shkurtër se gjashtë muaj as më e gjatë se 5 vjet.

(3) Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 të këtij neni do të kumtohet gjobë në shumë prej 1500 deri 3000 euro me kundërvlerë në denarë edhe personit përgjegjës të dhënësi i kredisë së konsumit.

Neni 34

(1) Gjобë në shumë prej 2500 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje ndërmjetësuesit kreditor, nëse:

1) çfarëdo reklamimi ose oferte me të cilat ofron lidhjen e kredisë së konsumit në lokalet afariste ose në mënyrë tjetër, nuk i përmbajnë të dhënat e nevojshme ose të dhënat e përmbajtura në reklammat dhe ofertat nuk janë të sakta ose aktuale për kohën kur bëhet reklamimi ose oferta (neni 5 paragrafi 1 dhe 2);

2) ndërmjetëson për marrëveshje për kredi që nuk është lidhur në formë me shkrim ose një ekzemplar i marrëveshjes nuk i dorëzohet konsumuesit (neni 6 paragrafi 1 dhe 3);

3) në marrëveshjen për kredi konsumi në mënyrë të thjeshtë dhe të kuptueshme nuk janë shënuar elementet e detyrueshme ose në marrëveshjen për kredi konsumi për shkak të pamundësisë për përcaktimin e shkallës vjetore të shpenzimeve të përgjithshme nuk i shënon të dhënat nga neni 8 paragrafi (1) të këtij ligji (neni 7);

4) marrëveshja për tejkalimin e lejuar të llogarisë rrjedhëse nuk është lidhur në formë me shkrim ose nuk i përmban elementet e nevojshme (neni 8);

5) në marrëveshjen për kredi fut dispozitë me të cilën pamundësohen ose zvogëlohen të drejta e konsumuesve të garantuara me këtë ligj (neni 13);

6) ndërmjetëson gjatë lidhjes së marrëveshjes për kredi konsumi në bazë të autorizimit për ndërmjetësues kreditor nga dhënësi i kredisë së konsumit që nuk është verifikuar te noteri (neni 21 paragrafi 1);

7) në kontaktet me konsumuesin nuk e prezantojnë autorizimin nga dhënësi i kredisë së konsumit, nuk mbajnë evidencë për llojin dhe vëllimin e kredive për të cilat ka ndërmjetësuar dhe për këtë nuk e ka njoftuar çdo ditë dhënësin e kredisë së konsumit prej të cilit e ka marrë autorizimin për ndërmjetësues kreditor (neni 21 paragrafi 2); dhe

8) kërkon nga konsumuesi kompensim për shërbimin për ndërmjetësim ose shpenzimet për ndërmjetësim (neni 23 paragrafi 1).

(2) Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 të këtij neni do t'i kumtohet gjобë në shumë prej 1500 deri 3000 euro me kundërvlerë në denarë edhe personit përgjegjës të ndërmjetësuesit kreditor – person juridik.

Neni 35

(1) Gjобë në shumë prej 6000 deri 8000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje shoqërisë tregtare ose tregtarit individ nëse ofron lejm ose lejon kredi konsumi pa lejen e marrë për lejimin e kredisë së konsumit ose kryen aktivitet të ndërmjetësuesit kreditor pa autorizim për ndërmjetësues kreditor nga dhënësi i kredisë së konsumit.

(2) Përveç gjobës për veprimet nga paragrafi (1) të këtij neni shoqërisë tregtare ose tregtarit individ do t'i kumtohet edhe sanksioni për kundërvajtje ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë. Kohëzgjatja e ndalesës nuk mund të jetë më e shkurtër se gjashtë muaj as më e gjatë se pesë vjet.

(3) Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 të këtij neni do t'i kumtohet gjобë në shumë prej 2000 deri 4000 euro me kundërvlerë në denarë edhe personit përgjegjës në shoqërinë tregtare ose tregtarit individ.

(4) Përveç gjobës nga paragrafi 2 të këtij neni personit përgjegjës në shoqërinë tregtare ose tregtarit individ do t'i kumtohet edhe sanksioni për kundërvajtje ndalesë për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje prej një viti deri më pesë vjet.

Neni 36

Gjобë në shumë prej 3000 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje personit fizik nëse kryen aktivitete të ndërmjetësuesit kreditor pa autorizim për ndërmjetësues kreditor nga dhënësi i kredisë së konsumit.

X. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 37

Shoqëritë tregtare dhe tregtarët individë të cilët ofrojnë lejimin, lidhjen ose lejojnë kredi konsumi deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë të detyruar të harmonizohen me dispozitat e këtij ligji në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 38

Aktet nënligjore të cilat dalin nga ky ligj, Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë dhe Ministria e Ekonomisë janë të detyruara t'i miratojnë në afat prej 3 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 39

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë të shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet prej 1 janar 2008.

832.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за трговија,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 мај 2007 година.

Бр. 07-2218/1
16 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВИЈА

Член 1

Во Законот за трговија (“Службен весник на Република Македонија” број 16/2004 и 128/2006), во членот 29 став 1 по алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

“- нарушување на домашниот пазар заради злоупотреба во прометот на одделни производи и стоки.”

Алинеите 3 и 4 стануваат алинеи 4 и 5.

Во ставот 2 точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: “во согласност со обврските кои произлегуваат од меѓународните договори и спогодби што ги ратификувала Република Македонија.”

Член 2

Во членот 31 зборот “слободно” се брише.

Член 3

Во делот V. Заштитни мерки во поднасловот зборовите: “при зголемен и субвенциониран увоз” се бришат.

Член 4

Во членот 35 ставот 1 се менува и гласи:

“За спроведување на мерките за заштита на домашното производство Владата формира Комисија за заштитни мерки (во натамошниот текст: Комисијата).”

Член 5

Во членот 36 став 1 зборовите: “исти или слични конкурентни стоки” се заменуваат со зборовите: “слични или директно конкурентни производи”.

Во ставот 3 зборовите: “исти или слични” се заменуваат со зборовите: “слични или директно конкурентни”.

Член 6

По членот 45 се додава нов поднаслов “Антидампинг мерки” и два нови члена 45-а и 45-б, кои гласат:

“Член 45-а

Ако некоја стока се увезува во Република Македонија по пониска цена од нејзината нормална вредност (дампинг) и ако во истражна постапка, која ја спроведува Комисијата, се утврди дека таквиот увоз предизвикува или се заканува да предизвика материјална штета на домашното производство, или би можел да го забави развојот на домашното производство Владата може, на предлог на Комисијата, да пропише антидампинг давачка за увозот на таа стока.

Се смета дека стоката е увезена во Република Македонија по пониска цена од нејзината нормална вредност (дампинг), ако цената на таа стока е пониска од споредбената цена на иста стока по која таа под вообичаени услови се продава во земјата извозник за потрошувачка во таа земја.

Ако нема податоци за споредбената цена, или поради посебна состојба на пазарот, или кога поради малиот обем на трговија со определена стока во земјата извозник, расположливите податоци не овозможуваат соодветна споредба, антидампинг давачката ќе се утврди со споредба на цената на стоката која се увезува со:

- цената на истоветна стока која се извезува на соодветен пазар на трета земја, под услов таа цена да е соодветна или

- трошоците на производство во земјата на потекло зголемени за вообичаен износ на административните трошоци, трошоците за продажба, општите трошоци и добивката.

Член 45-б

Барање за пропишување на антидампинг давачка се поднесува во име на сите домашни производители на определена стока или на оние чие производство претставува претежен дел од вкупното производство на таа стока.

Барањето се поднесува во писмена форма до Комисијата.

Ако Комисијата утврди дека барањето е поднесено од производителите од ставот 1 на овој член или лице кое тие го овластиле за поднесување на барањето, ќе спроведе постапка.

Со барањето од ставот 1 на овој член се приложуваат докази за:

- постоење на дампинг на увозот на определена стока,

- штетата која дампингот ја предизвикува на домашното производство според Спогодбата за примена на членот VI од Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ) 1994 и

- причинската врска меѓу дампинг увозот и штетата која тој увоз ја предизвикува на домашното производство.

Комисијата може да ја спроведе постапката и без писмено барање на оштетените производители, ако постојат доволни докази за дампинг увоз, штетата која тој увоз ја предизвикува на домашното производство и причинската врска меѓу дампинг увозот и штетата кои го оправдуваат спроведувањето на постапката.

Антидампинг давачката од членот 45-а на овој закон не може да биде повисока од маржата на дампингот. Антидампинг давачката може да биде и пониска од маржата на дампингот ако е доволна да ја отстрани штетата на домашното производство.

Антидампинг давачката ќе остане во сила за време колку што е потребно да се спречи дампингот кој предизвикал штета на домашното производство. Комисијата после определено време ќе ја преиспита потребата за примена на антидампинг давачката, по сопствена иницијатива или на барање на заинтересираната страна, ако таа ја докаже оправданоста за преиспитување на антидампинг давачката.

Постапката и начинот на утврдување на антидампинг давачка ги пропишува Владата на предлог на Комисијата.”

Член 7

Во членот 46 став 1 алинејата 2 се менува и гласи:

“- увозот на стоката која се субвенционира, нанесува материјална штета или се заканува да нанесе штета на домашното производство или би можел да го забави развојот на домашното производство.”

Ставот 3 се брише.

Член 8

Членот 49 се менува и гласи:

“Ако државниот пазарен инспектор при вршење на инспекцискиот надзор утврди дека трговецот:

1) врши трговија на големо на пазарите на мало или врши трговија на мало на пазарите на големо (член 7);

2) врши трговија на големо пред магацините, складовите и деловните простори (член 8 став 1);

3) врши трговија на мало и дава услуги во трговијата пред продавниците, односно деловните простори за кои нема одобрение од општината, односно од градот Скопје (член 8 став 2);

4) на зелените пазари и посебно организираниите делови на зелените пазари врши трговија на големо и мало на други стоки кои не се определени од страна на советот на општината, односно од градот Скопје (член 13 став 4);

5) не утврди и не истакне пазарен ред и не се придржува на пазарниот ред и работното време (член 14 став 3);

6) ја врши трговската дејност без да се исполнети пропишаните минимално-технички услови, како и други услови пропишани со закон во зависност од видот и начинот за вршењето на трговијата (член 22);

7) не го пријави исполнувањето на условите од членот 22 на овој закон и започнувањето со работа на продажниот и деловниот објект согласно со членот 23 од овој закон;

8) на видно место во продажниот објект не истакне натпис во смисла на членот 24 став 2 од овој закон;

9) трговецот не го пријави часот, времето за пауза и распоредот на работното време на општината, односно на градот Скопје и на Државниот инспекторат за труд, Управата за јавни приходи, Државниот пазарен инспекторат и Државниот санитарен и здравствен инспекторат најмалку 15 дена пред почетокот на работењето, односно пред измената на часот, времето за пауза и распоредот на работното време на продавниците, магацините, складовите, бензинските станици и деловните простори (член 26 став 2) и

10) не води евиденција за набавка и продажба на стоките, како и за давање на трговски услуги согласно со закон или други прописи (член 28 став 1),

на лице место ќе донесе решение за привремена забрана на вршење на дејноста во траење од седум дена за трговецот физичко лице или во траење од 15 дена за трговецот правно лице, во кое ќе наложи да се отстранат утврдените недостатоци.

Покрај решението за привремена забрана на вршење на дејност државниот пазарен инспектор на лице место, за дејствијата од ставот 1 точки 2, 3, 5, 7 и 9 на овој член, ќе изрече мандатна казна на правното лице во износ од 500 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице во износ од 200 евра во денарска противвредност, како и на физичкото лице во износ од 100 евра во денарска противвредност.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до министерот за економија.

Жалбата изјавена против решението од ставот 1 на овој член не го одлага неговото извршување.

Државниот пазарен инспектор при надзорот ќе ги одземе предметите - стоките од ставот 1 точки 2 и 3 на овој член, со кои се врши трговија пред деловната просторија.

За извршеното одземање на предметите - стоките од ставот 4 на овој член државниот пазарен инспектор издава потврда. “

Член 9

Членот 50 се менува и гласи:

“Ако државниот пазарен инспектор, при вршењето на инспекцискиот надзор, утврди дека физичкото лице врши трговија и дава услуги во трговијата без да е регистриран во соодветниот регистар (член 2 став 2), на лице место ќе донесе решение за привремена забрана на вршење на дејноста трговија во траење од седум дена и ќе наложи да се регистрира во соодветниот регистар.

Покрај решението за привремена забрана на вршење на дејност, државниот пазарен инспектор на лице место, ќе изрече мандатна казна на физичкото лице во износ од 100 евра во денарска противвредност.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до министерот за економија.

Жалбата изјавена против решението од ставот 1 на овој член не го одлага неговото извршување.

Во случајот од ставот 1 на овој член државниот пазарен инспектор привремено ќе ги одземе предметите - стоките со кои се врши трговија.

За извршеното одземање на предметите - стоките од ставот 5 на овој член државниот пазарен инспектор издава потврда.”

Член 10

Членот 51 се менува и гласи:

“Ако државниот пазарен инспектор при вршење на инспекцискиот надзор утврди дека трговецот:

1) врши продажба на алкохолни пијалаци и цигари на лица со возраст под 18 години (член 24 став 1) и

2) започне со работа во колективна станбена зграда и деловно- станбена зграда пред 6,00 часот и не врши пред 24,00 часот (член 25 став 3),

на лице место ќе донесе решение за привремена забрана на вршење на дејноста во траење од седум дена за трговецот физичко лице или во траење од 15 дена за трговецот правно лице, во кое ќе наложи да се отстранат утврдените недостатоци.

Покрај решението за привремена забрана на вршење на дејност државниот пазарен инспектор на лице место, за дејствието од ставот 1 точки 1 и 2 на овој член, ќе изрече мандатна казна на правното лице во износ од 500 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице во износ од 200 евра во денарска противвредност, како и на физичкото лице во износ од 100 евра во денарска противвредност.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до министерот за економија.

Жалбата изјавена против решението од ставот 1 на овој член не го одлага неговото извршување.”

Член 11

Членот 53 се менува и гласи:

“Државниот пазарен инспектор привремено ќе ги одземе предметите - стоките со кои се врши трговија, ако при надзорот утврди дека трговецот:

1) на посебно организирани пазари врши трговија на стоки кои не се наведени во членот 15 од овој закон;

2) врши трговија на стоки во киосци, автомати и продажба од улични продавачи на места кои не се определени од советот на општината, односно од градот Скопје (член 16 став 2);

3) вршителот на трговија од врата на врата врши продажба на производи кои не се определени од Владата (член 20 став 2);

4) пушта во промет стоки кои не се спакувани, декларирани, означени, односно обележани согласно со закон (член 21 став 1) и

5) не води евиденција за набавка и продажба на стоките, како и за вршење на трговски услуги согласно со закон или други прописи (член 28 став 1).

За извршеното одземање на предметите - стоките од ставот 1 на овој член државниот пазарен инспектор издава потврда.”

Член 12

Членовите 54 и 54-а се бришат.

Член 13

Членот 55 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 3.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) не обезбеди фискален систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања за корисниците на продажните места кои се должни да го користат од моментот на пуштање на продажното место во работа, согласно со закон (член 14 став 1);

2) ги издава продажните места на лица кои не се регистрирани во соодветниот регистар, односно не се евидентирани согласно со закон и кои немаат обезбедено фискален систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања, освен ако поинаку не е уредено со закон (член 14 став 2);

3) ја врши трговската дејност без да се исполнети пропишаните минимално-технички услови, како и други услови пропишани во закон во зависност од видот и начинот за вршењето на трговијата (член 22 став 1);

4) не се придржува на мерките од членот 30 став 1 алинеи 1, 2, 3, 5 и 6 на овој закон (член 30 став 2) и

5) не се придржува на мерките од членот 30 став 1 алинеи 4 и 7 на овој закон (член 30 став 2).

Глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 точка 3 на овој член.

Кога прекршокот од ставот 1 на овој член е сторен со цел сторителот за себе или за друго лице да прибави имотна корист или прекршокот е сторен од организирана група на лица или во текот на календарската година сторителот го повтори прекршокот од ставот 1 на овој член, надлежниот суд може да изрече глоба во висина од 15.000 евра во денарска противвредност.

Доколку постои опасност правното лице за дејствијата од ставот 1 точки 1, 2, 3 и 5 на овој член да изврши повторен прекршок може да му се изрече санкција привремена забрана на вршење одделна дејност во траење од три до пет години.

За прекршокот од ставот 1 точка 2 на овој член ќе се одземе и имотната корист која е остварена со сторување на прекршокот.

Државниот пазарен инспектор, пред да поведе прекршочна постапка пред надлежниот суд за прекршоците од овој член, може да издаде платен налог во согласност со Законот за прекршоците.”

Член 14

Членот 56 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) без да е регистриран во соодветниот регистар согласно со закон врши трговија и дава услуги во трговијата (член 2 став 2);

2) врши трговија на мало на пазарите на големо или врши трговија на мало на пазарите на големо (член 7);

3) на зелените пазари и посебно организирани делови на зелените пазари врши трговија на големо и мало на други стоки кои не се определени од страна на советот на општината, односно од градот Скопје (член 13 став 4);

4) на посебно организирани пазари врши трговија на стоки кои не се наведени во членот 15 од овој закон;

5) врши трговија на стоки во киосци, автомати и продажба од улични продавачи на места кои не се определени од советот на општината, односно од градот Скопје (член 16 став 3);

6) вршителот на трговија од врата на врата врши продажба на производи кои не се определени од Владата (член 20 став 2);

7) не доставил евиденција на продавачи од врата до врата до надлежниот орган за јавни приходи на подрачјето на општината, односно на градот Скопје (член 20 став 4);

8) пушта во промет стоки кои не се спакувани, декларирани, означени, односно обележани согласно со закон (член 21 став 1);

9) врши продажба на алкохолни пијалаци и цигари на лица со возраст под 18 години (член 24 став 1);

10) не води евиденција за набавка и продажба на стоките, како и за вршење на трговски услуги согласно со закон или други прописи (член 28 став 1) и

11) евиденцијата не се наоѓа во соодветната деловна просторија во која се врши трговијата и во секое време не биде достапна на надлежните инспекциски органи (член 28 став 2).

Глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

За дејствијата од ставот 1 точки 1, 4, 5, 6, 8 и 10 на овој член ќе се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предметите - стоките.”

Член 15

Членот 57 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) врши трговија на големо пред магацините, складовите и деловните простории (член 8 став 1);

2) врши трговија на мало и дава услуги во трговијата пред продавниците, односно деловните простории за кои нема одобрение од општината, односно од градот Скопје (член 8 став 2);

3) не утврди и не истакне пазарен ред и не се придржува на пазарниот ред и работното време (член 14 став 3);

4) не го објави местото и времето на јавната и аукциската продажба (член 17 став 2);

5) не се придржува на условите за јавна и аукциска продажба согласно со членот 17 став 4 од овој закон;

6) не го пријави исполнувањето на условите од членот 22 на овој закон и започнувањето со работа на продажниот и деловниот објект согласно со членот 23 од овој закон;

7) на видно место во продажниот објект не истакне натпис во смисла на членот 24 став 2 од овој закон;

8) започне со работа во колективна станбена зграда и деловено-станбена зграда пред 6,00 часот и не заврши пред 24,00 часот (член 25 став 3) и

9) не го пријави часот, времето за пауза и распоредот на работното време на општината, односно на градот Скопје и на Државниот инспекторат за труд, Управата за јавни приходи, Државниот пазарен инспекторат и Државниот санитарен и здравствен инспекторат најмалку 15 дена пред почетокот на работењето, односно пред измената на часот, времето за пауза и распоредот на работното време на продавниците, магацините, складовите, бензинските станици и деловните простории (член 26 став 2).

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

За дејствијата од ставот 1 точки 1 и 2 на овој член ќе се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предметите - стоките.

Државниот пазарен инспектор може за прекршоците од овој член да му изрече на правното лице мандатна казна на самото место во износ од 500 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице во износ од 200 евра во денарска противвредност, како и на физичкото лице во износ од 100 евра во денарска противвредност.”

Член 16

Членот 58 се менува и гласи:

“За прекршоците утврдени во членовите 56 и 57 став 1 точки 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа - Државниот пазарен инспекторат (во натамошниот текст: прекршочен орган).

За прекршоците од членот 57 став 1 точки 8 и 9 на овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа во Министерството за труд и социјална политика на начин и во постапка утврдена со закон.

Прекршочната постапка од ставот 1 на овој член пред прекршочниот орган ја води комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: прекршочна комисија) формирана од страна на министерот за економија.”

Член 17

По членот 58 се додаваат два нови члена 58-а и 58-б, кои гласат:

“Член 58-а

За прекршоците утврдени во членовите 55 и 57 од овој закон државниот пазарен инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување пред да поднесе барање за прекршочната постапка.

Постапката од ставот 1 на овој член се води согласно со Законот за прекршоците и Законот за Државен пазарен инспекторат.

Државниот пазарен инспектор во постапката за порамнување за прекршоците од прва категорија може на правното лице да му изрече глоба и да му издаде платен налог.

Член 58-б

За прекршоците од членот 56 на овој закон државниот пазарен инспектор може на сторителот на прекршокот да му понуди постапка за посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот.

Постапката од ставот 1 на овој член се води согласно со Законот за прекршоците и Законот за Државен пазарен инспекторат.”

Член 18

Одредбите на членовите 13, 14, 15, 16 и 17 од овој закон ќе се применуваат од 27 мај 2007 година.

Член 19

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TREGTI

Neni 1

Në Ligjin për tregti (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë”, numër 16/2004 dhe 128/2006), në nenin 29 paragrafi 1 pas alinesë 2, shtohet aline e re 3, si vijon:

“- çrregullimit të tregut vendor, për shkak të keqpërdorimit në qarkullimin me prodhimet dhe mallrat e caktuara”.

Alinetë 3 dhe 4, bëhen aline 4 dhe 5.

Në paragrafin 2, pika në fund të fjalisë fshihet dhe shtohen fjalët: “në pajtim me obligimet që dalin nga marrëveshjet dhe traktatet ndërkombëtare, që i ka ratifikuar Republika e Maqedonisë.”

Neni 2

Në nenin 31 fjala “lirisht” fshihet.

Neni 3

Në Pjesën V. Masat mbrojtëse, në nëntitull fjalët: “gjatë importit të rritur dhe të subvencionuar” fshihen.

Neni 4

Në nenin 35 paragrafi 1 ndryshon, si vijon:

“Për zbatimin e masave për mbrojtjen e prodhimit të vendit, Qeveria e formon Komisionin për masat mbrojtëse (në tekstin e mëtejme: Komisioni).”

Neni 5

Në nenin 36 në paragrafin 1, fjalët: “mallra konkurruese të njëjta apo të ngjashme”, zëvendësohen me fjalët: “produkte të ngjashme apo konkurruese në mënyrë të drejtpërdrejtë”.

Në paragrafin 3, fjalët: “të njëjta apo të ngjashme”, zëvendësohen me fjalët: “të ngjashme apo konkurruese në mënyrë të drejtpërdrejtë”.

Neni 6

Pas nenit 45, shtohet nëntitulli i ri: “Masat antidumping” dhe dy nene të reja 45-a dhe 45-b, si vijojnë:

“Neni 45-a

Nëse ndonjë mall importohet në Republikën e Maqedonisë, me çmim më të ulët se vlera e tij normale (dumping), dhe nëse në procedurën hetuese e cila zbatohet nga Komisioni, konfirmohet se importi i atillë shkakton ose rrezikon që t’i shkaktojë dëm material prodhimit të vendit, ose do të mund ta ngadalësojë zhvillimin e prodhimit të vendit, Qeveria mundet që me propozimin e Komisionit, të nënshkruajë detyrimin antidumping për importin e atij malli.

Konsiderohet se malli është importuar në Republikën e Maqedonisë me çmim më të ulët se vlera e tij normale (dumping), nëse çmimi i atij malli është më i ulët se çmimi krahasues i mallit të njëjtë, me të cilin ajo në kushtet e zakonshme shitet në vendin e eksportit, për konsumim në atë vend.

Nëse nuk ka të dhëna për çmimin krahasues, ose për shkak të gjendjes së veçantë në treg, ose kur për shkak të vëllimit të vogël të tregtisë me mallin e caktuar në vendin e eksportit, të dhënat që janë në disponim nuk e mundësojnë krahasimin përkatës, detyrimi antidumping do të përcaktohet me krahasimin e çmimit të mallit që importohet, me:

- çmimin e mallit identik i cili eksportohet në tregun përkatës të vendit të tretë, me kusht që ai çmim të jetë përkatës, ose

- shpenzimet e prodhimit në vendin e origjinës, të zmadhura për shumën e zakonshme të shpenzimeve administrative, shpenzimeve të shitjes, shpenzimeve të përgjithshme dhe fitimit.

Neni 45-b

Kërkesa për përcaktimin e detyrimit antidumping, paraqitet në emër të të gjithë prodhuesve vendorë të mallit të caktuar ose të atyre, prodhimi i të cilëve paraqet pjesën kryesore nga prodhimi i përgjithshëm i atij malli.

Kërkesa paraqitet me shkrim te Komisioni.

Nëse Komisioni konfirmon se kërkesa është paraqitur nga prodhuesit nga paragrafi 1 i këtij neni, ose nga personi të cilin ata e kanë autorizuar për paraqitjen e kërkesës, do ta zbatojë procedurën.

Me kërkesën nga paragrafi 1 i këtij neni, bashkëngjiten dëshmitë për:

- ekzistimin e dumpingut për importin e mallit të caktuar;

- dëmin që dumpingu ia ka shkaktohet mallit të vendit, sipas Marrëveshjes për zbatimin e nenit VI nga Marrëveshja e përgjithshme për dogana dhe tregti (GATT) 1994 dhe

- lidhjen e shkakut ndërmjet importit dumping dhe dëmit që ai import ia shkakton prodhimit të vendit.

Komisioni mund ta zbatojë procedurën edhe pa kërkesën me shkrim të prodhuesve të dëmtuar, nëse ekzistojnë dëshmi të mjaftueshme për importin dumping, dëmin që ai import ia shkakton prodhimit të vendit dhe lidhjen e shkakut ndërmjet importit dumping dhe dëmit, që e arsyetojnë zbatimin e procedurës.

Antidumping detyrimi nga neni 45-a i këtij ligji, nuk mund të jetë më i lartë se marzha e dumpingut. Antidumping detyrimi mund të jetë edhe më i vogël se marzha e dumpingut, nëse është i mjaftueshëm që ta mënjanojë dëmin e prodhimit të vendit.

Antidumping detyrimi do të mbetet në fuqi, për kohën sa ka nevojë që të pengohet dumpingu që i ka shkakuar dëm prodhimit të vendit. Komisioni pas një kohe të caktuar, do ta rishqyrtojë nevojën për zbatimin e antidumping detyrimit, me iniciativën e vet apo me kërkesën e palës së interesuar, nëse ajo e dëshmon arsyeshmërinë për rishqyrimin e antidumping detyrimit.

Procedurën dhe mënyrën e përcaktimit të antidumping detyrimit, i përcakton Qeveria me propozimin e Komisionit.”

Neni 7

Në nenin 46 paragrafin 1, alineja 2 ndryshon si vijon:

“- importi i mallit që subvencionohet, i shkakton dëm material ose rrezikon që t'i shkaktojë dëm prodhimit të vendit, ose do të mund ta ngadalësojë zhvillimin e prodhimit të vendit”.

Paragrafi 3 fshihet.

Neni 8

Neni 49 ndryshon si vijon:

“Nëse Inspektori shtetëror i tregut gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, konfirmon se tregtari:

1) bën tregti me shumicë në tregjet me pakicë, ose bën tregti me pakicë në tregjet me shumicë (neni 7);

2) bën tregti me shumicë para magazinave, depove dhe lokaleve afariste (neni 8 paragrafi 1);

3) bën tregti me pakicë dhe ofron shërbime në tregti para shitoreve, përkatësisht lokaleve afariste, për të cilat nuk posedon leje nga komuna, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 8 paragrafi 2);

4) në tregjet e gjelbra dhe pjesët e organizuara në mënyrë të veçantë të tregjeve të gjelbra, bën tregti me shumicë dhe pakicë me mallra të tjera të cilat nuk janë të përcaktuara nga Kuvendi komunal, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 13 paragrafi 4);

5) nuk e përcakton dhe nuk e paraqet rregullin e tregut, dhe nuk i përmbahet rregulli të tregut dhe orarit të punës (neni 14 paragrafi 3);

6) e kryen veprimtarinë tregtare pa i plotësuar kushtet e përcaktuara minimale teknike, si dhe kushtet e tjera të përcaktuara me ligj, varësisht nga lloji dhe mënyra e kryerjes së tregtisë (neni 22);

7) nuk e paraqet plotësimin e kushteve nga neni 22 i këtij ligji, dhe fillimin me punë në objektin e shitjes dhe afarist, në pajtim me nenin 23 të këtij ligji;

8) në vend të dukshëm në objektin e shitjes, nuk e vendos mbishkrimin sipas nenit 24 paragrafi 2, i këtij ligji;

9) tregtari nuk e paraqet orën, kohën për pauzë dhe orarin e punës në komunë, përkatësisht në Qytetin e Shkupit dhe në Inspektoratin shtetëror të punës, Drejtorinë e Hyrjeve Publike, Inspektoratin shtetëror të tregut dhe Inspektoratin shtetëror sanitar dhe shëndetësor, së paku 15 ditë para fillimit të punës, përkatësisht para ndryshimit të orës, kohës për pauzë dhe orarit të punës të shitoreve, magazinave, depove, stacioneve të benzinës dhe lokaleve afariste (neni 26 paragrafi 2);

10) nuk mban evidencë për blerjen dhe shitjen e mallrave, si dhe për dhënien e shërbimeve tregtare, në pajtim me ligjin ose dispozitat tjera (neni 28 paragrafi 1);

aty për aty merr aktvendim për ndalimin e përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej 7 ditësh, për tregtarin person fizik ose në kohëzgjatje prej 15 ditësh për tregtarin person juridik, në të cilin do të urdhërojë që të evitohen mangësitë e konfirmuara.

Krahas aktvendimit për ndalimin e përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë, Inspektorati shtetëror i tregut aty për aty, për veprimet nga paragrafi 1 pika 2, 3, 5, 7 dhe 9 të këtij neni, do t'i kumtojë dënim mandator personit juridik, në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, ndërsa personit përgjegjës te personi juridik në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, si dhe personit fizik në shumë prej 100 eurosh, me kundërvlerë në denarë.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të paraqitet ankesë, te Ministria e Ekonomisë.

Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk e prolongon zbatimin e tij.

Inspektori shtetëror i tregut, gjatë mbikëqyrjes do t'i konfiskojë sendet - mallrat nga paragrafi 1 pika 2 dhe 3 të këtij neni, me të cilat bëhet tregti para lokalit afarist.

Për konfiskimin e kryer të sendeve - mallrave nga paragrafi 4 i këtij neni, Inspektori shtetëror i tregut lëshon vërtetim.”

Neni 9

Neni 50 ndryshon si vijon:

“Nëse Inspektori shtetëror i tregut, gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, konfirmon se personi fizik bën tregti dhe jep shërbime në tregti pa qenë i regjistruar në regjistrin përkatës (neni 2 paragrafi 2), aty për aty merr aktvendim për ndalimin e përkohshëm të veprimtarisë tregtare, në kohëzgjatje prej 7 ditësh, dhe do të urdhërojë që të regjistrohet në regjistrin përkatës.

Përveç aktvendimit për ndalimin e përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë, Inspektori shtetëror i tregut aty për aty, do t'ia kumtojë dënimin mandator personit fizik, në shumë prej 100 eurosh, me kundërvlerë në denarë.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të paraqitet ankesë, te Ministria e Ekonomisë.

Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk e prolongon zbatimin e tij.

Në rastin nga paragrafi 1 i këtij neni, Inspektori shtetëror i tregut përkohësisht do t'i konfiskojë sendet - mallrat me të cilat tregtohet.

Për konfiskimin e sendeve - mallrave nga paragrafi 5 i këtij neni, Inspektori shtetëror i tregut lëshon vërtetim.”

Neni 10

Neni 51 ndryshon si vijon:

“Nëse Inspektori shtetëror i tregut gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, konfirmon se tregtari:

1. u shet pije alkoolike dhe cigare, personave me moshë nën 18 vjet (neni 24 paragrafi 1);

2. fillon me punë në ndërtesën kolektive të banimit dhe në ndërtesën afariste të banimit, para orës 06:00 dhe nuk përfundon para orës 24:00 (neni 25 paragrafi 3).

aty për aty merr aktvendim për ndalimin e përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë në kohëzgjatje prej 7 ditësh, për tregtarin - person fizik ose në kohëzgjatje prej 15 ditësh për tregtarin - person juridik, në të cilin do të urdhërojë që të evitohen mangësitë e konfirmuara.

Krahas aktvendimit për ndalimin e përkohshëm të kryerjes së veprimtarisë, Inspektori shtetëror i tregut aty për aty, për veprimet nga paragrafi 1 pikat 1 dhe 2 të këtij neni, do t'i kumtojë dënim mandator personit juridik, në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, ndërsa personit përgjegjës te personi juridik në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, si dhe personit fizik në shumë prej 100 eurosh, me kundërvlerë në denarë.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të paraqitet ankesë, te Ministria e Ekonomisë.

Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk e prolongon zbatimin e tij.”

Neni 11

Neni 53 ndryshon si vijon:

“Inspektori shtetëror i tregut, përkohësisht do t'i konfiskojë sendet - mallrat me të cilat tregtohet, nëse gjatë mbikëqyrjes konfirmon se tregtari:

1) në tregjet e organizuara në mënyrë të veçantë, tregton mallra që nuk janë shënuar në nenin 15 të këtij ligji;

2) bën tregtinë e mallrave në qoshqe, automatë dhe shitjen nga shitësit në rrugë, në vendet që nuk janë përcaktuar nga Këshilli komunal, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 16 paragrafi 2);

3) kryerësi i tregtisë nga dera në derë bën shitjen e prodhimeve që nuk janë përcaktuar nga Qeveria (neni 20 paragrafi 2);

4) lëshon në qarkullim mallra që nuk janë të paketuara, deklaruar, shënuara, përkatësisht të shënuara sipas ligjit (neni 21 paragrafi 1) dhe

5) nuk mban evidencë për blerjen dhe shitjen e mallrave, si dhe për kryerjen e shërbimeve tregtare, në pajtim me ligjin ose dispozitat tjera (neni 28 paragrafi 1).

Për konfiskimin e kryer të sendeve - mallrave nga paragrafi 1 i këtij neni, Inspektori shtetëror i tregut lëshon vërtetim.“

Neni 12

Nenet 54 dhe 54-a fshihen.

Neni 13

Neni 55 ndryshon si vijon:

“Gjoha në shumë prej 3 500 deri në 5 000 euro me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:

1) nuk siguron sistem fiskal të pajisjes për regjistrimin e pagesës me para në dorë për shfrytëzuesit në pikat e shitjes që janë të obliguar ta përdorin prej çastit të lëshimit të pikës së shitjes në punë, në pajtim me ligjin (neni 14 paragrafi 1);

2) ua lëshon vendet e shitjes personave që nuk janë regjistruar në regjistrin përkatës, përkatësisht nuk janë të evidentuar në pajtim me ligjin, dhe të cilët nuk kanë të siguruar sistemin fiskal të pajisjes për regjistrimin e pagesave të gatshme, përveç nëse nuk është rregulluar ndryshe me ligj (neni 14 paragrafi 2);

3) e kryen veprimtarinë tregtare pa i plotësuar kushtet e përcaktuara minimale teknike, si dhe kushtet e tjera të përcaktuara me ligj, varësisht nga lloji dhe mënyra e kryerjes së tregtisë (neni 22 paragrafi 1);

4) nuk u përmbahet masave nga neni 30 paragrafi 1 alinetë 1, 2, 3, 5 dhe 6 të këtij ligji (neni 30 paragrafi 2) dhe

5) nuk u përmbahet masave nga neni 30 paragrafi 1 alinetë 4 dhe 7 të këtij ligji (neni 30 paragrafi 2).

Gjohë në shumë prej 700 deri në 1 000 euro me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 300 deri në 500 euro me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 300 deri në 500 euro me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit fizik, për veprimet nga paragrafi 1 pika 3 e këtij neni.

Kur kundërvajtja nga paragrafi 1 i këtij neni, është kryer me qëllim që kryerësi për vete ose për personin tjetër të realizojë dobi pronësore, ose kundërvajtja është kryer nga grupi i organizuar i personave, ose gjatë vitit kalendarik kryerësi e ka përsëritur kundërvajtjen nga paragrafi 1 i këtij neni, gjykata kompetente mund të kumtojë gjohë në lartësi prej 15 000 eurosh, me kundërvlerë në denarë.

Nëse ekziston rreziku që personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 pikat 1, 2, 3 dhe 5 të këtij neni, të kryejë kundërvajtje të përsëritur, mund t'i kumtohet sanksioni ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë së caktuar, në kohëzgjatje prej tre deri në pesë vjet.

Për kundërvajtjen nga paragrafi 1 pika 2 e këtij neni, do të konfiskohet dobia pronësore, që është realizuar me kryerjen e kundërvajtjes.

Inspektori shtetëror i tregut, para se të ngrejë procedurën kundërvajtëse në gjyqin kompetent për kundërvajtjet nga ky nen, mund të lëshojë urdhërpagesë në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.”

Neni 14

Neni 56 ndryshon si vijon:

“Gjohë në shumë prej 3 000 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:

1) pa qenë i regjistruar në regjistrin përkatës sipas ligjit, bën tregti dhe jep shërbime në tregti (neni 2 paragrafi 2);

2) bën tregti me shumicë në tregjet me pakicë, ose bën tregti me pakicë në tregjet me shumicë (neni 7);

3) në tregjet e gjelbra dhe pjesët e organizuara në mënyrë të veçantë të tregjeve të gjelbra, bën tregti me shumicë dhe pakicë me mallra të tjera të cilat nuk janë të përcaktuara nga Kuvendi komunal, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 13 paragrafi 4);

4) në tregjet e organizuara në mënyrë të veçantë, tregton mallra që nuk janë shënuar në nenin 15 të këtij ligji;

5) bën tregtinë e mallrave në qoshqe, automatë dhe shitjen nga shitësit në rrugë, në vendet që nuk janë përcaktuar nga Këshilli komunal, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 16 paragrafi 3);

6) kryerësi i tregtisë nga dera në derë, bën shitjen e prodhimeve që nuk janë të përcaktuara nga Qeveria (neni 20 paragrafi 2);

7) nuk e ka dorëzuar evidencën e shitësve nga dera në derë, në organin kompetent për Hyrje publike, në rajonin e komunës përkatësisht në Qytetin e Shkupit (neni 20 paragrafi 4);

8) lëshon në qarkullim mallra që nuk janë të paketuara, deklaruar, shënuara, përkatësisht të shënuara sipas ligjit (neni 21 paragrafi 1);

9) u shet pije alkoolike dhe cigare, personave me moshë nën 18 vjet (neni 24 paragrafi 1);

10) nuk mban evidencë për blerjen dhe shitjen e mallrave, si dhe për kryerjen e shërbimeve tregtare, në pajtim me ligjin ose dispozitat e tjera (neni 28 paragrafi 1);

11) evidenca nuk gjendet në lokalit përkatës afarist, në të cilin kryhet tregtia dhe në çdo kohë të jetë e kapshme për organet kompetente inspektuese (neni 28 paragrafi 2).

Gjohë në shumë prej 600 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 400 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit fizik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Për veprimet nga paragrafi 1 pikat 1, 4, 5, 6, 8 dhe 10 të këtij neni, do të kumtohet masa e veçantë kundërvajtëse, konfiskimi i sendeve – mallrave.”

Neni 15

Neni 57 ndryshon si vijon:

“Gjohë në shumë prej 1 000 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:

1) bën tregti me shumicë para magazinave, depove dhe lokaleve afariste (neni 8 paragrafi 1);

2) bën tregti me pakicë dhe ofron shërbime në tregti para shitoreve, përkatësisht lokaleve afariste, për të cilat nuk posedon leje nga komuna, përkatësisht nga Qyteti i Shkupit (neni 8 paragrafi 2);

3) nuk e përcakton dhe nuk e paraqet rregullin e tregut, dhe nuk i përmbahet rregullit të tregut dhe orarit të punës (neni 14 paragrafi 3);

4) nuk e paraqet vendin dhe kohën e shitjes publike dhe me ankand (neni 17 paragrafi 2);

5) nuk u përmbahet kushteve për shitje publike dhe me ankand, në pajtim me nenin 17 paragrafi 4, i këtij ligji;

6) nuk e paraqet plotësimin e kushteve nga neni 22 i këtij ligji, dhe fillimin me punë të objektit të shitjes dhe afarist, në pajtim me nenin 23 të këtij ligji;

7) në vend të dukshëm në objektin e shitjes, nuk e vendos mbishkrimin sipas nenit 24 paragrafi 2, i këtij ligji;

8) fillon me punë në ndërtesën kolektive të banimit dhe ndërtesën afariste të banimit, para orës 06:00 dhe nuk përfundon para orës 24:00 (neni 25 paragrafi 3) dhe

9) nuk e paraqet orën, kohën për pauzë dhe orarin e punës në komunë, përkatësisht në Qytetin e Shkupit dhe në Inspektoratin shtetëror të punës, Drejtorinë e Hyrjeve Publike, Inspektoratin shtetëror të tregut dhe Inspektoratin shtetëror sanitar dhe shëndetësor, së paku 15 ditë para fillimit të punës, përkatësisht para ndryshimit të orës, kohës për pauzë dhe orarit të punës të shitoreve, magazinave, depove, stacioneve të benzinës dhe lokaleve afariste (neni 26 paragrafi 2);

Gjohë në shumë prej 300 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjohë në shumë prej 300 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit fizik, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Për veprimet nga paragrafi 1 pikat 1 dhe 2 të këtij neni, do të kumtohet masa e veçantë kundërvajtëse, konfiskimi i sendeve - mallrave.

Inspektori shtetëror i tregut mundet që për kundërvajtjet nga ky nen, t'i kumtojë personit juridik dënim mandator aty për aty, në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, ndërsa personit përgjegjës te personi juridik në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, si dhe personit fizik në shumë prej 100 eurosh me kundërvlerë në denarë."

Neni 16

Neni 58 ndryshon si vijon:

"Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 56 dhe 57 paragrafin 1 pikat 1, 2, 3, 4, 5, 6 dhe 7 të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse udhëheq dhe sanksion kundërvajtës kumton organi i administratës shtetërore – Inspektorati shtetëror i tregut (në tekstin e mëtejme: Organi për kundërvajtje).

Për kundërvajtjet nga neni 57 paragrafi 1 pikat 8 dhe 9 të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse udhëheq dhe sanksion kundërvajtës kumton, organi i administratës shtetërore në Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale, në mënyrë dhe në procedurë të përcaktuar me ligj.

Procedurën kundërvajtëse nga paragrafi 1 i këtij neni, para organit për kundërvajtje e udhëheq komisioni për vendimmarrje për kundërvajtjen (në tekstin e mëtejme: Komisioni për kundërvajtje), i formuar nga ministri i Ekonomisë."

Neni 17

Pas nenit 58, shtohen dy nene të reja 58-a dhe 58-b, si vijojnë:

"Neni 58-a

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 55 dhe 57 të këtij ligji, Inspektori shtetëror i tregut, është i obliguar që kryerësit të kundërvajtjes t'ia propozojë procedurën për barazim, para parashtrimit të kërkesës për procedurën kundërvajtëse.

Procedura nga paragrafi 1 i këtij, udhëhiqet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje dhe Ligjin për Inspektoratin shtetëror të tregut.

Inspektori shtetëror i tregut, në procedurën për barazim për kundërvajtjet nga kategoria e parë, mundet që personit juridik t'i kumtojë gjohë dhe t'i lëshojë urdhërpagesë.

Neni 58-b

Për kundërvajtjet nga neni 56 i këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut, mundet që kryerësit të kundërvajtjes t'ia ofrojë procedurën e ndërmjetësimit dhe arritjen e pajtimit, me të cilin kryerësi i kundërvajtjes duhet ta paguajë gjohën, detyrimet e tjera ose t'i evitojë pasojat e kundërvajtjes.

Procedura nga paragrafi 1 i këtij neni, udhëhiqet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje dhe Ligjin për Inspektoratin shtetëror të tregut."

Neni 18

Dispozitat e neneve 13, 14, 15, 16 dhe 17 të këtij ligji, do të zbatohen nga 27 maji 2007.

Neni 19

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

833.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за безбедност на производите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 мај 2007 година.

Бр. 07-2220/1
16 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ

Член 1

Во Законот за безбедност на производите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 33/2006), членот 32 се менува и гласи:

"Постапката за известување на Европската комисија за донесување на технички и нехармонизирани прописи, технички спецификации и стандарди, поблиску ќе ја пропише Владата на Република Македонија.

Контактна точка за известување на Европската комисија за донесување на техничките и нехармонизираните прописи е Министерството за економија.

Контактна точка за известување на Европската комисија за донесување на стандардите и техничките спецификации е Институтот за стандардизација."

Член 2

Насловот на ПЕТТИОТ ДЕЛ "КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ" се менува и гласи: "ПЕТТИ ДЕЛ ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ", а пред членот 42 се додава нов член 41-a, кој гласи:

"Член 41-a

За прекршоците од членот 43-a на овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа - Државниот пазарен инспекторат (во натамошниот текст: прекршочен орган).

Прекршочната постапка од ставот 1 на овој член пред прекршочниот орган ја води комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: прекршочна комисија) формирана од страна на министерот за економија.

Против решенијата на Комисијата, со кои се изрекува прекршочна санкција согласно со одредбите од овој закон, може да се поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд."

Член 3

Во членот 42 став 1 воведната реченица се менува и гласи: “Глоба во износ од 3.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:”.

Точките 6, 7 и 8 се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.”

Ставот 3 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.”

По ставот 3 се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

“Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 точка 2 на овој член.

Кога прекршокот од ставот 1 на овој член е сторен со цел сторителот за себе или за друго лице да прибави имотна корист или прекршокот е сторен од организирана група на лица или во текот на календарската година сторителот го повтори прекршокот од ставот 1 на овој член, надлежниот суд може да изрече глоба во висина од 15.000 евра во денарска противвредност.

Доколку постои опасност правното лице за дејствијата од ставот 1 точки 1, 2 и 4 на овој член да изврши повторен прекршок може да му се изрече санкција привремена забрана на вршење одделна дејност во траење од три до пет години.

За прекршокот од ставот 1 точка 1 на овој член ќе се одземе и имотната корист која е остварена со сторување на прекршокот.”

Член 4

Во членот 43 став 1 воведната реченица се менува и гласи: “Глоба во износ од 3.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:”.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.”

Ставот 3 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.”

По ставот 3 се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

“Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 точка 2 на овој член.

Кога прекршокот од ставот 1 на овој член е сторен со цел сторителот за себе или за друго лице да прибави имотна корист или прекршокот е сторен од организирана група на лица или во текот на календарската година сторителот го повтори прекршокот од ставот 1 на овој член, надлежниот суд може да изрече глоба во висина од 15.000 евра во денарска противвредност.

Доколку постои опасност правното лице за дејствијата од ставот 1 точки 1, 2 и 4 на овој член да изврши повторен прекршок може да му се изрече санкција привремена забрана на вршење одделна дејност во траење од три до пет години.

За прекршокот од ставот 1 точка 1 на овој член ќе се одземе и имотната корист која е остварена со сторување на прекршокот.”

Член 5

По членот 43 се додаваат три нови члена 43-а, 43-б и 43-в, кои гласат:

“Член 43-а

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

- не го извести Државниот пазарен инспекторат, односно не ги наведе деталите за преземените дејствија со цел да се заштитат потрошувачите од опасностите (член 15 став (1)) и

- не соработуваат со надлежните инспекциски органи (член 16).

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Државниот пазарен инспектор може за прекршоците од овој член да му изрече на правното лице мандатна казна на самото место во износ од 500 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице во износ од 200 евра во денарска противвредност, како и на физичкото лице во износ од 100 евра во денарска противвредност.

Член 43-б

За прекршоците утврдени во членовите 42 и 43 од овој закон државниот пазарен инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување пред да поднесе барање за прекршочната постапка.

Постапката од ставот 1 на овој член се води согласно со Законот за прекршоците и Законот за Државен пазарен инспекторат.

Државниот пазарен инспектор во постапката за порамнување за прекршоците од членовите 42 и 43 на овој закон може на правното лице да му изрече глоба и да му издаде платен налог.

Член 43-в

За прекршоците од членот 43-а на овој закон државниот пазарен инспектор може на сторителот на прекршокот да му понуди постапка за посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот.

Постапката од ставот 1 на овој член се води согласно со Законот за прекршоците.”

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIMIN E PRODHIMEVE

Neni 1

Në Ligjin për sigurimin e prodhimeve (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 33/2006), neni 32 ndryshon si vijon:

“Procedurën për njoftimin e Komisionit Evropian për miratimin e dispozitave teknike dhe të paharmonizuara, specififikimeve dhe standardeve teknike, më afërsisht do ta përcaktojnë Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Pikë kontaktuese për njoftimin e Komisionit Evropian për miratimin e dispozitave teknike dhe të paharmonizuara, është Ministria e Ekonomisë.

Pikë kontaktuese për njoftimin e Komisionit Evropian për miratimin e standardeve dhe specififikimeve teknike, është Instituti për standardizim.”

Neni 2

Titulli i PJESËS SË PESTË “DISPOZITA NDËSHKUESE” ndryshon si vijon: “PJESA E PESTË SANKSIONE PËR KUNDËRVAJTJE”, ndërsa para nenit 42 shtohet neni i ri 41-a, si vijon:

Neni 41-a

“Për kundërvajtjet nga neni 43-a të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje udhëheq dhe sanksion kundërvajtës kumton organi i administratës shtetërore – Inspektorati shtetëror i tregut (në tekstin e mëtejme: Organi për kundërvajtje).

Procedurën për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni para organit për kundërvajtje e udhëheq komisioni për vendimmarrje për kundërvajtje (në tekstin e mëtejme: Komisioni për kundërvajtje), i formuar nga ministri i Ekonomisë.

Kundër aktvendimeve të Komisionit, me të cilat kumtohet sanksioni për kundërvajtje, në pajtim me dispozitat e këtij ligji, mund të paraqitet padi për ngritjen e kontestit administrativ para gjyqit kompetent.”

Neni 3

Në nenin 42, paragrafi 1 fjalia hyrëse ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 3500 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:” “

Pikat 6, 7 dhe 8, fshihen.

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 700 deri 1000 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Paragrafi 3 ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 300 deri 500 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Pas paragrafit 3, shtohen katër paragrafë të rinj 4, 5, 6 dhe 7, si vijojnë:

“Gjobë në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit fizik për veprimet nga paragrafi 1 pika 2 e këtij neni.

Kur kundërvajtja nga paragrafi 1 i këtij neni është kryer me qëllim që kryerësi për vete ose për personin tjetër të realizojë dobi pronësore, ose kundërvajtja është kryer nga grupi i organizuar i personave, ose gjatë vitit kalendarik kryerësi e ka përsëritur kundërvajtjen nga paragrafi 1 i këtij neni, gjykata kompetente mund të kumtojë gjobë në lartësi prej 15 000 eurosh me kundërvlerë në denarë.

Nëse ekziston rrezik që personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 pika 1, 2 dhe 4 të këtij neni të kryejë serish kundërvajtje, mund t’i kumtohet sanksioni ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë së veçantë në kohëzgjatje prej tre deri në pesë vjet.

Për kundërvajtjen nga paragrafi 1 pika 1 e këtij neni, do të konfiskohet edhe dobia pronësore, që është realizuar me kryerjen e kundërvajtjes.”

Neni 4

Në nenin 43, paragrafi 1 fjalia hyrëse ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 3500 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:”

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 700 deri 1000 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 300 deri 500 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.”

Pas paragrafit 3 shtohen katër paragrafë të rinj 4, 5, 6 dhe 7, si vijojnë:

“Gjobë në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit fizik për veprimet nga paragrafi 1 pika 2 e këtij neni.”

Kur kundërvajtja nga paragrafi 1 i këtij neni është kryer me qëllim që kryerësi për vete ose për personin tjetër të realizojë dobi pronësore, ose kundërvajtja është kryer nga grupi i organizuar i personave, ose gjatë vitit kalendarik kryerësi e ka përsëritur kundërvajtjen nga paragrafi 1 i këtij neni, gjykata kompetente mund të kumtojë gjobë në lartësi prej 15 000 eurosh me kundërvlerë në denarë.

Nëse ekziston rrezik që personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 pika 1, 2 dhe 4 të këtij neni të kryejë serish kundërvajtje, mund t’i kumtohet sanksioni ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë së veçantë, në kohëzgjatje prej tre deri në pesë vjet.

Për kundërvajtjen nga paragrafi 1 pika 1 e këtij neni, do të konfiskohet edhe dobia pronësore, që është realizuar me kryerjen e kundërvajtjes.”

Neni 5

Pas nenit 43, shtohen tre nene të reja 43-a, 43-b, 43-v, si vijojnë:

Neni 43-a

Gjobë në shumë prej 1000 deri 5000 euro me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:

-nuk e njofton Inspektoratin shtetëror të tregut, përkatësisht nuk i paraqet detajet e veprimeve të ndërmarra me qëllim që të mbrohen konsumatorët nga rreziqet (neni 15 paragrafi (1))”, dhe

-nuk bashkëpunojnë me organet kompetente inspektuese” (neni 16).

Gjobë në shumë prej 300 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit zyrtar te personi juridik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 300 eurosh me kundërvlerë në denarë, do t’i kumtohet për kundërvajtje personit fizik për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Inspektori shtetëror i tregut për kundërvajtjet nga ky nen mund t’i kumtojë personit juridik dënim mandator aty për aty në shumë prej 500 eurosh me kundërvlerë në denarë, ndërsa personit përgjegjës te personi juridik në shumë prej 200 eurosh me kundërvlerë në denarë, si dhe personit fizik në shumë prej 100 eurosh me kundërvlerë në denarë.

Neni 43-b

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 42 dhe 43 të këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut është i obliguar që kryerësit të kundërvajtjes t’ia propozojë procedurën për barazim para parashtrimit të kërkesës për procedurën për kundërvajtje.

Procedura nga paragrafi 1 i këtij udhëhiqet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje dhe Ligjin për Inspektoratin shtetëror të tregut.

Inspektori shtetëror i tregut, në procedurën për barazim për kundërvajtjet nga neni 42 dhe 43 të këtij ligji, personit juridik mund t’i kumtojë gjobë dhe t’i lëshojë urdhërpagesë.”

Neni 43-v

Për kundërvajtjet nga neni 43-a të këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut kryerësit të kundërvajtjes mund t’ia ofrojë procedurën e ndërmjetësimit dhe arritjen e pajtimit, me të cilin kryerësi i kundërvajtjes duhet t’i paguajë gjobën, detyrimet e tjera ose t’i evitohë pasojat e kundërvajtjes.

Procedura nga paragrafi 1 i këtij udhëhiqet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

834.

Врз основа на член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.05.2007 година, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА ФОРМИРАЊЕ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ ЗА
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМ**

1. За претседател и членови на Национален комитет за земјоделски информатички систем се именуваат:

а) за претседател:

- д-р Живко Јанкулоски, заменик на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за образование и земјоделство;

б) за членови:

- м-р Иво Ивановски, министер без ресор во Владата на Република Македонија,

- Вера Рафајловска, министер за економија,

- Ацо Спасеноски, министер за земјоделство, шумарство и водостопанство,

- Љупчо Георгиевски, директор на Државниот завод за геодетски работи,

- Благој Георгиевски, директор на Агенцијата за поттикнување на развојот на земјоделството,

- Кристијан Делев, директор на ЈП за берзанско работење Агро берза,

- проф. д-р Станислава Лазаревска, директор на Дирекцијата за безбедност на храна,

- Благица Новковска, директор на Државниот завод за статистика,

- проф. д-р Ордан Чукалиев, декан на Факултетот за земјоделски науки и храна.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2788/1
15 мај 2007 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

835.

Врз основа на член 25 став 1 од Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 19/95, 55/97, 38/02, 33/03, 19/04 и 51/05), министерот за внатрешни работи донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЛЕГИТИМАЦИИТЕ НА ОВЛАСТЕНИТЕ СЛУЖБЕНИ
ЛИЦА ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ
РАБОТИ**

Член 1

Во Правилникот за легитимациите на овластените службени лица во Министерството за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“

бр. 8/97) во член 3 зборот „Дирекцијата“ се заменува со зборот „Управата“, а зборот „Дирекција“ се заменува со зборот „Управа“.

Член 2

Прилозите број 3 и 4 се заменуваат со нови прилози број 3 и 4 кои се составен дел на овој правилник.

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 131-32679/1
14 мај 2007 година
Скопје

Министер,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

Прилог бр. 3

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ
И КОНТРАРАЗУЗНАВАЊЕ

СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА

Име _____

Презиме _____

Потпис на овластено лице _____

00754

Датум на раѓање _____

Место _____

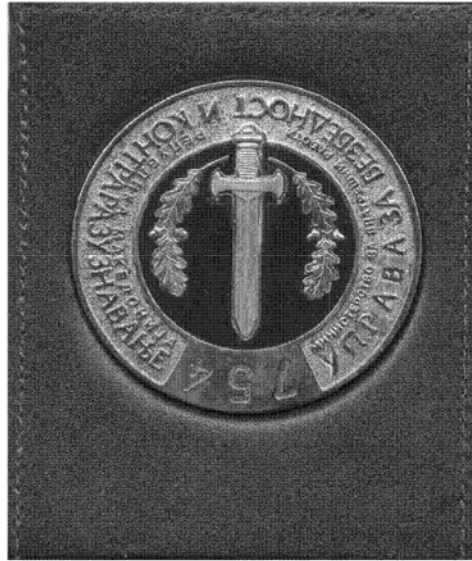
Животното _____

Издадена _____

Ран број _____

Крвна група _____

Прилог бр. 4

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

836.

Врз основа на член 21 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Сл. весник на РМ“ бр. 10/97, 54/97, 13/2001 и 2/2002), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ТЕХНИЧКИТЕ,
ТЕХНОЛОШКИТЕ И ПРОСТОРНИТЕ УСЛОВИ ЗА ПРИРЕДУВАЊЕ НА ИГРИ НА СРЕЌА И ЗАБАВНИ ИГРИ И СТРУЧНАТА ОСПОСОБЕНОСТ НА ЛИЦАТА АНГАЖИРАНИ ВО ИЗВЕДУВАЊЕТО НА ИГРИ НА СРЕЌА**

Член 1

Во Правилникот за техниките, технолошките и просторните услови за приредување на игри на среќа и забавни игри и стручната оспособеност на лицата ангажирани во изведувањето на игри на среќа („Службен весник на РМ“ бр. 19/97, 4/98 и 42/2001), членот 26 се менува и гласи:

„Просторијата во која се врши продажба на лозови, инстант лозови и томболски картички за ТВ Томбола, односно уллата на лото, спортска прогноза и спортско обложување, треба да има најмногу 8 м², а за киоск најмногу 6 м².“

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-16034/3
21 мај 2007 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

**АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ
КОМУНИКАЦИИ**

112.

Врз основа на член 14 точка а), а во врска со член 62 став 2 од Законот за електронските комуникации („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/2005 и 14/2007) и Одлуката за давање на согласност на почетниот износ на пазарната вредност на радиофреквенциите, како еднократен надоместок за добивање на одобрение за користење на радиофреквенции од радиофреквенцискиот опсег 3,4-3,6 GHz, за фиксен безжичен пристап („Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/2007), Комисијата како орган на Агенцијата за електронски комуникации, на состанокот одржан на ден 21.05.2007 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА РАСПИШУВАЊЕ НА ЈАВЕН ТЕНДЕР ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЈА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИИ ОД РАДИОФРЕКВЕНЦИСКИОТ ОПСЕГ 3,4-3,6 GHz, ЗА ФИКСЕН БЕЗЖИЧЕН ПРИСТАП

Член 1

Во Одлуката за распишување јавен тендер за доделување на одобренија за користење на радиофреквенции од радиофреквенцискиот опсег 3,4-3,6 GHz, за фиксен безжичен пристап („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/2007) во член 6, алинеја 1 бројот “40” се заменува со бројот “20”, а во алинеја 2 бројот “60” се заменува со бројот “80”.

Член 2

Во член 7 став 1 се менува и гласи:
“(1) Понудувачите треба да дадат писмена изјава дека ќе започнат со работа во рок од 6 месеци од денот на добивањето на одобрението за користење на радиофреквенции, дека по една година ќе обезбедат најмалку 20% покриеност, по две години 40% покриеност, по три години 60% покриеност, а по четири години 80% од населението во Република Македонија, односно од населението во регионот на кој се однесува понудата.”

Член 3

Во член 8 став 1 бројот “200.000” се заменува со бројот “100.000”, во став 2 во алинеја 1 бројот “100.000” се заменува со бројот “50.000”, во алинеја 2 бројот “30.000” се заменува со бројот “15.000”, во алинеја 3 бројот “30.000” се заменува со бројот “15.000”, во алинеја 4 бројот “20.000” се заменува со бројот “10.000”, во алинеја 5 бројот “20.000” се заменува со бројот “10.000” и во алинеја 6 бројот “30.000” се заменува со бројот “15.000”.

Член 4

Во член 10 став 1 бројот “40” се заменува со бројот “64”.

Член 5

Во член 11 став 1 зборовите “30.05.2007” се заменуваат со зборовите “20.06.2007”.

Член 6

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Агенција за електронски комуникации
Комисија
Претседател,
Софче Јовановска, с.р.
Бр. 11-33/2
21 мај 2007 година
Скопје

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ 113.

Врз основа на член 39 став (4) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005 и 29/07), Управниот одбор на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, на седницата одржана на 17.05.2007 година, донесе

П РА В И Л А ЗА ПОСТАПКАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЈАВЕН ТЕНДЕР ПО УКИНУВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПЕНЗИСКИ ФОНД

1. Со овие правила поблиску се уредува постапката за спроведување на јавен тендер за доделување на нова дозвола за основање на друштво за управување со пензиски фондови и одобрение за управување со пензиски фонд по конечностата на одлуката за укинување на одобрение за управување со пензиски фондови, како и за изборот на најдобрата понуда.

2. Во постапката за јавен тендер од точка 1 на овие Правила ќе се применуваат одредбите од Правилата за начинот и постапката за добивање дозвола за основање на друштво за управување со пензиски фондови и одобрение за управување со пензиски фонд („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/2004) (во натамошниот текст: Правилата за тендер) доколку со овие Правила поинаку не е уредено.

3. Кон документацијата предвидена во Правилата за тендер, до Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата) се приложува програма за отстранување на неправилностите предизвикани од претходното друштво и за подобрување на работењето на пензискиот фонд.

4. Агенцијата ќе ги објави посебните датуми и рокови кои се поврзани со тендерската постапка земајќи ја во предвид потребата од брз пренос на управувањето со пензискиот фонд и ефикасноста на тендерската постапка.

5. Агенцијата издава дозвола за основање на друштво на понудувач кој понудил најнизок надоместок што се наплатува согласно член 98 став (1) точка а) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување. Доколку има повеќе понудувачи кои понудиле ист најнизок надомест, изборот ќе се изврши согласно Правилата за тендер.

6. Агенцијата нема да издаде дозвола за основање на друштво доколку најниската понуда за нивото на надоместокот од член 98 став (1) точка а) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување е спротивна на интересите на членовите на пензискиот фонд.

7. Доколку не издаде дозвола за основање на друштво, Агенцијата ќе спроведе нова постапка за јавен тендер за доделување на дозвола за основање на друштво за управување со пензиски фондови и одобрение за управување со пензиски фонд и за избор на најдобра понуда, согласно овие правила.

8. Овие правила влегуваат во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 01-838/4
17 мај 2007 година
Скопје

Претседавач
на Управниот одбор,
Димитар Трпеновски, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

114.

Врз основа на член 6 став (2), член 9 став (1) и член 12 (став 1) од Законот за државната помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/03 и 70/06) и член 6 од Уредбата за начинот и постапката за поднесување на извештај до Комисијата и за оценување на државната помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 81/03), Комисијата за заштита на конкуренцијата, на седницата одржана на 18.05.2007 година, ја донесе следната

О Д Л У К А

Се одобрува државната помош за регионален развој во форма на грант од страна на Министерството за економија за 2007 година, која ќе се доделува на претпријатија на територијата на Република Македонија, во вкупен износ од 500.000 денари, во износ од 50% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 20.000 денари поединечно за секој деловен субјект – барател на средствата за изработка на идејно решение за дизајн на производ.

Бр. 10-215/4
21 мај 2007 година
Скопје

Претседател,
Чедомир Краљевски, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2007 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2007063